

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

2016/1 (43)

„Noc bibliotek” w Książnicy Zamojskiej

Spotkania autorskie z Edytą Zarebską i Szczepanem Sadurskim

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Działalność Książnicy Zamojskiej w 2015 roku	3
Działalność bibliotek publicznych powiatu zamojskiego w 2015 roku	24
<i>Małeńki świat babci Ireny</i>	31
Noc bibliotek 2016	32
<i>Praca z osobami niepełnosprawnymi z różnych środowisk</i>	36
Zamojski Festiwal Książki	38
XV Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom w Książnicy Zamojskiej	40

RELACJE

III Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy	42
Śladami Henryka Sienkiewicza	44

POMOCE METODYCZNE

<i>Sztuka o Henryku Sienkiewiczu...</i>	47
Rocznice literackie	50
Rocznice regionalne	58

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Alfreda Magdziak. Zestawienie bibliograficzne	63
Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej	66

NASZE RECENZJE

Radek Knapp <i>Podróż do Kalina</i>	73
Magdalena Gruca <i>Sprzątam po zabawie</i>	74

KRONIKA	76
---------------	----

WYDAWCA

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Zespół redakcyjny

Anna Kalniuk

Danuta R. Kawałko

Joanna Kołtun

Halina Zielińska – red. nacz.

Redakcja techniczna

Anna Kalniuk

Projekt okładki

Leszek Wygachiewicz

Adres redakcji

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa

ul. Kamienna 20

tel. 84 627 11 54 w. 27

e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Druk okładki

Drukarnia ZAMDRUK, 22-400 Zamość, ul. Kościuszki 2A

tel./fax 84 639 27 97

Powielanie i oprawa

Dział OAiK Książnicy Zamojskiej

NAKLAD 50 egz.

Działalność Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamojskiego w 2015 r.

Sieć biblioteczna

Książnica Zamojska jest samorządową instytucją kultury, dla której organizatorem jest Miasto Zamość. Pełni zadania biblioteki miejskiej i powiatowej. Funkcje powiatowe w roku sprawozdawczym wypełniała na podstawie *Porozumienia 1/2015* z dnia 14 stycznia 2015 r., zawartego pomiędzy Miastem Zamość a Powiatem Zamojskim oraz *Umowy nr 164/2015* zawartej w dniu 26 lutego 2015 r. pomiędzy Miastem Zamość a Książnicą Zamojską.

Sieć biblioteczna pozostała na niezmiennym poziomie w stosunku do 2014 roku. Tworzą ją Biblioteka Główna oraz 6 bibliotek filialnych zlokalizowanych na osiedlach miejskich. Działalność prowadziły również punkty biblioteczne. Na koniec okresu sprawozdawczego funkcjonowało ogółem 5 punktów bibliotecznych (o 2 więcej niż w 2014 r.)

Baza lokalowa, modernizacje i zmiany infrastrukturalne

Nie zanotowano zmian pod względem bazy lokalowej. Biblioteka Główna mieści się w budynku własnym (lokal przy ul. Kamiennej 20, z czego biblioteka użytkuje 2 000 m²), natomiast filie (łączna powierzchnia wynosi 511 m²) usytuowane są w obiektach użytkowanych na zasadzie najmu.

W 2015 r. przeprowadzono prace remontowe w FB nr 1. Remont obejmował: wymianę podłogi w wypożyczalni, holu i w wiatrołapie oraz w pomieszczeniu socjalnym i toalecie (68 m²); wymianę drzwi wraz z ościeżnicami - 4 pary; przebudowę toalety (rozbiórka ścianki, wymiana armatury, położenie glazury); remont pomieszczenia socjalnego (położenie glazury, wymiana zlewozmywaka); malowanie pomieszczeń i grzejników (wypożyczalnia, hol, wiatrołap, pomieszczenie socjalne i toaleta); podłączenie ciepłej wody z sieci miejskiej. W zaplanowanej kwocie nie udało się przeprowadzić remontu czytelnicy, tj.: wymiany podłogi (40 m²) oraz malowania ścian i grzejników. W bibliotece wymieniono regały i zainstalowano ladę biblioteczną.

Modernizacji sprzętu bibliotecznego dokonano również w FB nr 4. Objęła ona wymianę regałów i ludy bibliotecznej. Ogółem w obu bibliotekach filialnych wymieniono 109 regałów i 2 ludy biblioteczne. Filie biblioteczne wyposażone zostały w przenośne ekrany projekcyjne.

W lokalu Biblioteki Głównej odmalowane zostały ściany (w Galerii *Ekslibris* i na klatce schodowej), wykonano remonty kominów i przewodów wentylacyjnych.

Przeprowadzone prace modernizacyjne w bibliotekach wpłynęły na estetykę pomieszczeń oraz poprawiły funkcjonalność lokali bibliotecznych. W Bibliotece Głównej, w związku z realizacją projektu *Lubelska Biblioteka Wirtualna* (LBW), zakończono prace adaptacyjne w pomieszczeniach wydzielonych na pracownię digitalizacji (przygotowano ciemnię, położono dodatkową instalację elektryczną dla wywoływarki i konwertera, podłączono Internet). Pracownia została wyposażona w następujący sprzęt: 2 skanery, konwerter, wywoływarkę mikrofilmów, 4 stanowiska komputerowe wraz z oprogramowaniem do obróbki skanów, archiwizacji i administrowania biblioteką cyfrową. Zmodernizowano również infrastrukturę komputerowo-sieciową, która objęła instalację: 3 serwerów z oprogramowaniem, macierzy dyskowej, biblioteki taśmowej oraz zasilacza UPS. Pracownia digitalizacji rozpoczęła pracę z dniem 1 lipca 2015 r. Dodatkowo w ciągu roku doposażona została w biurka (5 szt.), stolik, 2 regały, 4 krzesła, sprzęt codziennego użytku (odkurzacz, wentylator, wieszak ubraniowy, zestaw CD) oraz podłączenie telefoniczne i drukarkę.

Zbiory biblioteczne i ich uzupełnianie

Zbiory bibliotek Książnicy Zamojskiej liczyły na koniec 2015 r. ogółem 263 400 jednostek inwentarzowych, tj. 246 735 książek i czasopism oprawnych oraz 16 665 jedn. zbiorów specjalnych. W ciągu roku przybyło ogółem 8 248 (o 552 mniej niż w 2014 r.) jedn. nowych zbiorów, w tym 7 302 książki i czasopisma oprawne i 946 jedn. zbiorów specjalnych. W drodze zakupu zasoby powiększyły się o 3 823 jedn. inwentarzowe nowych zbiorów, tj. 3 708 wol. druków zwartych (3 702 książki, 6 wol. czasopism oprawnych) oraz 115 jedn. zbiorów specjalnych. W porównaniu z 2014 rokiem zakup zbiorów zmniejszył się o 727 jedn., w tym zakup książek i czasopism oprawnych o 687 wol. (15,6%), a zbiorów specjalnych o 34 jedn. (22,8%).

Wskaźnik zakupu zbiorów wynosi 5,9 jedn. na 100 mieszkańców (dla samych zbiorów książkowych 5,7 wol.) i jest niższy niż w roku 2014 (o 1,1).

Średnia cena zakupionych zbiorów książkowych wyniosła 22,60 (21,15 zł w 2014 r.) i z pewnością miała też ujemny wpływ na osiągnięty wskaźnik zakupu. Wydatki na uzupełnianie zbiorów wyniosły ogółem 86 352,85 zł tj. o 9 896,15 zł mniej niż w 2014 roku.

Do zbiorów bibliotecznych w okresie sprawozdawczym pozyskano bezpłatnie 4 425 jedn. zbiorów (4 026 jedn. darów oraz 399 jedn. poprzez wymianę i inny sposób nabycia). M.in. biblioteka otrzymała dar w postaci 86 wol. nowych książek (medycznych i beletrystycznych) na kwotę 3 000 zł dla FB nr 5, zlokalizowanej na terenie Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II, od Fundacji Szpitala. Poprzednie takie darowizny miały miejsce w 2010 i 2012 roku.

Ze zbiorów bibliotek Książnicy Zamojskiej usunięto 3 722 jedn. (3 627 wol. książek i 95 jedn. zbiorów specjalnych). Podstawą ubytkowania było zarówno

zużycie techniczne książek i pozostałych dokumentów gromadzonych w bibliotekach, jak również dezaktualizacja treści. Ubytkowanie księgozbioru w porównaniu z 2014 r. było mniejsze o 2 267 jednostki.

Zasobność księgozbiorów bibliotecznych w porównaniu z 2014 rokiem wzrosła z 362 do 379 wol. na 100 mieszkańców. Wzrost ten spowodowany jest zarówno mniejszą liczbą ubytkowanych zbiorów, jak też ubywającą liczbą ludności.

Biblioteki gromadzą czasopisma i prasę bieżącą. Pozyskiwane są one drogą prenumeraty i jako dary. Stan prenumeraty wynosił ogółem 84 tytuły w 98 egz. (85 tyt. w 99 egz. w 2014) Wśród prenumerowanej prasy 7 tytułów (9 egz.) stanowią czasopisma dla dzieci i młodzieży. Ogółem na zakup prasy wydatkowano kwotę 19 293 zł, tj. o 766 zł mniej niż w roku poprzednim. Prócz prenumeraty biblioteki pozyskały w darze ogółem 57 tytułów czasopism, z czego 39 to periodyki o charakterze regionalnym. Zakup zbiorów do bibliotek i prenumeratę czasopism w 2015 r. ilustruje tabela.

rodzaj zbiorów biblioteka	książki (w wol.)	czasopisma (w jedn. inwent.)	zbiory specjalne (w jedn. inwent.)	liczba prenumerowanych czasopism bieżących (w egz.)
Biblioteka Główna	2 227	6	115	76
Filia nr 1	303	-	-	3
Filia nr 2	173	-	-	3
Filia nr 3	266	-	-	4
Filia nr 4	288	-	-	4
Filia nr 5	180	-	-	4
Filia nr 6	265	-	-	4
razem	3 702	6	115	98

W 2015 roku powstała nowa kolekcja w Książnicy Zamojskiej - *Wiklinowy zakątek* zgromadzony w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży. Liczy on 103 książki wydane w latach 40. i 50. XX wieku, z czego 75 wol. stanowią dary od czytelników. W zasobach znajduje się także kolekcja tzw. „S”. Jest to zbiór liczący ok. 3 000 książek XIX- i XX-wiecznych wydanych do 1950 r. Książnica posiada ponadto (w depozycie) od 2008 r. kolekcję *Księgozbiór klemensowski rodziny Zamojskich*, liczącą obecnie 12 365 jednostek inwentarzowych oraz księgozbiór Michała Bojarczuka (421 wol.), nauczyciela Liceum im. Jana Zamojskiego w Zamościu, który stanowią dzieła treści ogólnej, książki z literatury pięknej i popularnonaukowej oraz wydawnictwa o charakterze regionalnym wydane na przełomie XIX i XX wieku.

Stan czytelnictwa

W roku sprawozdawczym po raz kolejny nastąpił spadek wyników czytelnictwa. Biblioteki zarejestrowały łącznie 13 905 czytelników, tj. o 359 (2,5%) mniej

w stosunku do 2014 roku. Zdecydowanie, najwięcej czytelników ubył w Bibliotece Głównej, gdzie zanotowano ich o 474 mniej (-5,4%). W filiach bibliotecznych ogółem liczba czytelników wzrosła o 115 (+2,1%) w porównaniu z 2014 r., jedynie w FB nr 3 również zanotowano wskaźnik ujemny.

Czytelnicy stanowią 21,4% ogółu mieszkańców miasta, co wskazuje na spadek rozczytania społeczeństwa o 0,5% w porównaniu do 2014 roku.

W dalszym ciągu ubywa czytelników (choć nie tak drastycznie jak obserwowano to w latach poprzednich) w grupie dzieci i młodzieży do 15 roku życia. W tej kategorii zarejestrowano 1 934 czytelników, tj. o 37 (1,9%) mniej niż przed rokiem. Największy spadek odnotowano w grupie czytelników w wieku 16-19 lat o 327 (-21%) oraz w wieku 20-24 lata o 177 (-10,2%). Przybywa czytelników w wieku 25-44 lata o 57 (+1,2%), w grupie 45-60 lat o 77 (+2,7%) oraz powyżej 60 roku życia o 48, co stanowi wzrost o 3% w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 r.

Ubywanie młodego czytelnika (w tym studentów) jest zjawiskiem dominującym w statystykach bibliotecznych notowanych po 2010 r. Zmiany te mają swoje odzwierciedlenie w sytuacji demograficznej środowiska, w którym działa biblioteka.

W roku sprawozdawczym udostępniono ogółem 311 844 jedn. wszystkich zbiorów, tj. o 12 466 (-3,8%) mniej niż zarejestrowano na dzień 31 XII 2014 r. Na zewnątrz biblioteki udostępniły 275 241 jedn. zbiorów, tj. o 8 369 mniej niż w 2014 r. Z ogólnej liczby „wypożyczeń na zewnątrz” 263 174 (o 2 974 mniej) stanowią wypożyczenia książek.

W sposób wyraźnie zauważalny spadła liczba zbiorów wypożyczanych prezencyjnie, tj. „na miejscu” w czytelniach i kącikach czytelniczych. Zarejestrowano ich ogółem 36 603 tj. o 4 097 mniej niż na koniec 2014 roku. Wyniki czytelnicze w 2015 r. ilustrują poniższe tabele.

Wyniki czytelnicze osiągnięte przez placówki Książnicy Zamojskiej (31.12.2015 r.)

Biblioteka	Liczba czytelników		Liczba wypożyczeń na zewnątrz wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)		Liczba wypożyczeń na miejscu wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)	
	stan w dniu 31.12.2015	w porównaniu z 31.12. 2014	stan w dniu 31.12.2015	w porównaniu z 31.12.2014	stan w dniu 31.12.2015	w porównaniu z 31.12.2015
Biblioteka Główna	8 276	-474	150 148	-11 298	32 743	-3 741
Filia nr 1	855	+10	21 262	-955	350	+5
Filia nr 2	627	+17	17 229	+653	93	+16
Filia nr 3	981	-41	20 478	+730	110	-19
Filia nr 4	981	+40	24 737	+732	446	+58
Filia nr 5	1 160	+55	20 184	+1 050	2 049	-129
Filia nr 6	1 025	+34	21 203	+719	812	-287
razem	13 905	-359	275 241	-8 369	36 603	-4 097

Struktura udostępnionych zbiorów w bibliotekach Książnicy Zamojskiej (31.12.2015 r.)

Książnica Zamojska (BG + filie)	Wypożyczenia na zewnątrz		Wypożyczenia na miejscu		Wypożyczenia ogółem	
	w 2015 r.	w porówna- niu z 2014 r.	w 2015 r.	w porówna- niu z 2014 r.	w 2015 r.	w porówna- niu z 2014 r.
Rodzaj zbiorów						
Książki	263 174	-2 974	10 216	-6 668	273 390	-9 642
Czasopisma oprawne	0	0	4 165	+1 289	4 165	+1 289
Czasopisma nieoprawne	497	+180	20 753	+1 506	21 250	+1 686
Zbiory specjalne	11 570	-5 575	1 469	-224	13 039	-5 799
razem	275 241	-8 369	36 603	-4 097	311 844	-12 466

Struktura wiekowa czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej (31.12.2015 r.)

Grupa	1 do 5 lat	2 6-12 lat	3 13-15 lat	4 16-19 lat	5 20-24 lata	6 25-44 lata	7 45-60 lat	8 powyżej 60 lat
Biblioteka								
Biblioteka Główna	69	580	343	759	1 152	2 993	1 554	826
Filia nr 1	1	77	47	65	61	264	183	157
Filia nr 2	3	64	34	57	32	193	144	100
Filia nr 3	10	160	91	106	90	263	153	108
Filia nr 4	1	86	49	81	73	299	215	177
Filia nr 5	10	31	17	44	76	407	426	149
Filia nr 6	4	156	101	119	70	269	205	101
razem	98	1 154	682	1 231	1 554	4688	2 880	1 618

Struktura zawodowa czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej (31.12.2015 r.)

Grupa	D	M	S	U	P	R	I	Nz	E
Biblioteka	Dzieci	Młodzież ucząca się	Studenci	Pracow- nicy umysłowi	Robot- nicy	Rolnicy	Inni za- trudnieni	Nieza- trudnieni	Emeryci
Biblioteka Główna	162	1 891	1 248	2 076	342	115	590	1 021	831
Filia nr 1	2	207	47	191	75	14	23	126	170
Filia nr 2	7	168	30	183	25	6	27	90	91
Filia nr 3	11	387	66	199	32	9	52	110	115
Filia nr 4	6	247	55	224	78	6	32	142	191
Filia nr 5	13	108	87	528	59	23	61	106	175
Filia nr 6	12	411	54	235	25	12	41	156	79
razem	213	3 419	1 587	3 636	636	185	826	1 751	1 652

Wskaźnik wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców wyniósł 479,4 jedn. (w 2014 - 497,8; 2013 - 498,3; 2012 - 509,5) w tym wskaźnik wypożyczeń książek 420,2 wol. (434,4 wol. w 2014). Aktywność czytelnicza (liczba wypożyczeń książek „na zewnątrz” przypadająca na 1 czytelnika) wynosi 18,9 wol. i jest o 0,2

wol. wyższa niż w 2014 roku. Wzrost aktywności czytelniczej obserwowany w statystyce bibliotecznej od kilku lat, świadczyć może z jednej strony o pewnej systematyczności tzw. „czytelników wypożyczających”, z drugiej - o korzystniejszej ofercie udostępnianych zbiorów.

W sieci bibliotek publicznych miasta Zamościa zarejestrowano 126 760 odwiedzin, tj. o 4 450 mniej niż w 2014 r., w tym: odwiedziny wypożyczających na zewnątrz to 111 320 (o 1 941 mniej), 8 007 odwiedzin osób korzystających ze zbiorów na miejscu (o 1 155 mniej), 7 433 odwiedzin internautów (o 1 354 mniej niż w 2014 r., w tym -24,6% w bibliotekach filialnych i -8,4% w Bibliotece Głównej).

Systematycznie monitorowano czytelników zalegających ze zwrotem wypożyczonych zbiorów. Wysłano 1 174 upomnienia, w tym 99 wezwań (kolejne upomnienia) do czytelników niezwracających książek w terminie. Wdrożenie funkcji automatycznego przypominania czytelnikom o terminie zwrotu wypożyczonych zbiorów przyczyniło się do ograniczenia liczby wysyłanych ponagleń (1 883 upomnienia i 253 wezwania wysłano w 2014 r.).

Obsługa czytelnicza osób specjalnej troski

Książnica kontynuuje działania na rzecz aktywizacji czytelniczej osób z niepełnosprawnością oraz ludzi starszych i wykluczonych społecznie. W grupie czytelników, rejestrowanych we wszystkich bibliotekach, 610 osób to czytelnicy specjalnej troski oraz 1 618 (o 48 więcej niż rok temu) osoby po sześćdziesiątym roku życia. Obsługą osób z niepełnosprawnością zajmuje się przede wszystkim Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych (OCN) wraz z 2 punktami oraz FB nr 5, mieszcząca się w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu. Dla czytelników mających problemy z dotarciem do biblioteki zaktywizowano usługę „książka na telefon”. W ramach tej usługi zarejestrowano 11 odwiedzin domowych (przez bibliotekarza) i 43 wypożyczenia. Dostarczanie książek, zwłaszcza osobom starszym, odbywa się również poprzez osoby trzecie: sąsiadów, opiekunów, członków rodzin.

Oprócz obsługi czytelniczej prowadzona jest również działalność rozwijającą zainteresowania książką i czytaniem. W 2015 roku zorganizowano w bibliotekach ogółem 189 form zajęć o charakterze biblioterapeutycznym (m.in. spotkania integracyjne, lekcje biblioteczne i wizyty w bibliotekach, konkursy, wystawy), w których wzięło udział ponad 3 500 osób specjalnej troski. Były to m.in.: *Spotkania czwartkowe*, konkursy prezentujące twórczość artystyczną, wokalnoliterackie, plastyczne (m.in. *Abba... Ojciec, Wojenka, wojenka cóżeś ty za pani, Mój przyjaciel. Mój autorytet*), spotkania poetycko-wokalne, spotkania literackie niepełnosprawnych twórców, zajęcia o charakterze terapeutycznym (organizowane również w ośrodkach edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych, przedszkolach integracyjnych, warsztatach terapii zajęciowej), wykłady (*Zastosowanie biblioterapii w praktyce na podstawie działalności OCN*), koncerty (*Błogosław Ojczyznę*

miłą, Świętemu Janowi Pawłowi II), seminarium *Dysleksja, dysgrafia, dysortografia*, wystawy (m.in.: *Pielgrzymki św. Jana Pawła II do Polski, Mój przyjaciel. Mój autorytet*, wystawa prac plastycznych osób z niepełnosprawnością z cyklu *Nasze widzenie świata, Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko - duszpasterz robotników, Czas radości i pokoju*).

Kontynuowano wykłady dla słuchaczy Stowarzyszenia Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku. W ramach *Zespołu wiedzy o literaturze* bibliotekarze przeprowadzili 4 wykłady: *Czasopiśmiennictwo na Zamojszczyźnie w okresie międzywojennym; Mój Andersen; Jan Twardowski. Biografia; Literatura kobieca w wydaniu zamojskich pisarek*. Z osadzonymi w zewnętrznym oddziale Zakładu Karnego w Zamościu przeprowadzono zajęcia *Historia książki i jej różne formy*.

W celu zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu osób po 50 roku życia, Książnica wprowadziła nową usługę - bezpłatne, indywidualne porady w zakresie korzystania z komputera oraz wykorzystania nowoczesnych środków komunikacji i mediów społecznościowych. Zajęcia dla osób zgłaszających takie potrzeby organizowane są 3 razy w tygodniu. Skorzystało z nich 30 osób.

Zbiory regionalne, działalność informacyjno-bibliograficzna

Biblioteka zabiega o kompletowanie zbiorów regionalnych oraz prowadzi działalność informacyjno-bibliograficzną. Systematycznie gromadzona jest literatura naukowa, popularnonaukowa, a także literatura piękna - autorów związanych z regionem oraz tematycznie traktująca o regionie. Poza wydawnictwami zwartymi, kupowana i pozyskiwana jest prasa regionalna - retrospektywna i bieżąca oraz zbiory specjalne. Na koniec okresu sprawozdawczego zbiory regionalne w całej sieci liczyły 25 089 jednostek, w tym 13 574 jedn. zbiorów specjalnych. W okresie sprawozdawczym w całej sieci przybyło 1 135 jedn. nowych zbiorów regionalnych (88 jedn. drogą zakupu, tj. o 13 jedn. mniej niż w 2014 r.).

Promowaniu zasobów regionalnych, popularyzacji wiedzy dotyczącej różnych dziedzin życia Zamościa i Zamojszczyzny służyły przedsięwzięcia o tematyce regionalnej inicjowane i organizowane przez bibliotekę. W roku sprawozdawczym zorganizowano:

- *Kolory Roztocza* - XV edycję regionalnego konkursu plastyczno-fotograficznego,
- 2 spotkania autorskie (z Beatą Kozaczyńską i Ewą Koper) na temat historii II wojny światowej na Zamojszczyźnie,
- wystawy regionalne (m.in.: *Roztoczańskie kamienie pamięci; Kazimierz Łoński (1940-2011) - nauczyciel, twórca ekslibrisów; Wiktor Zin (1925-2007), architekt, historyk, sztuki, rysownik; Kolory Roztocza, Rękodzieło skarb regionu; Okruchy naszej historii; Michał Pieszko (1890-1969) - nauczyciel, badacz, popularyzator dziejów Zamościa; Każda ofiara ma swoje imię* (ze zbiorów Muzeum - Miejsca Pamięci w Bełżcu) *Stanisław Kostka Zamojski (1775-1856) - życie i działalność; Cymelia w Księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamojskich; Działalność*

Urzędu Statystycznego w Lublinie; *Przemiany demograficzne w podregionie chełmsko-zamojskim*.

Ważnym wydarzeniem była sesja naukowa *Księgozbiory rodziny Zamoyskich* (16 października) poświęcona badaniom nad historią bibliotek Jana Zamoyskiego, Ordynacji Zamojskiej oraz współistniejącego z nią księgozbioru klemensowskiego rodziny Zamoyskich, znajdującego się obecnie w depozycie Książnicy Zamojskiej. Tematyka objęła następujące referaty:

- *Biblioteka Jana Zamoyskiego* - dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej w Warszawie (referat nie został wygłoszony z przyczyn niezależnych od organizatora);
- *Stanisław Kostka Zamoyski - twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej* - dr hab. Konrad Ajewski, prof. Akademii Humanistycznej im. A. Gieyszтора w Pułtusku;
- *Prace z dziedziny historii w księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamoyskich* - dr Jacek Feduszka, Muzeum Zamojskie w Zamościu;
- *Popisy publiczne szkół z okresu działalności publicznej Stanisława Kostki Zamoyskiego na polu oświaty, w zbiorach klemensowskich* - Edyta Wójcik, Książnica Zamojska;
- *XIX-wieczna literatura piękna w klemensowskim księgozbiorze rodziny Zamoyskich* - Regina Janiak, Zakład Informatologii UMCS w Lublinie (referat nie został wygłoszony z przyczyn niezależnych od organizatora);
- *Czasopisma polskie w XIX-wiecznych zbiorach klemensowskich rodziny Zamoyskich* - Danuta R. Kawalko, Książnica Zamojska;
- *Księgozbiór klemensowski w projekcie Lubelska Biblioteka Wirtualna* - Anna Kalniuk, Książnica Zamojska.

Sesję, odbywającą się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Zamość, prowadziła prof. dr hab. Maria Juda - dyrektor Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS w Lublinie.

- Opracowano zestawienia bibliograficzne o tematyce regionalnej:

- *Andrzej Józef Misiura (1935-1995) - poeta, pedagog, polonista*, w 80 rocznicę urodzin,
- *Bogumiła Sawa (1940-) - historyk i regionalistka*, w 75. rocznicę urodzin,
- *Adam Andrzej Witusik (1940-2008) - historyk UMCS w Lublinie, autor publikacji o Zamoyskich i Zamościu*, w 75. rocznicę urodzin,
- *Czesław Galek (1950-) - ksiądz kanonik, dr nauk humanistycznych, pisarz i publicysta*,
- *Stanisław Młodożeniec (1895-1959) poeta, współtwórca polskiego futuryzmu*,
- *Stanisława Burda (1930-) - poetka*.

Biblioteka tworzy i udostępnia informacje o posiadanych zasobach. Ich podstawowym źródłem jest *Elektroniczny Katalog Biblioteki*, który tworzą:

- *Baza Główna* licząca ogółem 220 488 opisów bibliograficznych,
- *Bibliografia Zamojszczyzny* (96 442 opisów bibliograficznych),

- Baza Klemensowska gromadzi opisy dokumentów znajdujące się w kolekcji *Księgozbiór klemensowski rodziny Zamojskich*. Wielkość bazy na koniec 2015 roku wynosi 8 954 opisów.

Od 2015 roku Książnica posiada *centralny system wyszukiwania i prezentacji zasobów bibliotecznych - multiwyszukiwarkę PRIMO*, zakupiony w ramach projektu LBW. Umożliwia on równoczesne przeszukiwanie wszystkich baz w systemie bibliotecznym PATRON oraz bazy Biblioteki Cyfrowej Książnicy Zamojskiej. Dzięki *multiwyszukiwarce PRIMO* mogą je także przeszukiwać użytkownicy bibliotek partnerskich projektu LBW.

Liczba wszystkich wejść (poprzez dostęp *online* oraz na miejscu w Informatorium) do *Katalogu Elektronicznego Biblioteki* w 2015 roku wyniosła 73 799. Odnotowano 3 406 odwiedzin w Bibliotece Cyfrowej Książnicy Zamojskiej, a użytkownicy wyświetlili 834 publikacje.

Poza informowaniem o zbiorach bibliotecznych wszystkie placówki udzielają użytkownikom również informacji użytkowych. W okresie sprawozdawczym udzielono ogółem 13 531 (o 2 857 mniej niż w podobnym okresie roku poprzedniego) informacji rzeczowych, bibliotecznych, w tym 1 052 (o 460 mniej niż rok temu) kwerendy (informacje wymagające korzystania z większej liczby źródeł). Wyraźnie spadająca liczba udzielanych w bibliotekach informacji wynika z powszechnego dostępu do informacji poprzez Internet. Obserwowany jest też coraz częściej, zwłaszcza u ludzi młodych, brak umiejętności korzystania ze źródeł piśmienniczych, przede wszystkim z publikacji z rozbudowanym aparatem naukowym. Wychodząc naprzeciw tym brakom biblioteka organizuje dla swoich czytelników, głównie uczniów, przysposobienie biblioteczne. W okresie sprawozdawczym zorganizowano ogółem 18 takich form szkoleniowych.

Promocja czytelnictwa, działalność edukacyjno-kulturalna i wystawiennicza

Biblioteki prowadzą systematyczne działania mające na celu utrzymanie zainteresowania książką oraz sprzyjające kształceniu nawyków czytania i korzystania z biblioteki. Wśród tego rodzaju działalności w okresie sprawozdawczym prowadzone były zajęcia adresowane do różnych grup użytkowników, dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Były to m.in.:

- Obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorских* (22-23 kwietnia), których program objął m.in. organizowane w bibliotekach lekcje biblioteczne i zajęcia dla dzieci (*Blżej książki, Książki naszych marzeń, Zapraszamy tu czytamy, Czy znasz tę książkę, Jarmark legend*), wycieczkę do biblioteki *Biblioteka bez tajemnic*, happening *Warto czytać*, akcję *Wymień się książką*, okolicznościowe gazetki (*Aforyzmy o książce i czytaniu*), spotkanie autorskie z udziałem pisarza reportażysty Filipa Springera.

- *V Zamojski Festiwal Książki* (6-8 maja). Tematem przewodnim tegorocznej edycji przedsięwzięcia - z racji przypadającej 100 rocznicy urodzin poety ks. Jana Twardowskiego - była popularyzacja poezji. Program obejmował m.in. zajęcia

biblioterapeutyczne *Wiosna w poezji* oraz *Poezja i rękodzieło*, spotkanie inauguracyjne *V Zamojski Festiwal Książki* (połączone z otwarciem wystawy *Ks. Jan Twardowski - człowiek piszący wiersze*, podsumowaniem i ogłoszeniem wyników konkursu *Zaprojektuj logo Zamojskiego Festiwalu Książki*, wręczeniem wyróżnień dla najaktywniejszych czytelników, osób i instytucji aktywnie zaangażowanych w działalność biblioteki w 2014 r. oraz wyróżniających się w pracy bibliotekarzy, a także wyróżnień specjalnych, tj. karty honorowego czytelnika, poetyckie interpretacje *Z poezją księdza Jana Twardowskiego* w wykonaniu aktora Marka Żerańskiego), wykład *Ks. Jan Twardowski. Życie i twórczość, W ogrodzie życia* - spotkanie autorskie z poetką Stanisławą Łogonowicz, *Stąd* - poetyckie popołudnie z Damą Kurczewicz i Robertem Gałanem z Chełmskiej Grupy Literackiej *Lubelska 36*, konkursy dla odwiedzających bibliotekę. Tegorocznej edycji *Festiwalu* towarzyszył kiermasz książki używanej, a czytelnicy zalegający ze zwrotem książek mogli w czasie jego trwania uregulować swoje zaległości bez zobowiązań finansowych (darowanie kar).

- *Narodowe czytanie* (5 września). Zamojska edycja ogólnopolskiej akcji czytania *Lalki* B. Prusa odbywała się na Rynku Wielkim w Zamościu. W czytaniu udział wzięli m.in. Prezydent i v-ce Prezydent Zamościa, mieszkańcy ul. Prusa w Zamościu, słuchacze Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, młodzież z II i III LO w Zamościu oraz z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Zamościu, młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Zamościu, przewodnicy turystyczni, m.in. ze Stowarzyszenia *Turystyka z Pasją*, członkowie zespołu *Zamojszczyzna*, bibliotekarze Książnicy. Wybrani uczestnicy byli ubrani w stroje z epoki. Podczas czytania odbywało się stemplowanie egzemplarzy książek przyniesionych przez uczestników pieczęcią przekazaną z kancelarii Prezydenta RP.

- *CzytaMy!* (9 października) - akcja czytelnicza, której celem było promowanie czytania poprzez ukazanie roli jaką pełnią książki w życiu znanych ludzi. W ramach akcji miały miejsce 2 spotkania, w tym jedno dla dzieci, z udziałem znanych aktorek - Anety Todorczuk-Perchuć i Pauliny Holtz.

- Biblioteka aktywnie włączyła się w miejskie przedsięwzięcie o charakterze kulturalno-integracyjnym: *Sąsiedzi z Zamojskiego, Wędrujące estrady, Targi Śniadaniowe na Zielonym Ryneczku* oraz organizowane przez inne instytucje: *Parada książek, Warto czytać*. Bibliotekarze prowadzili tam konkursy i łamigłówki literackie, akcję wymiany książek oraz promocje działalności bibliotecznej poprzez rozdawnictwo materiałów reklamowych, rozmowy z uczestnikami o ulubionych lekturach i korzystaniu z bibliotek.

Oddział dla Dzieci i Młodzieży oraz biblioteki filialne zajmowały się edukacją czytelniczą młodych użytkowników bibliotek. Służyły jej m.in. następujące przedsięwzięcia:

- *Podróże dookoła świata, czyli edukacja globalna dla najmłodszych* - cykl zajęć bibliotecznych realizowanych w okresie ferii zimowych przez Oddział dla Dzieci

i Młodzieży (4 razy w tygodniu) poświęcony popularyzacji kultury, historii i przyrody egzotycznych krajów świata;

- *Książka - sposób na nudę* - cykl zajęć bibliotecznych w okresie ferii zimowych w filiach bibliotecznych (2 razy w tygodniu);

- *Sobotnie spotkania z książką* - cykliczne zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywające się w każdą sobotę w roku szkolnym (z wyjątkiem ferii i wakacji) w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży. W programie znalazło się czytanie książek oraz zajęcia plastyczne realizowane w oparciu o poznawane lektury;

- *Puchatkowe spotkania* - zajęcia biblioteczne (czytanie książek, zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne) adresowane do dzieci w wieku przedszkolnym i ich opiekunów, odbywające się w każdą środę (raz w tygodniu);

- *Statystyka dla smyka, Poznajemy pracę statystyka* - zajęcia edukacyjne dla dzieci (prowadzone przez pracowników zamojskiego oddziału Urzędu Statystycznego w Lublinie), popularyzujące wiedzę statystyczną na poziomie odbiorców;

- *Owoce i warzywa to zdrowie* - inscenizacja w wykonaniu zespołu teatralnego Szkoły Podstawowej w Borowinie Sitamieckiej dla maluchów z Przedszkola Słoneczko w Zamościu;

- VII edycja akcji czytelniczo-edukacyjnej *Czytam i rysuję z energią*, która objęła m.in. czytanie literatury dzieciom z zamojskich przedszkoli, realizację konkursu plastycznego, imprezę finałową połączoną z wręczeniem nagród oraz występ krakowskiego teatru Edu Artis ze sztuką *Czerwony kapturek*;

- stałe cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży szkolnej (prowadzone raz w tygodniu) przez 5 bibliotek filialnych;

- pogadanki, lekcje biblioteczne i wycieczki do biblioteki;

- głośne czytanie prowadzone przez bibliotekarzy w bibliotekach i w przedszkolach miejskich;

- wystawy i wystawki, m.in. o charakterze rocznicowym, pokonkursowe, tematyczne i okolicznościowe.

Dopełnieniem działań na rzecz promowania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży były przedsięwzięcia z zakresu edukacji ekologicznej, prowadzone przez Centrum Informacji Ekologicznej. Były to m.in. pokazy multimedialne, warsztaty i prelekcje (m.in. *Życie w wodzie; Zima - tropy zwierząt; Wiosna; O czym szumi Tanew*) oraz wystawy i wystawki o tematyce ekologicznej.

Za działalność biblioteczną na rzecz najmłodszego czytelnika Książnica Zamojska otrzymała po raz kolejny certyfikat *Miejsce Przyjazne Dzieciom*, przyznawany przez Klub Rodzica działający przy Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasieńskiego w Zamościu.

Utrwalaniu zainteresowań czytelniczych oraz jego rozwojowi wśród grupy czytelników powyżej 16 roku życia służyły:

- *Czytam Herberta w podróży*; jednodniowa kampania czytelnicza popularyzująca twórczość Z. Herberta.

- *Zamojskie Biesiady Literackie* i spotkania autorskie, podczas których czytelnicy mogli rozmawiać m.in. z Grażyną Jeromin-Gałużką (23 lutego), Anną Janko (20 marca), Aldoną Dragan-Gawecką (26 marca), autorką wspomnień o Zamościu, Iwoną Chudobą, Danutą Kurczewicz, Anną Nazar, Marią Tokarz, Robertem Gałanem, Stanisławem Koszewskim i Markiem Miszczukiem - literatami Chełmskiej Grupy Literackiej „Lubelska 36”, Małgorzatą Soja (24 września), dziennikarką, autorką książki *Kochałam Ksawerego*, z Alojzym Leszkiem Gzellą (27 października), historykiem Jarosławem Pałą (5 listopada). Popularyzacji literatury i kultury włoskiej poświęcone było spotkanie odbywające się w ramach *Zamojskiego Festiwalu Kultury* (11 czerwca). Podczas spotkania wysłuchano ilustrowanego wykładu Dagmary Kozik *Włoskie niespodzianki* oraz przedstawiono prezentację Julii Wollner, redaktorki naczelnej dwumiesięcznika o sztuce, literaturze i muzyce włoskiej „La Rivista”.

- *Rozmowy o książkach*; w 2015 roku, w filiach bibliotecznych, podjęto nową inicjatywę promowania czytelnictwa wśród dorosłych (ze szczególnym zwróceniem uwagi na seniorów. Są to spotkania biblioteczne poświęcone wymianie poglądów na temat czytanych książek i literatury. Ogółem zorganizowano 11 spotkań - cztery w FB nr 4 (w tym 1 z udziałem Anity Wierzbieniec, autorki bloga *W nowy dzień o nowej godzinie, Twórcy regionalni*) i siedem spotkań w FB nr 6 (*Czytam, bo...*, *Książka czy film, Książki popularne. Tak czy nie, Literatura faktu, Poezja jest dobra na wszystko, Poezja śpiewana, Jasne pogodne dni z Grechutą*).

- konkursy:

- *Zaprojektuj logo Zamojskiego Festiwalu Książki*
- *Życie i twórczość Jana Pawła II*

- spotkania *Dyskusyjnego Klubu Książki* - odbyło się 10 spotkań, podczas których rozmawiano o następujących książkach i tematach: *Twórczość Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego*, John Maxwell Coetzee *Życie i czasy Michaela K*, *Literatura i film - Carte Blanche* Jacka Lusińskiego, Anna Janko *Mała zagłada*, Wioletta Grzegorzewska *Guguły*, James Bowen *Kot Bob i ja*, Stefan Darda *Opowiem ci mroczną historię*, Michał Cichy *Zawsze jest dzisiaj*. Spotkanie zorganizowane 17 czerwca - *Literacki spacer Zamojską Starówką* - miało charakter plenerowy i poświęcone było poezji autorów związanych z Zamościem: B. Leśmiana, J. A. Morsztyna, K. Wierzyńskiego, Z. Stroińskiego, A. J. Misiury.

Kontynuowaną formą, wspomagającą proces rozwijania zainteresowań czytelniczych była działalność wystawiennicza i towarzyszące jej wernisaże. Poza ekspozycjami nowości wydawniczych, o tematyce regionalnej oraz nakierowanymi na promocję czytelnictwa wśród osób z niepełnosprawnością, w okresie sprawozdawczym zorganizowano następujące wystawy:

- *Biblia - najszynniejsza książka świata* (1-31 stycznia) - wystawa publikacji wydanych w różnych językach (ekspozycja ze zbiorów prywatnych) - FB nr 3;

- *Wypisy z Żeromskiego* (4 luty - 15 marca), wystawa rocznicowa poświęcona Stefanowi Żeromskiemu w 150 rocznicę urodzin i 90 rocznicę śmierci pisarza. Ekspozycja przygotowana przez WBP w Lublinie;
- *Introligatornia - klinika książki* (9 kwietnia - 31 maja) - prezentująca warsztat pracy introligatora i przybliżająca techniki i sposoby ratowania zniszczonych książek – ODM;
- *Leśmianowa Kolekcja Sztuki* (22 kwietnia - 20 czerwca), ze zbiorów Zamojskiego Towarzystwa *Renesans*. Ekspozycja prezentowała blisko 40 prac, powstałych z inspiracji poezją B. Leśmiana, których twórcami są wybitni artyści polscy i zagraniczni - uczestnicy *Zamojskiego Leśmianowego Biennale Sztuki*. Wernisaż wystawy odbył się 22 kwietnia;
- *Wystawa prac malarskich Piotra Rudnika* (11 czerwca - 15 lipca) - FB nr 3;
- *Moskiewskie życie nocne* (16 lipca - 31 sierpnia) - wystawa fotografii organizowana w ramach *Międzynarodowego Festiwalu „Wschodnia”*, przygotowana przez Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne;
- *Non omnis moriar - literacka twórczość Karola Wojtyły* (1-30 września) - wystawa dla upamiętnienia Roku Świętego Jana Pawła II. Ekspozycja prezentowała twórczość literacką Karola Wojtyły oraz publikacje o nim, pochodzące ze zbiorów Książnicy;
- *Kresy sentymentalne - utracone dziedzictwo* - wystawa w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2015.

Edukacyjno-promocyjny charakter miało seminarium *Demografia a czytelnictwo* (19 listopada) organizowane we współpracy z Urzędem Statystycznym w Lublinie – Oddział w Zamościu. Było ono próbą odpowiedzi na pytanie: jak zjawiska demograficzne zachodzące w najbliższym regionie oraz w Polsce przenikają do kulturowej sfery życia społecznego i wpływają na kształtowanie potrzeb w zakresie kultury czytelnictwa. Program seminarium objął następujące wystąpienia:

- *Prezentacja wydawnictwa „Przemiany demograficzne w podregionie chełmsko-zamojskim w latach 2000-2014”* - Marek Tatarski, Urząd Statystyczny w Lublinie
- Oddział w Zamościu,
- *Biblioteki w Polsce na początku XXI wieku w świetle danych GUS* - dr Marcin Marczuk, Urząd Statystyczny w Lublinie,
- *Wpływ demografii na kształtowanie nowego modelu współczesnej biblioteki publicznej* - Małgorzata Pieczykolan, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie,
- *Demografia a czytelnictwo w XXI wieku w świetle rozwoju elektronicznych i cyfrowych nośników informacji* - Ewa Hadrian, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie,

- *Jak demografia kształtuje czytelnictwo w bibliotekach samorządowych powiatu zamojskiego* - Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu,

- *Czy demografia jest odpowiedzialna za nieczytanie? Fakty i mity* - Halina Zielińska, Książnica Zamojska im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu.

Seminarium odbywało się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Prezydenta Miasta Zamość. Prowadził je dyrektor Urzędu Statystycznego w Lublinie dr Krzysztof Markowski.

W 2015 r. zorganizowano ogółem 1 223 (o 34 mniej niż przed rokiem) form pracy edukacyjno-kulturalnej, w których udział wzięło 41 382 (o 7 906 więcej niż przed rokiem) uczestników.

Działalność wydawnicza i publicystyczna

W roku sprawozdawczym kontynuowano działalność wydawniczą i publicystyczną, dokumentującą działalność biblioteki oraz najistotniejsze wydarzenia, w których aktywnie uczestniczy. W 2015 r. Książnica Zamojska wydała:

- 2 kolejne numery „Bibliotekarza Zamojskiego” 2014/2 (40) i 2015/1 (41) w nakładzie po 50 egz.,

- *Kolory Roztocza* - wydawnictwo pokonkursowe, nakł. 100 egz.,

- Kalendarz na 2016 rok, nakł. 230 egz.,

- materiały reklamowe oraz druki ulotne: zaproszenia, plakaty, dyplomy, listy gratulacyjne, materiały wykorzystywane przy organizacji działalności edukacyjno-kulturalnej i urządzaniu ekspozycji.

W okresie sprawozdawczym pracownicy publikowali w „Bibliotekarzu Zamojskim”, w „Zamojskim Kwartalniku Kulturalnym”, gazecie akademickiej „Skafander”, dwumiesięczniku „La Rivista”, „Biuletynie Informacyjnym Wojewódzkiego Szpitala im. Jana Pawła II w Zamościu” (ogółem napisano 31 artykułów, 4 zestawienia bibliograficzne oraz 3 recenzje) oraz na stronie internetowej Książnicy Zamojskiej.

Działalność na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim

W 2015 r. Książnica Zamojska pełniła funkcje biblioteki powiatowej, realizując zadania w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania materiałów bibliotecznych, wypełnienia funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i wiedzy o regionie oraz prowadzenia działalności instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej na rzecz samorządowych bibliotek publicznych powiatu zamojskiego, a także sprawowania nadzoru merytorycznego nad realizacją przez biblioteki gminne zadań dotyczących współdziałania bibliotek wchodzących w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

Społeczność spoza miasta Zamościa stanowiła 28% (3 900) wszystkich czytelników zarejestrowanych w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej. W porównaniu z rokiem poprzednim, udział tych osób w całej grupie czytelniczej spadł

o 2,5%. Spośród ogólnej liczby 275 241 zarejestrowanych wypożyczeń na zewnątrz i 36 603 na miejscu ponad 27% stanowią udostępnienia dokonane na rzecz tych czytelników, co z kolei stanowi wzrost o 2% w porównaniu z 2014 rokiem. Użytkownicy ci korzystali również z innych usług bibliotecznycy (przedsięwzięcia edukacyjno-kulturalne, poszukiwanie informacji z wykorzystaniem źródeł tradycyjnych i elektronicznych).

Działalność instrukcyjno-metodyczna prowadzona była na rzecz 32 publicznych placówek bibliotecznycy w powiecie zamojskim, tj. 12 bibliotek gminnych, 3 bibliotek miejsko-gminnych oraz 17 filii bibliotecznycy i objęła następujące zadania:

- 18 wyjazdów instruktorskich do podległych merytorycznie bibliotek,
- ponad 60 porad (telefonicznych, mailowych, bezpośrednich).

W ramach działalności szkoleniowej przygotowano 4 spotkania o tematyce:

- *Warsztaty żywego słowa oraz Biblioterapia,*
- *Metodyka pracy z młodym czytelnikiem (teatrzyk paluszkowy, warsztaty kamishibai),*
- *Możliwości finansowania przedsięwzięć z funduszy europejskich w okresie programowania 2014-2020 dla samorządowych instytucji kultury i stowarzyszeń działających w obszarze kultury,*
- *Warsztaty z zakresu fotografii i zmiany w ustawie o ochronie danych osobowych.*

Zarówno mieszkańcy powiatu zamojskiego, jak też bibliotekarze bibliotek samorządowych mieli możliwość korzystania z bogatej oferty działań upowszechniających czytelnictwo przygotowanych przez Książnicę Zamojską (*Zamojskie Biesiady Literackie*, spotkania autorskie, wykłady, konkursy, akcje czytelnicze, wycieczki do biblioteki i lekcje biblioteczne, wystawy i wernisaże wystaw).

Komputeryzacja bibliotek i automatyzacja procesów bibliotecznycy, tworzenie zasobów cyfrowycy

W roku sprawozdawczym nastąpiła modernizacja infrastruktury i wyposażenia komputerowego. Zakupiono 18 nowych zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem podstawowym *Microsoft Windows 7* oraz pakietem biurowym *Microsoft Office 2013*, drukarkę laserową, router do przekazu Internetu oraz program *Corel Draw Graphice Ste X7*. Przeorganizowano łącznie 28 stanowisk komputerowych, 22 w Bibliotece Głównej i 6 w bibliotekach filialnych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzona została kolejna aktualizacja systemu bibliotecznego PATRON (do wersji 4.3), która pozwoliła na wprowadzenie nowej usługi - funkcji automatycznego przypominania czytelnikom o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych z biblioteki materiałów.

W bibliotekach automatyzacji poddane są czynności związane z ewidencją materiałów bibliotecznycy, ich opracowaniem rzeczowym, kontrolą zbiorów, obsługą czytelniczą i udostępnianiem na zewnątrz. W dalszym ciągu we wszystkich

placówkach obowiązuje tradycyjny sposób udostępniania prezencyjnego (na miejscu w czytelniach i kącikach czytelniczych).

Książnica Zamojska korzysta także z innych programów komputerowych: edytorów tekstu (*Microsoft Office 2003, 2007 i 2013*), programu *Corel DRAW 11*, *Corel DRAW Graphice Ste X7*, *Microsoft Front Page*, programu do obsługi czytelni internetowych *Cafe Suite*, programu *PLATNIK* do rozliczeń ZUS oraz *RAKSQL* do obsługi księgowej i kadrowo-płacowej. W celu ochrony sieci komputerowej przed wirusami i innymi zagrożeniami biblioteka korzysta z programu antywirusowego *ESET NOD 32*.

Biblioteka uczestniczyła w programie Fundacji Orange *Akademia Orange dla Bibliotek* (umowa obowiązywała do 31 lipca 2015 r.), który umożliwił bezpłatne udostępnienie Internetu dla użytkowników we wszystkich placówkach. Po tym okresie obowiązywać zaczęły nowe warunki dostawy Internetu - Neostrada o zwiększonej prędkości, tj. do 80 Mb/s w filiach nr 2, 3, 4, 6 oraz do 20 Mb/s. w Bibliotece Głównej i Filii nr 1 (umowa zawarta na 2 lata). Zmiana warunków dostawy Internetu nie spowodowała wprowadzenia opłat dla czytelników. Internauci w dalszym ciągu mają możliwość bezpłatnego korzystania z sieci na 17 stanowiskach w Bibliotece Głównej oraz na 12 w filiach bibliotecznych. W związku z koniecznością zapewnienia płynnej obsługi i bezawaryjnego korzystania z dostępnych aktualnie baz bibliotecznych, w tym przeszukiwania zasobów cyfrowych LBW zakupiona i wdrożona została usługa symetrycznego dostępu do Internetu 25/25 Mb/s.

W ramach akcji *Z biblioteką cyfrową za pan brat* Książnica otrzymała bezpłatny dostęp do literatury beletrystycznej na platformie IBUK Libra, w okresie 8-15 maja 2015.

Biblioteka posiada i prowadzi systematyczną aktualizację własnej strony internetowej. Licznik zarejestrował w okresie sprawozdawczym 196 147 (o 27 328 więcej niż w 2014 r.) odwiedzin na portalu www.biblioteka.zamosc.pl. W 2015 roku, w związku z prezentacją zasobów cyfrowych, wprowadzono nową subdomenę: cyfrowa.biblioteka.zamosc.pl. Książnica Zamojska na koniec okresu sprawozdawczego posiadała ogółem 65 aktywnych kont mailowych.

Systematycznie realizowane były zadania związane z funkcją Administratora Bezpieczeństwa Informacji (archiwizacja danych, zabezpieczenia hasłowe dostępu do komputerów z danymi osobowymi, szkolenia, nadawanie uprawnień do pracy przy danych osobowych, okresowa kontrola komputerów programem antywirusowym).

30 czerwca 2015 roku zakończono realizację projektu *Lubelska Biblioteka Wirtualna* (LBW). Rozliczenie projektu nastąpiło 31 lipca 2015 r.

W wyniku realizacji projektu, na platformie *Lubelska Biblioteka Wirtualna* prezentowanych jest 600 tys. skanów pochodzących z 1 054 starodruków (wraz

z opisami bibliograficznymi zamieszczonych publikacji) znajdujących się w zasobach Książnicy Zamojskiej, pochodzących z *Księgozbioru klemensowskiego rodziny Zamoyskich*.

W okresie sprawozdawczym zakupiono i zainstalowano nowe dodatkowe oprogramowanie serwera (protokół OAI-PMH), niezbędne do integracji zasobów znajdujących się w bazach bibliotecznych programu PATRON z multiwyszukiwarką PRIMO zainstalowaną w ramach projektu LBW.

Na koniec 2015 roku w Bibliotece Cyfrowej Książnicy Zamojskiej (BCKZ) znajdowało się 1 068 publikacji. Po zakończeniu projektu LBW, w Pracowni Digitalizacji wykonano: 11 643 skany (68 dokumentów), obróbkę graficzną i konwersję do formatów prezentacyjnych 17 710 skanów (176 dokumentów), opisy w formacie Dublin Core dla 14 dokumentów, 33 mikrofilmy zawierające ok. 33 000 skanów wykonanych w ramach LBW. Cyfryzacji poddane zostały dokumenty pochodzące z *Księgozbioru klemensowskiego rodziny Zamoyskich* oraz ze zbiorów regionalnych Książnicy (m.in. „Bibliotekarz Zamojski”).

Kadra i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej zatrudnionych pozostawało 50 osób. Wszyscy w wymiarze pełnego etatu. Wśród kadry, 38 osób stanowili pracownicy działalności podstawowej, zaś 12 osób to pracownicy administracji i obsługi. W porównaniu z 2014 rokiem zatrudnienie zmniejszyło się o 3 osoby (2 etaty). W okresie od maja do października w Książnicy Zamojskiej zatrudnione były w ramach prac społeczno-użytecznych *Aktywizacja i Integracja*, 2 osoby w wymiarze 40 godz. miesięcznie (zatrudnienie na mocy porozumienia pomiędzy Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Zamościu, Powiatowym Urzędem Pracy w Zamościu i Książnicą Zamojską).

Na stanowiskach działalności podstawowej wykształcenie bibliotekarskie posiada 36 osób, w tym wyższe bibliotekarskie - 20 osób, 15 - studium bibliotekarskie i 1 osoba - średnie bibliotekarskie. 1 osoba wśród pracowników działalności podstawowej posiada wykształcenie wyższe inne niż bibliotekarskie oraz 1 osoba wykształcenie średnie, również niebibliotekarskie. Wśród pracowników obsługi i administracji 4 osoby posiadają wykształcenie wyższe, 6 osób średnie, a 2 osoby zawodowe. W 2015 roku 2 osoby uzupełniały wykształcenie, w tym 1 osoba na kierunku bibliotekarskim (studia II stopnia) - ukończone, druga osoba na studiach licencjackich niebibliotekarskich.

Pracownicy biblioteki uczestniczyli w 37 różnych formach doskonalenia zawodowego, tj. w seminariach, konferencjach, warsztatach, wykładach, spotkaniach tematycznych, organizowanych przez Książnicę Zamojską, a także przez inne instytucje (Urząd Marszałkowski w Lublinie, Spółdzielnia Nowa Praca Nieświadomych w Warszawie), a odbywające się w bibliotece. Ponadto swoje kompetencje zawodowe doskonalili również poprzez udział w 17 formach szkolenio-

wych organizowanych przez instytucje zewnętrzne, w tym WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. 13 maja odbyło się spotkanie integracyjne *Wspomnień czar*. Uczestniczyli w nim byli i obecni pracownicy biblioteki oraz renciści i emeryci.

3 pracowników otrzymało awans stanowiskowy zgodny z wykształceniem i stażem pracy, 8 pracownikom przyznano nagrody jubileuszowe. 3 wyróżniających się pracowników otrzymało dyplomy i nagrody książkowe dyrektora Książnicy Zamojskiej, a 2 pracowników otrzymało dyplomy i nagrody Starosty Powiatu Zamojskiego podczas *Powiatowego Dnia Animatora Kultury*.

W grudniu miała miejsce regulacja wynagrodzeń z wyrównaniem od 1 lipca 2015 r. Jedna osoba, w związku z przejściem na emeryturę otrzymała odprawę emerytalną. Pracownicy otrzymali też świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych

Działalność biblioteczna prowadzona jest w oparciu o dotację organizatora (budżet podstawowy biblioteki). Corocznie czynione są starania o pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych, m.in. na rozwój infrastruktury bibliotecznej, doskonalenie i popularyzację zbiorów, tworzenie cyfrowych zasobów bibliotecznych oraz realizację ciekawych pomysłów czytelniczo-edukacyjnych.

W 2015 roku pozyskano środki na następujące działania i projekty:

- *Zakup sprzętu bibliotecznego i komputerowego do sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej* - projekt na modernizację wyposażenia dofinansowany z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 40 000 zł oraz z Miasta Zamość (dotacja celowa ze środków inwestycyjnych) w wysokości 61 000 zł;
- *Zakup zbiorów do Książnicy Zamojskiej* - dotacja celowa Miasta Zamość - 20 000 zł;
- *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek* - dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 57 051 zł;
- *Akademia Orange dla Bibliotek* - program edukacji i popularyzacji Internetu - dotacja z Fundacji Orange w wysokości 3 297,21 zł;
- *Kolory Roztocza* - projekt z zakresu edukacji ekologicznej - dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie - 2 300 zł;
- *Uzależnieni od czytania* - projekt w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowany przez Miasto Zamość w wysokości 36 862 zł;
- *Czytam i rysuję z energią* - realizacja VII edycji akcji edukacyjnej dla najmłodszych - dotacja z PGE SA. Dystrybucja Zamość - 6 150 zł;
- *Zakup licencji oprogramowania serwera do systemu bibliotecznego PATRON* - dotacja celowa Miasta Zamość w wysokości 11 658 zł;
- *Zakup i montaż urządzenia do monitorowania sygnałów pożarowych* - dotacja celowa Miasta Zamość w wysokości 4 920 zł;

- *Remont Filii Bibliotecznej nr 1* – dotacja celowa Miasta Zamość (ze środków inwestycyjnych) w wysokości 15 000 zł;
- *Lubelska Biblioteka Wirtualna* - projekt cyfryzacji zbiorów bibliotecznych dofinansowany z Regionalnego Programu Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 w wysokości 2 348 237 zł, w 2015 roku dotacja celowa Miasta Zamość na utrzymanie trwałości projektu wyniosła zł 31 170,37.

Ponadto Książnica Zamojska pozyskała:

- 800 zł od Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamoyskiego na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 1 w okresie ferii i wakacji;
- 250 zł od Firmy BudProfit Dariusz Węclawik na wyposażenie *Wiklinowego zakątka* dla Oddziału dla Dzieci i Młodzieży;
- 200 zł od Zarządu Osiedla Orzeszkowej i Reymonta na realizację zajęć wakacyjnych w FB nr 2;
- 200 zł od Zarządu Osiedla Planty na realizację zajęć bibliotecznych w FB nr 4;
- 200 zł od osoby prywatnej na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 6 (poczęstunek podczas spotkań literacko-czytelniczych *Rozmowy o książce*);
- 3 000 zł od Fundacji Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II w Zamościu na zakup książek dla FB nr 5.

Biblioteka w roku sprawozdawczym aplikowała o środki zewnętrzne na realizację zadań przewidzianych do realizacji w 2016 roku. Dotyczą one następujących projektów:

- *Zmiana wizerunku biblioteki kluczem tworzenia nowoczesnej komunikacji i promocji kultury*. Wartość całego projektu: 326 817 zł, wnioskowana kwota z MKiDN - 245 112 zł,
- *Spotkania z książką*. Wartość całego projektu: 50 422,94 zł, wnioskowana kwota z MKiDN - 30 934,50 zł,
- *Piękno przyrody Roztocza* - wartość całego projektu: 7 130 zł, wnioskowana kwota z WFOŚiGW w Lublinie - 3 500 zł.

Współpraca ze środowiskiem, promocja biblioteki

Efektywność działalności bibliotecznej zależy również od poziomu współdziałania ze środowiskiem. Biblioteki Książnicy Zamojskiej pozyskują do współpracy zarówno osoby i instytucje z najbliższego otoczenia, jak również działające w regionie i w kraju. Wiążący charakter ma współpraca z Miastem Zamość - organizatorem instytucji i podległym mu Wydziałem Kultury i Sportu. Również obowiązkowy charakter, wynikający z nadzoru merytorycznego nad siecią bibliotek publicznych, ma współpraca z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Dotyczy ona przede wszystkim funkcjonowania sieci bibliotek stopnia podstawowego w powiecie zamojskim, działalności szkoleniowej, działalności na rzecz gromadzenia i upowszechniania wiedzy o regionie, a w ostatnim czasie również realizacji zadań w dziedzinie cyfryzacji zbiorów

bibliotecznych. Książnica utrzymywała stałą i systematyczną współpracę z bibliotekami publicznymi w powiecie zamojskim. Współpracy z Biblioteką Narodową wymagała realizacja zakupów nowości wydawniczych do bibliotek oraz organizacja sesji *Księgozbiory rodziny Zamojskich*. Gromadzenie zbiorów opierało się także o współpracę z Fundacją Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu oraz z Departamentem Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Z Departamentem Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej oraz Departamentem Finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego współpracowała biblioteka przy realizacji projektu *Zakup sprzętu bibliotecznego i komputerowego do sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej*.

W okresie sprawozdawczym kontynuowana była współpraca ze szkołami i innymi placówkami edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczych z miasta i powiatu. Były to: publiczne przedszkola miejskie (nr 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15), Przedszkole Niepubliczne *Słoneczko* i jego filia, Przedszkole Językowe *For Kids*, punkt przedszkolny *ZUZA*, Niepubliczne Przedszkole *Słoneczny zakątek*, publiczne szkoły podstawowe (nr 2, 3, 4, 8, 9, 10) i gimnazja (nr 1, 2, 4, 5 i 6) w Zamościu, Zespół Szkół Społecznych im. Unii Europejskiej w Zamościu, Zespół Szkół Katolickich w Zamościu, Dwujęzyczna Szkoła *Smart School* w Zamościu, Bursa Międzyszkolna nr 2 w Zamościu, I i II LO w Zamościu, Liceum Plastyczne im. B. Morando w Zamościu, ZSP nr 5 w Zamościu, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Rzemiosł Różnych w Zamościu, szkoły podstawowe, gimnazja i zespoły szkół w Biłgoraju, Borowinie Sitanieckiej, Krasnobrodzie, Tomaszowie Lubelskim, Wólce Wieprzeckiej, Szewni Górnej, Wielączy Kolonii, Zwierzyńcu, z klubokawiarnią *Ziarno grochu* w Zamościu, ze Środowiskowym Ogniskiem Wychowawczym TPD i Osiedlowym Domem Kultury *Okrągłak* w Zamościu oraz ze Stowarzyszeniem *Drukarnia Wyobraźni*. Współpraca obejmowała promocję czytelnictwa wśród najmłodszych od 3 roku życia (organizowane akcje głośnego czytania, spotkania w bibliotece np. *Puchatkowe spotkania*) oraz wśród dzieci starszych i młodzieży (*Sobotnie spotkania z książką*, zajęcia organizowane w czasie ferii zimowych, wycieczki do biblioteki, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie). Z udziałem młodzieży szkół średnich organizowany był happening *Warto czytać* oraz przedsięwzięcia popularyzujące czytelnictwo wśród osób powyżej 16 roku życia (*Zamojskie Biesiady Literackie*).

Bibliotecznej edukacji ekologicznej służyła współpraca z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych - Ośrodkiem Zamiejscowym w Zamościu, Nadleśnictwem Zwierzyniec, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz redakcją „Myśliwca Kresowego”.

Promowaniu czytelnictwa wśród osób specjalnej troski służyło współdziałanie biblioteki z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością. Wśród nich znajdują się: Oddział Polskiego

Związku Niewidomych w Zamościu, Stowarzyszenie Diabetyków - Koło Terenowe w Zamościu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny „Krok za Krokiem” w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Zamościu, Szkoła Podstawowa nr 3 i 10 z Oddziałami Integracyjnym w Zamościu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Zamościu, Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu oraz Fundacja Szpitala, Oddział Zewnętrzny Zakładu Karnego w Zamościu, Dom Pomocy Społecznej w Zamościu, Krasnobrodzie i Nieliszu oraz warsztaty terapii zajęciowej działające na terenie Zamościa oraz w Józefowie, Rozłopach i Tomaszowie Lubelskim. W zakresie upowszechniania czytelnictwa wśród seniorów biblioteka utrzymywała współpracę z Klubem Seniora na Osiedlu Planty w Zamościu oraz ze Stowarzyszeniem *Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku*.

Książnica Zamojska współpracowała również z Centrum Kultury Filmowej *Stylowy* w Zamościu (organizacja festiwalu *Spotkania z historią*), Zamojskim Domem Kultury i Muzeum Zamojskim, zamojskimi spółdzielniami mieszkaniowymi, zarządami osiedli, oraz innymi organizacjami i instytucjami w mieście, regionie i kraju (Fundacja im. Zbigniewa Herberta, Fundacja *Teraz książka*, Instytut Pamięci Narodowej - Oddział w Lublinie, Chełmska Grupa Literacka *Lubelska 36*, Redakcja dwumiesięcznika „La Rivista”, Urząd Statystyczny w Lublinie - Oddział w Zamościu, Stowarzyszenie Dziennikarzy RP - Oddział w Lublinie, Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne, Księgarnia *Szkoła Życia* w Zamościu, Zamojskie Towarzystwo Kulturalne *Renesans*, Zamojskie Centrum Wolontariatu, Stowarzyszenie *Turystyka z Pasją*). Zakres tej współpracy dotyczył głównie działalności edukacyjno-kulturalnej (m.in. *Zamojskich Biesiad Literackich*, akcji *Czytam w podróży Herberta*, *V Zamojskiego Festiwalu Książki*, *Narodowego Czytania*, spotkań autorskich oraz działalności wystawienniczej).

Zadania programowe *Lubelskiej Biblioteki Wirtualnej* wymagały współpracy ze wszystkimi partnerami projektu (Miastem Zamość, Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetem Medycznym w Lublinie, Miejską Biblioteką Publiczną w Lublinie, Ośrodkiem *Brama Grodzka – Teatr NN* w Lublinie, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Lublinie) oraz liderem (Miastem Lublin), a także z wykonawcami prac realizowanych w ramach projektu (producent i dostawca nowoczesnych systemów informatycznych *Comarch*, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe).

Stałe kontakty utrzymywane były z lokalnymi mediami oraz portalami internetowymi i służyły reklamie działalności bibliotecznej oraz informowaniu czytelników i użytkowników o wszystkich działaniach bibliotecznych.

Działalność sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej jest systematycznie promowana poprzez stronę internetową www.biblioteka.zamosc.pl oraz stronę Miasta

◆ ◇ ◆

Działalność bibliotek publicznych powiatu zamojskiego w 2015 r.

Sieć i infrastruktura bibliotek

W 2015 r. sieć bibliotek publicznych powiatu zamojskiego stanowiły 32 placówki biblioteczne (3 biblioteki miejsko-gminne, 12 bibliotek gminnych, 17 filii bibliotecznych), a także 12 punktów bibliotecznych. Powstało 6 nowych punktów bibliotecznych w bibliotekach wiejskich. 4 punkty utworzono na bazie książek pozyskanych z ministerialnego programu *Zakup nowości do bibliotek. Priorytet 2*. W Szkole Podstawowej w Złójcu punkt biblioteczny uruchomiła BPG Nielisz. 3 punkty powstały w szkołach na terenie gminy Stary Zamość. Biblioteka w Sitnie utworzyła punkt w świetlicy wiejskiej w Stanisławce, zaś BPG Zamość w Białobrzegach. W dalszym ciągu na terenie powiatu zamojskiego funkcjonowały 3 biblioteki połączone z gminnymi ośrodkami kultury (w Komarowie-Osadzku, Sitnie i Zwierzyńcu). Ponadto Biblioteka Publiczna w Komarowie-Osadzku nadal połączona jest z biblioteką gimnazjalną. Również Filia w Zubowicach zlokalizowana w Zespole Szkół w Zubowicach połączona jest z biblioteką szkolną. Na koniec 2015 r. pojawiły się próby nowych połączeń. W Radecznicy na grudniowym posiedzeniu Rady Gminy podjęto uchwałę o utworzeniu domu kultury, a na początku stycznia wójt gminy Radecznica na stronie gminy zamieścił informację o zamiarze połączenia biblioteki z domem kultury od połowy 2016 r. Żadnej uchwały w tej sprawie nie było. Procedurę połączenia uruchomiono ponownie w maju br. Do połączenia jednakże nie doszło, gdyż zgody na połączenie nie wyraził Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, opierając się na opinii Krajowej Rady Bibliotecznej.

Próby utworzenia Gminnego Centrum Kultury na bazie Gminnej Biblioteki Publicznej podejmował Urząd Gminy w Sułowie. Po rozmowach z przedstawicielami Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie i Książnicy Zamojskiej od zamiaru tego odstąpiono, rozszerzając zakres zadań biblioteki i zmieniając jej kierownika.

W zakresie prowadzonych inwestycji w powiecie zamojskim nową lokalizację otrzymała w 2015 r. Filia w Kalinowicach gm. Zamość. Lokal o pow. 130 m² zaadaptowano dla potrzeb biblioteki i domu kultury ze środków RPO Wojewódz-

twa Lubelskiego. We wrześniu 2013 r. podpisana została z Zarządem Województwa Lubelskiego umowa na dofinansowanie projektu pn. „Adaptacja budynku na Gminną Bibliotekę Publiczną i Ośrodek Kultury w miejscowości Wysokie”. Wartość projektu 2 354 466,09 zł, a dofinansowanie 2 001 296,16 zł. Biblioteka w Wysokiem rozpoczęła pracę w nowym lokalu w lipcu 2015 r.

Pozostałe biblioteki pow. zamojskiego nie prowadziły w roku sprawozdawczym modernizacji ani większych remontów.

Planowana jest jedna duża inwestycja w Szczebrzeszynie. Dla potrzeb tej Biblioteki zmodernizowany zostanie budynek, w którym mieściła się szkoła muzyczna. Plan oparto o projekt modernizacji złożony do ministerialnego programu Infrastruktura bibliotek. Wniosek nie otrzymał akceptacji i samorząd podjął decyzję o wykonaniu zadania ze środków własnych.

Ponadto 4 biblioteki pozyskały dofinansowanie do usług internetowych z programu *Akademia Orange dla Bibliotek*. Biblioteka w Grabowcu z programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek* wymieniła sprzęt komputerowy. Biblioteki w Skierbieszowie i w Mokrem pozyskały tablety i pakiet edukacyjny z programu *Tablety w Twojej Bibliotece*.

Biblioteka w Komarowie-Osadzie środków zewnętrznych nie pozyskała, ale uczestniczy w realizacji programów, na które dotację pozyskało stowarzyszenie Aktywni w Kulturze działające przy SOK, a były to: Lubelskie Lokalnie Mikrodotacja z FIO *To i owo na ludowo* oraz *Wspólnie na Zamojszczyźnie „Twórczość jest w nas”*. Na 2016 r. złożono wniosek *Po drogach i bezdrożach* do programu *Równać Szanse*.

Ze środków Gminnego Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Biblioteka Publiczna Gminy Nielisz w Krzaku powiększyła swoje zbiory.

Biblioteki systematycznie unowocześniają swoje usługi wykorzystując nowe technologie. Najpopularniejszą e-usługą bibliotek powiatu zamojskiego jest katalog *online* i dostęp do stron internetowych bibliotek. Wszystkie e-usługi kierowane są do szerokiego kręgu odbiorców i korzystają z nich przedstawiciele wszystkich grup wiekowych i zawodowych.

W powiecie ziemskim dostępne w sieci są katalogi 7 bibliotek gminnych oraz 12 filii w programie MAK+ (Grabowiec, Krasnobród, Szczebrzeszyn z 1 filią, Łabunie, Sitno z 2 filiami, Sulów z 2 filiami, gm. Zamość z 7 filiami). W 2015 r. kolejne biblioteki przystąpiły do programu MAK+ (Adamów, Komarów), ale ich katalogi jeszcze w nieznacznym stopniu zostały przekonwertowane. W dalszym ciągu 4 biblioteki gminne pracują w programie PROGMAN Biblioteka Publiczna (BPG Nielisz udostępnia katalog *online* i prowadzi automatyczną wypożyczalnię w tym programie). Biblioteki w Skierbieszowie, Starym Zamościu i w Miączynie, mimo dużych zasobów w katalogach elektronicznych, nadal nie udostępniają ich *online*. W katalogach elektronicznych bibliotek powiatu zamojskiego na koniec 2015 r. było 176 225 rekordów.

Ponadto Biblioteka w Krzaku prowadzi bazę *Galeria Przeszłości Gminy Nielisz*, która zawiera 332 zdigitalizowane stare fotografie udostępnione przez jej czytelników. Galeria jest dostępna *online*.

Nie wszystkie biblioteki posiadają własne strony. Niektóre korzystają ze stron gminy (Szczepieszyn, Stary Zamość, Miączyn) lub ośrodka kultury w placówkach połączonych.

Budżet bibliotek

Ogółem – budżety bibliotek powiatu zamojskiego w 2015 r. wynosiły 2 681 152 zł i wzrosły o 71 498 zł w stosunku do 2014 r.

Dotacja organizatorów w powiecie wynosiła 2 539 475 zł (tj. +88 952 zł). Spadek dotacji organizatorów odnotowano w gminach Radecznicza (-12 979 zł), Krasnobród (-10 000 zł), Sitno (-6 010 zł). Największy wzrost dotacji organizatorów nastąpił w gminach Komarów (+44 700 zł), Łabunie (+24 000 zł), Zamość (+21 100 zł) i Skierbieszów (+9 961 zł).

Zmniejszyła się kwota dotacji organizatorów na zakup książek w bibliotekach powiatu o 19 000 zł. Wydano na ten cel ogółem 175 300 zł, a największy spadek odnotowano w gminach: Radecznicza (-9 000 zł), Grabowiec (-4 889 zł), Zamość (-4 657 zł), Miączyn (-4 384 zł). Na automatyzację bibliotek w terenie wydano 24 693 zł, o 2 669 zł więcej niż rok wcześniej, zaś na płace 1 747 900 zł (wzrost o 178 944 zł). Do 230 zł spadła kwota wydatków na remonty bibliotek. Jedynie MGBP w Szczepieszynie przeprowadziła remont lokalu bibliotecznego. Zmniejszyły się środki wypracowane przez biblioteki (-4 302 zł), wzrosła natomiast kwota środków pozyskanych z darów, przede wszystkim książek do zbiorów (+1 563 zł). Ze środków europejskich skorzystała tylko biblioteka w Mokrem na modernizację lokalu dla filii w Wysokiem. Pozyskana kwota 2 001 296 zł na ten cel nie została wykazana w budżecie Biblioteki, gdyż projekt w całości był realizowany przez gminę Zamość.

Zbiory

Na koniec 2015 roku księgozbiory bibliotek publicznych liczyły 278 650 wol. Przybyło w ciągu roku 18 127, w tym z zakupu 11 398 wol. Wskaźnik zakupu księgozbioru wyniósł w powiecie ziemskim 10,5 wol. na 100 mieszkańców (10,8 w 2014 r.). Ze zbiorów bibliotecznych w ciągu 2015 roku ubyło 10 110 książek, w tym 9 207 w wyniku selekcji. Wielkość księgozbiorów bibliotecznych wzrosła w ciągu 2015 r. o 8 017 wol. W powiecie ziemskim zwiększył się wskaźnik zasobności księgozbioru z 248,4 w 2014 r. do 256,2 w 2015 roku.

Stan zbiorów specjalnych w 2015 r. w bibliotekach powiatu zamojskiego był niewielki i wynosił 707 jednostek, w tym 85 audiobooków. Ponadto biblioteki powiatu ziemskiego w 2015 r. prenumerowały 127 czasopism, tj. o 5 mniej w stosunku do 2014 r.

Czytelnictwo

W roku ubiegłym placówki biblioteczne powiatu zamojskiego zarejestrowały ogółem 13 331 czytelników. W porównaniu z rokiem 2014 liczba ta wzrosła o 435 czytelników.

Wskaźnik zasięgu czytelnictwa wyniósł w powiecie ziemskim 12,3 czytelników na 100 mieszkańców (w 2014 r. 11,8).

Największy spadek liczby czytelników nastąpił w gminie Zwierzyniec (-100), Szczepieszyn (-90), Zamość (-40) i Łabunie (-43). Największy wzrost liczby czytelników nastąpił w gminach, w których uruchomiono nowe punkty biblioteczne: Stary Zamość (+135), Nielisz (141), Sitno (102) oraz w bibliotekach o najsłabszych wynikach czytelniczych w poprzednim roku: Komarów (+109), Adamów (+73) Rośnie też nadal liczba czytelników w gm. Krasnobród (+68).

Na kontach czytelników zarejestrowano 244 849 wypożyczeń zbiorów bibliotecznych, w tym 241 746 wypożyczeń książek. Ponadto odnotowano 8 389 udostępnień zbiorów na miejscu, z czego 4 388 to udostępnienia książek. Wskaźnik wypożyczeń książek na 100 mieszkańców wyniósł 222,2 wol. (231,4 w 2014 r.).

Biblioteki	Liczba czytelników	Rozczytanie (czytelnicy /100 mieszk.)	Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	Udostępnienia księgozbioru na miejscu	wypożycz. książek/1 czytelnika	wypożycz. książek/100 mieszk.
Adamów	329	6,8	6 176	79	18,8	127,8
Grabowiec	480	11,4	12 504	119	26,1	295,7
Komarów	563	10,7	13 894	151	24,7	262,8
Krasnobród	918	12,7	15 835	19	17,2	218,3
Łabunie	1 051	16,7	14 695	2 542	14,0	233,3
Miączyn	878	14,6	18 025	16	20,5	299,5
Nielisz	530	9,3	9 288	0	17,5	163,2
Radecznica	1 381	23,1	20 986	241	15,2	351,6
Sitno	585	8,6	7 229	22	12,4	106,3
Skierbieszów	705	13,2	16 477	74	23,4	309,4
Stary Zamość	671	12,6	7 332	87	10,9	137,7
Sułów	574	12,2	13 756	211	24,0	292,7
Szczepieszyn	1 177	10,1	31 331	374	26,6	269,7
Zamość (gm.)	2 599	11,6	29 880	268	11,5	133,3
Zwierzyniec	890	12,7	24 338	185	27,3	346,8
razem	13 331	12,3	241 746	4 388	18,1	222,2

Wypożyczenia zbiorów bibliotecznych na zewnątrz i na miejscu przedstawia tabela:

Biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	czasopisma (opr. i nieopr.)	zbiory specjalne
Wypożyczenia na zewnątrz	244 849	241 746	3 019	84
Wypożyczenia na miejscu	8 389	4 388	3 969	32

W bibliotekach pow. zamojskiego, podobnie jak w większości bibliotek w kraju, utrzymuje się tendencja spadkowa w zakresie wyników czytelniczych. Najbardziej widoczny jest spadek wypożyczeń książek na zewnątrz. Zmiany liczby wypożyczeń w porównaniu do 2014 r. ilustruje poniższa tabela.

biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	czasopisma	zbiory specjalne
Wypożyczenia na zewnątrz	-10 926	-10 282	-524	-120
Wypożyczenia na miejscu	-2 116	- 839	-1 280	3

Promocja czytelnictwa, działalność edukacyjno-kulturalna i wydawnicza

Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego organizują różnorodne formy rozbudzania zainteresowań czytelniczych oraz promocji książki, czytelnictwa i bibliotek w środowisku lokalnym. Prowadzą też działalność w zakresie upowszechniania dorobku kulturalnego mieszkańców gmin poprzez inicjowanie, organizowanie i koordynowanie różnych form edukacji kulturalnej. Najszerszą ofertę kulturalno-oświatową od lat przygotowują placówki największej sieci bibliotecznej gminy Zamość. Wiele atrakcyjnych przedsięwzięć przygotowały biblioteki w Krasnobrodzie, Grabowcu, Łabuniach, Radeczniczy, Sitnie, Sułowie, Starym Zamościu, Szczepieszynie i Zwierzyńcu. Biblioteka w Skierbieszowie bogatą ofertę k-o kieruje głównie do najmłodszych czytelników. Inny charakter działalności prowadzi biblioteka w Komarowie-Osadzie, włączona w strukturę Samorządowego Ośrodka Kultury. Są to głównie działania środowiskowe nie zawsze służące promocji czytelnictwa, tj. Cała Polska Biega, Gminne Święto Sportu, Dożynki, Rocznica Bitwy pod Komarowem itp. W 2015 r. SOK w Komarowie-Osadzie organizował po raz kolejny *Gminny Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych*, *Gminny Przegląd Kołęd i Pastoralek*, *Gminny Przegląd Zespołów Kołędniczych* i, jak co roku, uczestniczyła w 23 finale WOŚP.

Większość bibliotek aktywnie włączała się w obchody ogólnopolskich akcji czytelniczych i kulturalnych. W akcji *Narodowe czytanie. Lalka B. Prusa* pod

honorowym patronatem Pary Prezydenckiej uczestniczyły samorządowe biblioteki w Grabowcu, Łabuniach, Krasnobrodzie, Mokrem i Zwierzyńcu.

Po raz kolejny biblioteki gminy Zamość, Krasnobród, Sitno, Szczebrzeszyn promowały głośne czytanie dzieciom w ramach ogólnopolskiej akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. Do ogólnopolskich obchodów Roku św. Jana Pawła II i Jana Długosza włączyły się biblioteki w Łabuniach, Radecznicy, Sułowie i Mokrem. W ogólnopolskim projekcie *Czytam sobie w bibliotece* wzięły udział biblioteki w Krasnobrodzie i Szczebrzeszynie. Biblioteki w Nieliszu Krasnobrodzie i Miączynie przystąpiły do programu *Zielone gry*, pozyskując gry planszowe popularyzujące wiedzę ekologiczną wśród młodzieży gimnazjalnej. Obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich* zorganizowano w pięciu bibliotekach pow. zamojskiego. Wiele akcji promujących biblioteki i czytelnictwo odbywało się w *Tygodniu Bibliotek*. Po raz kolejny przygotowano dla czytelników ciekawą ofertę w ramach akcji *Noc Bibliotek*: w bibliotekach gminy Zamość, Sitno, Krasnobród, Szczebrzeszyn oraz *Straszną Noc w Bibliotece* w Starym Zamościu.

Ponadto czytelnicy naszych bibliotek uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych w ramach *Tygodnia z Internetem*, *Tygodnia Książek Zakazanych*, *Światowego Dnia Pluszowego Misia*. 6 bibliotek prowadzi zajęcia latarnicze z zakresu obsługi komputera i Internetu dla seniorów. Biblioteki w Szczebrzeszynie i Mokrem włączyły się do ogólnopolskiego programu Fundacji Orange ph. *E-motywacja*, organizując dla seniorów cykl spotkań w formie wideo konferencji z ciekawymi ludźmi.

Śród ciekawszych wydarzeń organizowanych przez biblioteki w 2015 r. wymienić należy: *IV Otwarte Dni Biblioteki* w Mokrem, grę miejską *Zwiedzaj grając, graj zwiedzając*, skierowaną głównie do turystów odwiedzających miasteczko – MGBP w Krasnobrodzie, *Parada Postaci Literackich* w Zwierzyńcu, *Jan Jakub Zamojski – 235 rocznica urodzin* – sesja popularnonaukowa w Łabuniach, *Misja – biblioteka* – gra biblioteczna (Krasnobród).

Ciekawe przedsięwzięcie realizuje Biblioteka Publiczna Gminy Nielisz – *Galeria przeszłości* jest to cyfrowa baza zeskanowanych starych fotografii ze zbiorów czytelników, udostępnianych na stronie internetowej. Cyfryzację historycznych fotografii prowadzi również Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie i udostępnia je na stronie Biblioteki oraz w zbiorach CATL Ośrodka Karta.

Sprawdzoną i chętnie przez biblioteki stosowaną formą popularyzacji czytelnictwa są konkursy: plastyczne, literackie, recytatorskie, czytelnicze. Niektóre mają już wieloletnią tradycję, np. *VIII Konkurs Recytatorski o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość*, *Talenty małych ojczyzn* – konkurs literacki (Radecznicza), *Gminny Turniej Recytatorski* w Starym Zamościu, *Mistrz Czytania* i *Mały Mistrz Czytania* w Krasnobrodzie, kolejna edycja konkursu literacko-plastycznego *Poezja i bajka pędzlem i słowem malowana*, organizowanego przez BPG

Zamość. Ciekawy konkurs kaligraficzny *No to się popisz* po raz kolejny zorganizowała biblioteka w Zwierzyńcu, zaś konkurs ortograficzny odbył się w Skierbieszowie. Promocji tradycji lokalnych służyły warsztaty i konkursy rękodzieła oraz obrzędów związanych z obchodami świąt, np. *Tradycyjne ozdoby choinkowe*, *Magia Świąt Bożego Narodzenia* – plastyczne (gm. Sułów i FB w Zubowicach gm. Komarów-Osada), *warsztaty wykonywania ozdób świątecznych* (Stary Zamość, Grabowiec), *Świąteczne witraże* (Skierbieszów), *Najładniejsza kartka świąteczna i najpiękniejsza ozdoba choinkowa* (Sitno), *Anioły, Aniołki, Anioleczeni* (BPG Zamość), *Boże Narodzenie w moim domu* – gminny konkurs plastyczny oraz *Bombki choinkowe* – zajęcia plastyczne (Krasnobród).

Atrakcyjną formą popularyzacji książki są spotkania autorskie z czytelnikami, których efektem jest wzrost zainteresowania twórczością pisarza i często trwałe zainteresowanie czytelnictwem. Biblioteki powiatu zamojskiego odwiedzili w 2015 roku m. in.: Anna Janko, Edyta Zarębska, Zbigniew Dmitroca, Leszek Wójtowicz, Sebastian Sobowiec, Zbigniew Kołba, Regina Smoter-Grzeszkiewicz, Filip Springer, Grażyna Jeromin-Gałuszka. Promowaniu literatury współczesnej służą *Dyskusyjne Kluby Książki* działające w Zamościu, Mokrem i Zwierzyńcu.

Kilka bibliotek wiele uwagi poświęca działalności regionalnej. Największą aktywność w pielęgnowaniu i promocji dorobku miejscowych twórców wykazały biblioteki w Radechnicy i Łabuniach. Bibliotekarze z wielkim zaangażowaniem zbierają, opracowują, wydają i promują wszystko, co powstaje lub dotyczy ich środowiska lokalnego. GBP w Radechnicy w 2015 r. promowała 5 radecznickich wydawnictw, organizowała spotkania poetyckie z lokalnymi twórcami, przeprowadziła kolejną edycję konkursu literackiego *Talenty małych ojczyzn*. Biblioteka w Łabuniach wydała 13 własnych publikacji (tomiki poetyckie, wydawnictwa wspomnieniowe, pokonkursowe oraz monografię *Wokół dworu i pałacu w Łabuńkach 1771-1944*). Zorganizowała też szereg odczytów i wykładów o tematyce regionalnej, zarówno dla uczniów miejscowych szkół, jak też podczas uroczystości lokalnych w różnych miejscowościach gminy.

Inne biblioteki również gromadzą i udostępniają księgozbiór regionalny, a kilka włącza się w tworzenie pism lokalnych, najaktywniej Sułów, Sitno i Mokre.

Większość bibliotek corocznie organizuje, według indywidualnych harmonogramów, zajęcia biblioteczne dla dzieci wypoczywających podczas ferii i wakacji. Głównym celem takich zajęć jest mądre zagospodarowanie wolnego czasu wypoczywających uczniów oraz kształtowanie nawyku korzystania z biblioteki i mody na czytanie.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Maleńki świat babci Ireny

Z okazji Dnia Dziecka Oddział dla Dzieci i Młodzieży Książnicy Zamojskiej przygotował specjalną prezentację, która może zainteresować nie tylko najmłodszych czytelników. *Maleńki świat Babci Ireny* to wystawa, dzięki której przez cały czerwiec można „przenieść się” się do krainy bajek i opowieści.

Miniaturowe pokoiki pochodzą z kolekcji emerytowanej szkockiej urzędniczki Irene Blyth. Niektóre mini-inscenizacje były już pokazywane tu w listopadzie 2013 roku (jako ilustracja do „Mysiego domku” Kariny Schapman), a niektóre małe wnętrza (jak na przykład „misiowy domek”) trafiły już na stałe do zbiorów Oddziału - zostały подарowane przez panią Blyth w czasie jej pobytu w Zamościu.

Przygotowanie wystawy i utrzymywanie kontaktów z emerytowaną Babcią to zasługa jednej z pracownic biblioteki, która ma z panią Blyth rodzinne powiązania. Pani Irene mieszka dziś w Peebels (Szkocja) i jest prawdziwą babcią dla siedmiorga wnuków, ale te miniaturowe bajki, które wykonuje z talentem i pasją, to prezenty nie tylko dla własnych dzieci - w pewnym sensie są one podarunkiem dla małych zamościan. Po raz kolejny możemy odwiedzić mysi domek i jego mieszkańców, zajrzeć do misiowego domku - gdzie na kuchennym stole leżą smaczkowite produkty, a całe wnętrze jest tak przytulne, że niejeden z nas chciałby znaleźć się w takiej kuchni z niebieskimi mebelkami i pasiastą tapetą na ścianie. Dzieci same ocenią czy mieszka tu Miś Uszatek czy Kubuś Puchatek, a może jakiś inny bohater z „misiowej” bajki. Ktoś właśnie postawił czajnik na kafłowej kuchni, nie wyjął jeszcze bagietki z papierowej torby, nie dokończył nawet prasowania płóciennego obrusu misternie obszytego koronką.

Nowością tej czerwcowej prezentacji jest *Książniczka na ziarnku grochu*. Otwieramy księgę, z białym grubym grzbietem... i okazuje się, że ilustrowana „okładka” stanowi drzwi do tajemniczej komnaty, w której odnajdujemy stylowe łóżko ze stertą poduszek. W tym wytwornie urządzonej książęcym pokoju - właściwie komnacie - jest niewielka komoda z szufladami, owalne lustro w rzeźbionej ramie i obrazy na ścianach pokrytych wzorzystą tapetą. Obok łóżka stoi nawet porcelanowy nocnik. Wszystko jest tu miniaturowe - niewiele większe od tytułowego ziarnka grochu.

W trochę inny klimat przenosi nas wnętrze klasy - jakby z początków ubiegłego stulecia - może to klasa Lasse i Bosse z Bullerbyn albo Ani z Avonelea? W kącie piec nazywany „kozą”, obok węglarka z kawałkami prawdziwego węgla. Z tyłu klasy wieszak, na ubrania, na ścianie zegar. Najważniejsze są tu jednak drewniane ławki (wielu z nas pewnie je jeszcze pamięta) z podnoszonymi blatami, wyżłobionym miejscem na obsadkę i otworem na kałamarz. Na jednej z ławek książki związane skórzanym paskiem. Trwa zapewne lekcja prac ręcznych,

bo na ławkach leżą porozrzucane papiery i nożyce, a dzieci wycinają coś pracowicie. Jeden z chłopców trzyma w dłoniach błyszczący kawałek, taki sam z jakiego wykonano już kilka gwiazdek wiszących u sufitu.

Jeśli nasza wyobraźnia pozwoli nam przenieść się do tej szkolnej izby, to poczujemy jakiś odświętny nastrój i brakować nam może jedynie widoku śniegu za oknem. Dzieci mają tu nawet swoje zeszyty, a na stole pani nauczycielki leży lista obecności: Any, Rose, Joe, Nick - wszyscy są dziś w ławkach na swoich miejscach. Na ścianie niewielki regał z książkami. Jedna z miniaturowych książek ma nawet ilustracje, inna - większa - oprawiona w skórę zawiera daty urodzin i imiona: Thomas, Daniel, Anna i Rose - to czworo spośród siedmiorga wnuków Pani Irene.

Swoisty zapis - jakby metaforyczna dedykacja Babci Irene nie tylko dla swoich wnucząt, ale też dla wszystkich tych, którzy w stworzonym przez nią trójwymiarowym świecie bajek i opowieści odnajdą prawdziwą radość. Miniaturowe wnętrza to nie tylko zabawa, klimat dziecięcej literatury, to dla każdego z nas szczególna podróż w czasie, a przede wszystkim trochę nostalgiczny powrót do miejsc i wspomnień niezapomnianego, szczęśliwego dzieciństwa.

Izabela Winiewicz-Cybulska

Noc bibliotek 2016

Noc bibliotek w Książnicy Zamojskiej

Na mapie ogólnopolskich przedsięwzięć upowszechniających czytelnictwo pojawia się coraz więcej propozycji mających na celu zachęcić dzieci, młodzież oraz dorosłych do korzystania z biblioteki. Zwiększa się tym samym rola bibliotekarza, który oprócz swoich podstawowych obowiązków, wychodzi z załogi bibliotecznej po to, by zostać promotorem różnego rodzaju akcji i wydarzeń. Głównym celem jaki mu przyświeca jest wskazanie i proponowanie czytelnikowi najlepszej formy kontaktu z książką.

Ciekawą propozycją świadczą o zaangażowaniu instytucji kultury w upowszechnianie obecności książki w naszym życiu jest akcja *Noc Bibliotek*, organizowana przez Centrum Edukacji Europejskiej, Fundację Cała Polska Czyta Dzieciom oraz Instytut Książki. Dzięki dofinansowaniu ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego możliwy był tak szeroki i ogólnopolski zasięg akcji. Zaproszenie do tego wieczorno-nocnego przedsięwzięcia przyjęły biblioteki publiczne, szkolne, księgarnie oraz instytucje kultury.

Ubiegłoroczna, pierwsza edycja *Nocy Bibliotek* wskazała pozytywne strony takiej formy promowania kontaktu z książką. A duży jej zasięg był dobrą wróżbą na kolejne lata.

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu przystąpiła do akcji po raz pierwszy, 4 czerwca, w sobotę, w godzinach popołudniowo-wieczornych. Dzięki integracji pracowników akcja o nazwie *Wieczorne bajanie* miała charakter wielopokoleniowy. Uczestnikami zamojskiej edycji byli miłośnicy książek, a także emerytowani oraz obecni pracownicy biblioteki, ich dzieci, wnuki. Dzięki uprzejmości organizatora zostaliśmy wyposażeni w odpowiednie materiały promujące akcję; plakaty, zakładki, folderki, książki oraz karty do gry.

Pomysł spotkania kilku pokoleń okazał się doskonałą okazją do rozmów o książkach dzieciństwa oraz tych czytanych obecnie przez dziadków i ich pociechy. Przy wspólnym stole pełnym kulinarnych niespodzianek miały miejsce ciekawe rozmowy, wspomnienia, recytacje fragmentów ulubionych utworów literackich.

Specjalny charakter miejscu nadała scenografia, z babcinym bujanym fotelem, kolorową chustą, starą serwetą i lampką nocną. W zasłoniętych oknach błyszczały srebrne gwiazdki i księżyc. Obok, w wydzielonym, specjalnie zaaranżowanym kąciku, bibliotekarki z wielkim zaangażowaniem organizowały dla dzieci zabawy. Najmłodsi, z pomalowanymi twarzami chętnie uczestniczyli w zabawach z chustą animacyjną, muzyczno-ruchowych oraz wspólnym kolorowaniu książeczek. Odbyło się również głośne czytanie ulubionych wierszyków. Powrotem do dawnych lat były bajeczki dla dzieci wyświetlane ze starego rzutnika.

W zamojskim *Wieczornym bajaniu* wzięło udział ok. 25 osób w różnym wieku (od 1,5 roku do prawie 80 lat). Jako pracownicy biblioteki możemy z całą pewnością stwierdzić, że cel został osiągnięty. Poprzez wspólne, „nocne” czytanie dorośli wrócili do swoich dawnych, nieraz zapomnianych lektur, a dzieci poddając się fachowemu prowadzeniu z uwagą śledziły losy bohaterów bajek, czując magię i wyjątkowość miejsca i czasu.

Jako bibliotekarze mamy świadomość tego jak szybko zmieniają się potrzeby czytelników, tych młodych i bardziej dojrzałych. W szerokiej ofercie wydarzeń kulturalnych, książka stojąca na regale może nie być dostrzeżona. Akcje takie jak *Noc Bibliotek* są pomostem w dotarciu do niej. Obecność uczestników wydarzenia w różnym wieku świadczy o wszechstronnym zapotrzebowaniu na kontakt z literaturą.

Dzisiaj, biblioteka pełni swoją podwójną rolę. Poprzez takie formy promocji, przekazuje miłość do książek, zacieśniając jednocześnie więź między pokoleniami.

Iwona Proczka, Książnica Zamojska

Noc bibliotek w placówkach bibliotecznych powiatu zamojskiego

Noc Bibliotek to akcja w niekonwencjonalny sposób promująca czytanie i biblioteki jako najbardziej dostępne i otwarte instytucje kultury. Jest skierowana do czytelników w każdym wieku – od przedszkolaków do emerytów. W tym roku odbyła się 2. ogólnopolska edycja ph. *Wolno czytać*, do której przyłączyło się ponad tysiąc bibliotek, w tym także zamojskie: Książnica Zamojska, MGBP w Krasnobrodzie i Szczebreszynie, biblioteki gminne w Sitnie, Starym Zamościu i Mokrem. Każda miała swój program, swój sposób na zainteresowanie mieszkańców biblioteką, książką i czytelnictwem.

Książnica Zamojska tego wieczora „łączyła pokolenia”, bowiem Czytelnię zapelniły głównie babcie z wnukami, korzystając z bogatego repertuaru zajęć przygotowanych przez bibliotekarzy.

Po raz pierwszy do akcji przyłączyła się krasnobrodzka biblioteka publiczna. Organizatorki wydarzenia napisały „...tak radosnego i spontanicznego spotkania nie było u nas od dawna. W wydarzeniu wzięła sympatyczna krasnobrodzka młodzież, której energia nie wyczerpała się ani na chwilę, a przecież *Noc* trwała ... przez całą noc. Zaplanowanych atrakcji była cała masa. Na dobry początek *Flirt z Sienkiewiczem*. Cytaty z sienkiewiczowskich dzieł okazały się niezłym powodem do śmiechu i dobrej zabawy, a ta była tej nocy najważniejsza. Balon zamiast miecza? Sukienka śnieżynki zamiast żupana? To tylko nieliczne rekwizyty potrzebne do skeczów sienkiewiczowskich. Fragmenty *Potopu* i *Krzyżaków* w wydaniu krasnobrodzkiej młodzieży – niezapomniane. W tak doborowym towarzystwie świetnie się gra. Taboo, Jenga, Mafia, Sabotażysta to gry, które rozpały nasze emocje do maksimum. Hitem okazał się quiz „Tropem Sienkiewicza”. Uzbrojeni w latarki, w całkowitych ciemnościach biblioteki, uczestnicy *Nocy* wyruszyli na poszukiwania kodów gry, ukrytych w różnych zakamarkach biblioteki. Tropy wiły się i kluczyły, ale rozwiązanie i tak mogło zaprowadzić nas tylko w jedno miejsce – do Sienkiewicza. Ta *Noc* to nie tylko gry, zabawy i żarty. Była też wspólna kolacja, którą razem przygotowaliśmy. W planie nie było tańców, ale impreza rozkręciła nam się dużo dalej niż planowano, więc było głośno i było radośnie. Ostatnią atrakcją spotkania było wspólne oglądanie filmu *Magiczne krzesło*. *Noc w bibliotece* trwała 12 godzin, w zasadzie nie wiemy, jak to się stało że poranek nastął tak szybko, a przecież spali nieliczni...”

Również w **Szczebreszynie** bibliotekarki - po raz pierwszy - zaprosiły dzieci i młodzież do wspólnego spędzania nocy w bibliotece. Dzieci szukały skarbu, bawiły się w podchody po ciekawych miejscach w mieście, poznawały legendy z nim związane. Odwiedziły drewnianego szczebreszyńskiego chrząszcza. Po powrocie do biblioteki wykonywały plakaty promujące czytanie książek. Tego dnia można było zwrócić zaległe książki bez placenia kary.

Po raz drugi w ramach ogólnopolskiej akcji zajęcia dla dzieci w wieku od 8 do 12 lat zorganizowała biblioteka w **Sitnie**. Dla 18-osobowej grupy młodych czytelników przygotowano wiele atrakcji w formie gier i zabaw, łamiąc w ten sposób wszelkie stereotypy. Najczęściej bowiem biblioteka kojarzy się z książką, nauką i ciszą. Nie zabrakło też muzyki. Uczestnicy chętnie bawili się przy karaoke – śpiewali najpopularniejsze wśród młodzieży utwory. Była też wspólna kolacja pod gwiazdami. Upieczone na grillu kiełbaski były tego wieczora wyjątkowo smaczne. Zabawa była z pewnością udana. Niektórzy usnęli dopiero o godz. 4.00 nad ranem na rozłożonych w bibliotece materacach.

Biblioteka w **Starym Zamościu** we współpracy z GOK w poprzednich latach organizowała „magiczną” i „egipską” *Noc*, teraz natomiast przyszła kolej na „straszna”. Jak zwykle z naborem chętnych nie było problemu. Zgłosiło się ponad trzydzieścioro dzieci w wieku od 7 do 13 lat. Całonocna impreza ma już swoją „markę” w środowisku. Całość nocnej zabawy prowadzona była w konwencji gry terenowej. Wszystkie zadania i atrakcje nawiązywały do tematyki tegorocznej nocy w bibliotece. Na starcie ustalono reguły i zasady panujące tej nocy w bibliotece i poza nią. Najpierw dzieci obejrzały dwie prezentacje multimedialne o miejscach i postaciach „strasznych”. Następnie rozwiązując określone zadania i udzielając odpowiedzi na przygotowane pytania uczestnicy zdobywali talenty, które przyporządkowywały ich do poszczególnych grup, takich jak: pogromcy wampirów czy też pogromcy duchów. Następnie grupy udały się w nocną wyprawę z latarkami po korytarzach budynku Urzędu Gminy i na zewnątrz budynku, gdzie czekały różne „zjawy”. W postaci te wcielili się wolontariusze, którzy co roku pomagają przy organizacji nocy w bibliotece. „Zjawy” nie tylko straszły, ale także „domagały się” wykonywania różnych dziwnych zadań, w drodze do ukrytego „skarbu”, pilnowanego przez duchy. Po nocnej wyprawie najwytrwalsi oglądali filmy grozy. Pozostali mogli pójść spać w sąsiedztwie bibliotecznych regałów. *Noc w bibliotece* zakończyła się w niedzielny poranek.

Poza ogólnopolskim terminem akcji – 20 maja, już po raz czwarty Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z siedzibą w Mokrem zorganizowała nocne spotkanie czytelników w bibliotece. Tegoroczna edycja akcji przebiegała pod hasłem *Włącz różnorodność*. W programie skierowanym zarówno do dorosłych, jak i młodszych mieszkańców gminy znalazło się, m.in. spotkanie autorskie z Shirin Kader – autorką książki *Zaklinacz słów*, pasjonatką Orientu, która wśród oryginalnych rekwizytów zabrała uczestników w cudowną podróż po egzotycznych zakątkach Bliskiego Wschodu. Była też okazja do zasmakowania w romskich rytmach, dzięki żywiołowemu występowi zespołu wokalnie-tanecznego *Tamburino*, który porwał uczestników nie tylko do śpiewania znanych piosenek romskich, ale i popisów tanecznych. Na zakończenie wieczornego spotkania zaserwowano niesamowitą atrakcję: *Skrzypek na dachu* w wykonaniu Andrzeja Malca. Niesamowitych, doznań wizualnych na dziedzińcu przed biblioteką dostarczył występ Teatru

Ognia UTOPIA. Plenerowe widowisko oparte na magii ognia w połączeniu z tańcem, żonglerką i teatrem przeniosło uczestników wieczoru w inny świat. Długo jeszcze trwały rozmowy i smakowanie tego, co się tu wydarzyło. Aż szkoda, że następna taka noc dopiero za rok. Tej nocy Biblioteka w Mokrem zamieniła się w Teatr Magii i Centrum Wielokulturowości.

Noc Bibliotek jako akcja ogólnopolska odbywała się dopiero drugi raz, ale niektóre biblioteki organizowały takie wydarzenia już wcześniej, wzorując się na obchodach *Nocy muzeów*. Akcja tak mocno wrosła w ich kalendarz wydarzeń, że trudno byłoby nie przystąpić do niej za rok. Czytelnicy na to nie pozwolą.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Praca z osobami niepełnosprawnymi z różnych środowisk

Książnica Zamojska prowadziła warsztaty, w ramach *Szkoleń dla bibliotekarzy 2016* z cyklu *Od Projektu do efektu – oferta szyta na miarę*, realizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, współfinansowanych ze środków Instytutu Książki. Ich celem było wzmocnienie kompetencji bibliotekarzy obsługujących osoby niepełnosprawne oraz rozszerzenie oferty bibliotek dla tej grupy użytkowników. Adresowano je do pracowników bibliotek z województwa lubelskiego zajmujących się osobami niepełnosprawnymi oraz do tych, którzy planują wzbogacenie oferty.

Cykl rozpoczęły warsztaty w Książnicy Zamojskiej poprowadzone przez Danutę Wójcik – kierownika Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych (20 kwietnia 2016). Obejmowały one pokaz bezpośredni i multimedialny obsługi czytelników niepełnosprawnych oraz prezentację sprzętu specjalistycznego. Pobyt bibliotekarzy w Książnicy Zamojskiej rozpoczął się od zwiedzania biblioteki. Następnie zaprezentowane zostało spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców *Co nam w duszy gra*. Spotkania takie odbywają się w bibliotece od lat, kilka razy w roku. Uczestniczą w nich osoby niepełnosprawne w różnym wieku, z różnych ośrodków i instytucji z terenu Miasta Zamość i okolic, a także osoby z niepełnosprawnością nie zrzeszone. Na przestrzeni ponad 10 lat ulegały one ciągłym zmianom. Są radosne, przyjazne i rozwijające. Motywują twórców do nowych poszukiwań i rozwoju. Uczestnikom spotkań już nie wystarcza prezentowanie własnej twórczości, poszukują oni utworów uznanych poetów i pisarzy, aby podzielić się własnymi refleksjami na ich temat. Dla niewidomego Mirosława Berbeckiego, który swój program prezentuje z akompaniamentem gitary, są one inspiracją do przygotowania poezji śpiewanej. Wspólne spotkania literackie motywują osoby niepełnosprawne do rozwoju intelektualnego, własnej osobowości i zdolności.

Dają także możliwość twórczego zaprezentowania się środowisku. Utwory, które uczestnicy spotkań często piszą „do szuflady” mogą ujrzeć światło dzienne. Możliwość podzielenia się z innymi własną twórczością owocuje podniesieniem własnej samooceny, co w przypadku osób niepełnosprawnych jest szczególnie ważne.

Bibliotekarze czynnie uczestniczyli w tych zajęciach, wypowiadali swoje uwagi, nawiązywali bezpośredni kontakt z uczestnikami, oceniali prezentowaną twórczość. Mieli okazję poczuć wspaniałą atmosferę, która zawsze towarzyszy tym wydarzeniom. Podczas warsztatów swoją twórczość prezentowali: Sabina Kędziera (Majdan Sitaniecki), Alina Słota (Krasnobród), Aniela Kapłon (Zamość), Marian Belkot (Zamość). Była ona różnorodna: od opowiadania prozatorskiego Sabiny Kędziera *O starej lipie*, które wzbudziło podziw słuchających, po religijne i bardzo osobiste wiersze Mariana Belkota. Oprawę poetycko-wokalną z akompaniamentem gitary przygotował Mirosław Berbecki (Tomaszów Lubelski) z pomocą Mariana Belkota. Zajęcia trwały 1,5 godziny.

Druga część warsztatów, 2-godzinna, obejmowała prezentację multimedialną na temat wybranych form działalności z osobami z różnych środowisk: seniorami, osobami wykluczonymi społecznie (osadzonymi w zakładach karnych), niepełnosprawnymi. Omówiono: spotkania czwartkowe dla osób z dysfunkcją wzroku, spotkania literackie, konkursy regionalne fotograficzno-plastyczne i literacko-plastyczne, realizację zadań z Programów Operacyjnych MKiDN, Wiosnę Teatralną Niepełnosprawnych, zajęcia biblioterapeutyczne literacko-plastyczne i literacko-muzyczne, spotkania autorskie niepełnosprawnych twórców, seminaria, współpracę z osadzonymi w zakładach karnych (bez dokumentacji fotograficznej), koncerty osób niepełnosprawnych i seniorów, lekcje biblioteczne, wystawy, spotkania poetyckie z młodzieżą i dziećmi.

Podczas dyskusji, uczestnicy warsztatów wyrażali się z uznaniem na temat działalności Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych. Najwięcej zainteresowania wzbudziła współpraca z osadzonymi w zakładach karnych. Bibliotekarze byli zdumieni i zaskoczeni nie tylko możliwością takiej współpracy, ale także pomysłowością oraz różnorodnością stosowanych form.

Uczestnikom warsztatów został przedstawiony sprzęt specjalistyczny, przeznaczony dla osób z dysfunkcją wzroku: czytnik do odtwarzania *książki mówionej* w wersji elektronicznej i autolektor – urządzenie do odtwarzania książek i innych dokumentów czarnodrukowych.

Na zakończenie uczestnicy udali się na wycieczkę po Zamościu, którą poprowadziła Danuta Wójcik. Odwiedzili: Park Miejski, miejskie bramy: Lubelską (starą i nową), Lwowską (starą i nową), Szczebrzeską, Pomnik Dzieci Zamojszczyzny, Pałac Zamoyskich, Pomnik Hetmana Jana Zamojskiego, Akademię Za-

mojską, Katedrę p.w. Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła, Rynek Wielki, Synagogę, Kościół św. Mikołaja, urządzenia forteczne (bastiony, nadzańce). Zwiedzanie Miasta Zamość trwało do godz. 18.00.

W warsztatach wzięło udział 30 osób.

Danuta Wójcik, Książnica Zamojska

Zamojski Festiwal Książki

Ośmiesz, piętnuje ludzkie wady, światopogląd, obyczajowość, panujące w społeczeństwie relacje. Wyraża krytyczny stosunek autora do rzeczywistości. Posługuje się dowcipem, ironią, kpina. Nie proponuje właściwych rozwiązań i nie rozwiązuje problemów, ale z całą pewnością jest pomocą w ulepszaniu człowieka i naprawie istniejącej rzeczywistości. Literatura satyryczna, bo o niej mowa, była tematem przewodnim *VI Zamojskiego Festiwalu Książki*. Pomyśl ten podyktowany został, przypadającymi w 2016 roku, rocznicami literackimi związanymi z osobami Stanisława Jerzego Leca, Stefana Wiecheckiego i Eryka Lipińskiego, bezwzględnie mieszczącymi się ze swą działalnością w nurcie twórczości satyrycznej. Im też poświęcona została, zainaugurowana podczas *Festiwalu*, wystawa ph. *Myśli nieuczესane słowem i obrazem*. Ekspozycja przypomiała biografie tych znanych, chociaż nieco zapomnianych, posługujących się dowcipem, kalam-burem, grą słów, skrótem myślowym wyrażonym w rysunku - wyjątkowych komentatorów życia, posiadających jak mało kto idealne poczucie humoru i zdolność zarażania nim odbiorców swoich „dzieł”. Ponownie mogliśmy zaśmiać się z komentarzy Walerego Wątróbki zebranych w zbiorze *Śmiech śmiechem*, docenić koncept językowy aforyzmów ze zbioru *Myśli nieuczესane*, poironizować - oglądając rysunki satyryczne Lipińskiego, m.in. te zamieszczone w czasopiśmie „Szpilki”. Całość ekspozycji uzupełniona została twórczością Szczepana Sadurskiego, znanego współczesnego satyryka i karykaturzysty, współzałożyciela Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury, pomysłodawcy i przewodniczącego Partii Dobrego Humoru, który dodatkowo zaszczylił nas swoją obecnością podczas uroczystego spotkania festiwalowego, jakie miało miejsce 13 maja. Spora dawka dobrego humoru w postaci satyry mówionej, ale też śmiech towarzyszący działaniom związanym z wykonywaniem przez artystę karykatur portretowych niektórym uczestnikom spotkania, z pewnością miały dobry wpływ na samopoczucie nas wszystkich. Dodatkowo, raz jeszcze mogliśmy poczuć humor Stefana Wiecheckiego, słuchając jego felietonów, w wyśmienitej interpretacji pana Waldemara Leszczyńskiego - dyrektora, pani Moniki Rebizant-Siwiło - wychowawcy i Patrycji Siwek - wychowanki Bursy Międzyszkolnej nr 2 w Zamościu.

W podobnym klimacie odbywało się również spotkanie ze znanym zamojskim fraszkopisarzem i aforystą Marianem Karczmarczykiem. Zorganizowane zostało ono 12 maja w Filii Bibliotecznej nr 4. Autor czytał swoje utwory - fraszki, humoreski, utwory satyryczne, rozmawiał z publicznością i tworzył na żywo kolejne limeryki. Literatura satyryczna była również tematem quizów i konkursów prowadzonych wśród czytelników i osób odwiedzających bibliotekę we wszystkie festiwalowe dni.

Podczas spotkań autorskich czytelnicy mogli także porozmawiać i posłuchać wspomnień pasjonatki literatury i historii Wiesławy Papierskiej z Warszawskiego Koła Zamościan oraz uczestniczyć w rozmowie o twórczości poetki ludowej z Kresów i Zamojszczyzny, Alfredy Magdziak. Najmłodszy zaś, poprzez udział w „Śpiewającej Bibliotece”, czyli spotkaniu autorskim z Edytą Zarębską z pewnością poczuli magię książki i przekonali się, że czytanie może być doskonałym początkiem drogi do nowych inspiracji i szczęśliwej przyszłości.

Festiwal to święto ludzi książki. Nie mogło więc zabraknąć podziękowań i wyróżnień. Najaktywniejsi czytelnicy (p. Wojciech Kowalski, p. Paulina Czugała, rodzina państwa Pomianów, p. Aniela Kapłon oraz p. Barbara Plisikiewicz) otrzymali „złote obwoluty” i, w nagrodę za wzorowe podtrzymywanie tradycji czytelniczych, kupon na książkę. „Złotą obwolutą” uhonorowane zostały również osoby i instytucje ściśle współpracujące z bibliotekami Książnicy Zamojskiej w 2015 r. (p. Renata Bałabuch, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 3 im. E. Orzeszkowej w Zamościu, p. Joanna Kalicka i p. Tadeusz Sobczuk - darczyńcy książek, p. Bożena Wojciechowska, nauczycielka z Zespołu Szkół Społecznych im. Unii Europejskiej w Zamościu, Bursa Międzyszkolna nr 2 w Zamościu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. J. Piłsudskiego w Zamościu, p. Karolina Mazurkiewicz ze Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD w Zamościu oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu. Kartę Honorowego Czytelnika otrzymała p. Elżbieta Gnyp. Wręczono także nagrodę (tablet) dla Anety Małka, uczennicy Liceum Plastycznego im. B. Morando w Zamościu za projekt logotypu Biblioteki Cyfrowej Książnicy Zamojskiej.

W czasie *Festiwalu* prowadzony był *Kiermasz książki używanej* oraz - tradycyjnie - *książkowa abolicja* (we wszystkich bibliotekach Książnicy Zamojskiej darowano czytelnikom kary pieniężne wynikające z nieterminowego zwrotu wypożyczonych zbiorów).

Wydarzeniom festiwalowym towarzyszyła także wystawa *Kolekcja zakładek książkowych* oraz ekspozycja powstała w ramach współpracy biblioteki z Liceum Plastycznym im. B. Morando w Zamościu „Projekty logotypów Biblioteki Cyfrowej Książnicy Zamojskiej”, których autorami byli uczniowie tej szkoły (Natalia Wajda, Aleksandra Lizak, Michał Pańczyk, Katarzyna Radzik, Eliasz Hulaś, Gabriela Jasek, Weronika Nowak oraz Aneta Małka), a ich pracą kierował nauczyciel p. Mateusz Kitka.

Zamojski Festiwal Książki w 2016 roku trwał od 11 do 13 maja. Jego organizatorem była Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu. Odbywał się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Zamość Andrzeja Wnuka.

Przez wszystkie festiwalowe dni zachęcaliśmy do poznawania bogactwa literatury, warsztatu pisarza, piękna polszczyzny, a nade wszystko do czerpania radości z kontaktu z książką i korzystania z zasobów bibliotek.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

◆ ◇ ◆

XV Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom w Książnicy Zamojskiej

Książnica Zamojska od 2001 roku aktywnie uczestniczy w ogólnopolskiej kampanii głośnego czytania dzieciom, którą zainicjowała Fundacja „ABCXXI – Cała Polska CZYTA DZIECIOM”. Promuje tym samym hasła głoszone przez tę Fundację. Skala oraz bogactwo działań biblioteki na polu promocji czytelnictwa zostały uhonorowane w 2007 roku przez Fundację najwyższą nagrodą, czyli Superstatuetką. Książnica Zamojska, po tym sukcesie nie spoczęła na laurach, a wręcz przeciwnie. Placówka wypracowała własne, sprawdzone formy promowania czytelnictwa, które stale wzbogaca. Posiada stałych partnerów, z którymi współpracuje, pozyskuje również nowych. Najściślejsze kontakty w zakresie głośnego czytania dzieciom Książnica Zamojska posiada z placówkami przedszkolnymi oraz z placówkami zajmującymi się edukacją dzieci niepełnosprawnych. Każda z filii bibliotecznych ma swój rejon działania i bierze pod opiekę sąsiadujące z nią placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podobnie jak Oddział dla Dzieci czy też Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych. Głośne czytanie dzieciom w Zamościu trwa zwykle przez cały rok szkolny, w czasie którego bibliotekarze systematycznie odwiedzają placówki oświatowe. Bibliotekarze nie zamierzają również czytania podczas ferii zimowych oraz wakacji, oferując ciekawe zajęcia inspirowane tekstami literackimi.

Przypadający w dniach 29 maja - 5 czerwca 2016 r. XV Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom (OTCD) niewiele zatem różnił się pozostałych tygodni w roku. Placówki biblioteczne organizowały cykliczne spotkania inspirowane książką, których adresatem były dzieci w wieku szkolnym. Filia nr 6 zorganizowała zajęcia ph. *Muminkowe czytanie*, natomiast Filia nr 2 przygotowała spotkanie nt. *Książki naszych marzeń*. W Oddziale dla Dzieci i Młodzieży odbyło się spotkanie dla dzieci w wieku przedszkolnym, które ze względu na przypadający 1 czerwca Międzynarodowy Dzień Dziecka miało bardziej uroczystą oprawę.

Wydarzenie to, łączące czytanie z zabawami miało miejsce na dziedzińcu przed Biblioteką Główną. Filia nr 4 przygotowała dla dzieci spędzających czas wolny w świetlicy osiedlowej zajęcia ph. *Radość dziecka u nas mieszka*.

W czasie XV Tygodnia Czytania Dzieciom grupy przedszkolne odwiedzały biblioteki uczestnicząc w zajęciach połączonych z głośnym czytaniem i wycieczkami. Filię nr 4 odwiedziły dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 5, a Oddział dla Dzieci maluchy z Przedszkola Miejskiego nr 9, Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko” oraz wychowankowie Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych „Krok za krokiem”. Z ciekawą inicjatywą wystąpiła Filia nr 5, czytając dzieciom teksty literackie na Oddziale Laryngologii Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II. Do akcji czytelniczej włączył się również Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych, wprowadzając gimnazjalistów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w świat poezji Jana Brzechwy.

Akcji towarzyszyła reklama wizualna. Biblioteki poprzez plakaty, ulotki, zakładki otrzymane z Fundacji „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom” przypominały rodzicom, opiekunom, wychowawcom o potrzebie czytania dzieciom, promowały zwłaszcza czytanie rodzinne oraz podpowiadały, jakie lektury wybierać dzieciom. Jeden z plakatów eksponował tzw. „Złotą Listę”, czyli spis książek polecanych do głośnego czytania dla różnych grup wiekowych. Warto przy tym dodać, iż lista ta jest stale aktualizowana i wzbogacana o nowe tytuły, polecane przez opiekunów dzieci i wychowawców.

W sumie, w czasie trwania XV OTCD biblioteka zorganizowała 16 imprez, w których uczestniczyło 175 osób.

Książnica Zamojska w Tygodniu Czytania Dzieciom, będąc liderem w środowisku, miała na celu zwrócenie uwagi na obecność książki w środowisku dzieci i młodzieży.

Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom był okazją do przypomnienia szerszemu gromu o prowadzonej przez Fundację kampanii czytelniczej oraz hasłach, które zyskały miano ponadczasowych.

Joanna Kołtun, Książnica Zamojska

III Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS w Lublinie oraz partnerzy: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie i Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie byli organizatorami III Lubelskiego Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy.

Konferencja odbyła się 21 kwietnia 2016 roku w Sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie. Temat konferencji brzmiał: *Czytelnik i czytelnictwo w dobie elektronicznej transmisji kultury pisma: stan obecny – wyzwania – perspektywy.*

Wychodząc naprzeciw nowym tendencjom we współczesnym bibliotekarstwie organizatorzy wraz z zaproszonymi prelegentami przedstawili znaczenie książki elektronicznej we współczesnej bibliotece. Podczas Forum poddano pod dyskusję problem czytelnictwa w epoce kultury cyfrowej, podjęto próbę odpowiedzi na pytanie o stan zasobów i usług elektronicznych w bibliotekach oraz zakres ich wykorzystania przez czytelników.

Nawiązano do badań Biblioteki Narodowej z roku 2014, które przedstawiają drastyczny spadek liczby czytelników książek. 61% Polaków nie przeczytało ani jednej książki, natomiast wyszukiwarka panoramafirm.pl zanotowała 500% wzrost zapytań o hasło „audiobook”, co świadczy o tym, że polskie społeczeństwo coraz chętniej sięga po książkę elektroniczną. Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS w Lublinie, jako uczelnia kształcąca przyszłych bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej, poprzez organizację konferencji i przedstawione prezentacje i referaty, chciał przybliżyć wiedzę nt. książki elektronicznej i jej wykorzystania, zarówno w bibliotekach pedagogicznych, publicznych i szkolnych.

Zaproszonych gości przywitała dr Anita Hass-Tokarz, moderator tego Forum, następnie głos zabrała prof. dr hab. Maria Juda – dyrektor Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS w Lublinie, która zwróciła uwagę na bardzo niekorzystne tendencje spadkowe czytelnictwa w Polsce i zaprosiła przybyłych gości do wysłuchania wystąpień i oczywiście do dyskusji.

Głos zabrała także p. Barbara Rzeszutko, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Lublinie, która zwróciła uwagę na to, jak zachęcić dzieci i młodzież do czytania książki elektronicznej, a jednocześnie zrobić wszystko, żeby książka drukowana była również czytana.

Kolejnym gościem forum był Piotr Kołacz, przedstawiciel IBUK Libra, platformy książek elektronicznych, czyli polskiej biblioteki cyfrowej i wypożyczalni

e-booków, która umożliwia wypożyczanie książek w formatach elektronicznych za pośrednictwem Internetu.

Projekt utworzenia platformy powstał w 2008 r. w Wydawnictwie Naukowym PWN i skierowany był do użytkowników komputerów oraz urządzeń mobilnych. Do współpracy z serwisem IBUK dołączyło ponad 40 wydawców, w tym wiele oficyn akademickich i naukowych. Księgozbiór wirtualnej czytelnicy liczy kilka tysięcy elektronicznych publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych oraz beletrystycznych – wydanych przez renomowane polskie oficyny. Ta właśnie platforma daje możliwość dostępu do książki elektronicznej nie tylko indywidualnemu użytkownikowi, ale i bibliotekom, które tworząc konsorcjum mogą korzystać ze zgromadzonych zbiorów. W Polsce z tej platformy korzysta już 600 instytucji: uczelnie, szkoły i biblioteki. Jest to szybki dostęp do nowości, wsparcie promocyjne dla wydawnictwa, a dla bibliotekarzy – certyfikowane szkolenia.

Pozostali prelegenci: Aneta Szadziwska – Gimnazjum nr 3 w Lublinie, Grzegorz Woźniak – Mediateka BIBLIO, Michał Stanek – WBP Lublin, przedstawili działania swoich placówek, mające na celu popularyzację książki „mówionej” i sposób realizacji oczekiwań i potrzeb czytelników. Natomiast Grzegorz Szczyca – Biblioteka Uniwersytetu UMCS, mówił o szkoleniach bibliotecznych on-line, w jaki sposób pomóc studentom poruszać się w elektronicznych bazach, a Renata Malesa – Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS – przedstawiła formy komunikacji z czytelnikiem / użytkownikiem w nowoczesnej bibliotece.

Wszyscy prelegenci w swoich wystąpieniach odnieśli się do pracy, którą wykonują i zaprezentowali stosowane metody, zachęcające do korzystania z książki elektronicznej. W każdym przypadku przeprowadzane są ankiety, które kierowane do czytelników/użytkowników niezależnie od płci, wieku czy przynależności zawodowej, pozwalają ocenić oczekiwania użytkowników bibliotek pod kątem organizacji placówki w nowej epoce cyfrowej. Wyniki badań ankietowych prowadzonych w bibliotekach publicznych, pedagogicznych czy w bibliotekach szkolnych wskazują, że zainteresowanie audiobookami jest ogromne, w każdym przedziale wiekowym. W wyniku dominacji smartfonów, tabletów nasze społeczeństwo staje się bardziej mobilne, a urządzenia mobilne wykorzystywane są do poszukiwania różnych informacji np. audiobooków. Smartfony doskonale sprawdzają się jako nośniki e-booków w autobusie, metrze czy tramwaju, zastępując ciężką książkę papierową.

Spowodowane jest to nieustannym brakiem czasu i nadmiarem obowiązków, który nie sprzyja, niestety, książce papierowej. O wiele lepiej sprawdzają się nowoczesne formy „czytania”. Audiobooków możemy słuchać w samochodzie, podczas domowych porządków, gotowania, a także na spacerze, siłowni, joggingu czy w wielu innych sytuacjach. Okazuje się, że chcemy, żeby audiobooki

weszły w nasze codzienne życie, wypierając tradycyjne książki. Takie badania przeprowadzane w różnych firmach i w Internecie, wskazują, że niemal co czwarty ankietowany mieszkaniec dużego miasta systematycznie lub okazjonalnie czyta e-booki. I mimo, że Polacy wciąż słuchają pięć razy mniej książek niż Niemcy i 10 razy mniej niż Brytyjczycy, to książka elektroniczna cieszy się coraz większym zainteresowaniem, zarówno w wersji e-booka, jak i formie audiobooków. To oznacza z kolei, że mimo iż nie czytamy w formie tradycyjnej, nie rezygnujemy do końca z lektury. Jest to pocieszające.

Wszyscy prelegenci Forum w swoich wystąpieniach byli zgodni co do konieczności gromadzenia i udostępniania książki mówionej w rozmaitej formie, zwracając uwagę na jej wielofunkcyjność, dostępność i co bardzo ważne - w trudnej sytuacji finansowej bibliotek - cenę audiobooków, która zbliżona jest do ceny książki tradycyjnej.

Na zakończenie forum odbyła się dyskusja pod hasłem: Jak mówić żeby czytelnik/użytkownik słyszał? Jak słuchać żeby czytelnik/użytkownik mówił? Odnalezienie właściwego kierunku skutecznej komunikacji we współczesnej bibliotece poprzez wprowadzanie nowych form działalności to wspólne i zgodne zdanie wszystkich uczestników Forum. Należy słuchać i obserwować każdego czytelnika i wprowadzać takie formy działalności, aby każdy czytelnik/użytkownik miał szansę wypowiedzieć się i przedstawić swoje oczekiwania. Wszyscy byli zdania, że należy wprowadzać do bibliotek książkę elektroniczną w różnych wersjach, należy znaleźć i wykorzystać wszystkie sposoby, żeby zachęcić czytelnika do kontaktu z książką, niezależnie od jej formy.

Dorota Piasecka, Książnica Zamojska

Śladami Henryka Sienkiewicza

5 maja 2016 roku, na zaproszenie Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Zamościu, miałam okazję uczestniczyć w jednodniowej wycieczce edukacyjnej do Grabowca i Grabowczyka *Śladami Henryka Sienkiewicza*. Jak nietrudno się domyśleć, była ona jednym z wielu przedsięwzięć, podjętych przez społeczność tejże szkoły dla upamiętnienia Sienkiewiczowskiego Roku.

O ósmej rano, w towarzystwie młodzieży pod opieką nauczycieli – p. Lucyny Daniłow i p. Grzegorza Baja, wraz z p. Edwardem Słoniewskim – przewodnikiem PTTK, wyruszyliśmy z Zamościa w kierunku Skierbieszowa, podziwiając przy okazji uroki tej części Wyżyny Lubelskiej, którą niegdyś odwiedzali m.in. Prezydent II Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki czy książę Józef Poniatowski.

Po dotarciu na Działy Grabowieckie, pierwszym przystankiem w naszej wycieczce był Skierbieszów - malownicza miejscowość położona w sercu Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego, dawne miasteczko oraz siedziba biskupów chełmskich. Tutaj zwiedziliśmy renesansowy Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny oraz usytuowaną na placu kościelnym figurkę św. Kiliana, o kulcie którego w Skierbieszowie, tak naprawdę niewiele wiadomo, ale „od zawsze”, jak mówią mieszkańcy, „Jarmark Kiliana” gościł w tej miejscowości.

Mijając Howiec, Wolice Uchańską oraz Rogów wjechaliśmy do Grabowca – głównego celu naszej wycieczki. Najpierw udaliśmy się na miejscowy cmentarz gdzie znajduje się grób rodziny Czachórkich – przyjaciół Henryka Sienkiewicza, a następnie zwiedziliśmy Izbę Pamięci. Tu obejrzeliliśmy wiele pamiątek związanych z historią miejscowości i osób mających wpływ na jej dzieje. Naszą uwagę zwrócił niewielki stolik, przy którym prawdopodobnie pracował pisarz noblista, przebywając w majątku rodziców znanego malarza Władysława Czachórskiego. Śladem tej historii pojechaliśmy do Grabowczyka. W parku przy dworze Czachórkich, w którym przed ponad 130 laty przebywał Henryk Sienkiewicz, uczennice: Paulinka, Nikola i Martynka przeczytały fragment noweli *Niewola tatarska*, napisanej przez autora właśnie w tym miejscu. Z Grabowczyka przez Szystowice i Henrykówkę dotarliśmy pod Górę Zamkową. Rozpoczął się nasz spacer śladami Bohuna i wiedzmy Horpyny. W tym czasie p. Słoniewski przybliżył nam historię Grabowca, niegdyś miasteczka nad rzeką Kalinówką, leżącego na szlaku ważnych traktów handlowych prowadzących z Mazowsza na Podole i Wołyń, z zamkiem i grodem obronnym. Niestety, wielokrotnie napadane przez Tatarów, ostatecznie spalone i złupione nie mogło się pomyślnie rozwijać, zwłaszcza, że trakty handlowe również straciły na znaczeniu i coraz rzadziej przejeżdżali tędy kupcy. Ostatecznie miasto upadło, stojący na wyniosłości zamek rozebrano, pozostawiając jednak wiele ciężkich kamieni tworzących malownicze a zarazem tajemnicze ruiny nazywane „Wraże Uroczyszcze”. To po nich, według legendy i opowieści, utrwalonych przez Sienkiewicza w *Trylogii*, nocami błąkały się upiory, zaś okoliczne wąwozy stały się dla pisarza natchnieniem dla „Czartowego Jaru”, w którym Horpyna przetrzymywała piękną Helenę Kurcewiczównę.

Na zakończenie naszej podróży śladami Sienkiewicza dotarliśmy do Dańczy-pola. Tu, przy źródle, chwilę odpoczęliśmy po nieco wyczerpującym, aczkolwiek ciekawym spacerze. Rozpaliliśmy ognisko i każdy z nas z ochotą zabrał się za pieczenie kielbaski. Smakowała, jak mało kiedy. Dziękując za gościnę panu soltysowi oraz, jak przystało na prawdziwych turystów, uporządkowaniu miejsca bi-siadowania, wróciliśmy do autokaru udając się w drogę powrotną do Zamościa.

Jak zawsze, dla pełnego powodzenia plenerowych imprez, niebagatelne znaczenie ma aura pogodowa. I tym razem opatrność matki przyrody nas nie zawiodła. Umiarkowanie ciepło, trochę słońca, lekki majowy wiatr i soczysta, wiosenna

zieleni otaczających nas lasów, łąk i pól dopełniły przyjemności płynących z uprawiania turystyki, doskonale połączonej z niecodzienną lekcją historii i literatury. Serdecznie dziękuję wszystkim za wspaniałą atmosferę i zaproszenie.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

POMOCE METODYCZNE

„Sztuka o Henryku Sienkiewiczu
ze Szkołą Podstawową nr 2 w Zamościu w tle”

Casting

do roli

NEL RAWLISON

główniej bohaterki filmu „*Śladami Stasia i Nel*” odbędzie się
..... 2015 r. o godz. 18.00 w Pałacu Kultury i Nauki
w Warszawie.

Wymagania:

Poszukujemy sympatycznej, utalentowanej dziewczynki
w wieku do lat 12, władającej biegle językiem angielskim.
Jeżeli czujesz się na siłach, wykorzystaj szansę, zostań
gwiazdą filmową!!!

Organizatorzy:

A. Wajdowicz,

B. Hoffmanowicz

SCENA I

Wiktoria i Julka wchodzą na scenę i plakat.

Wiktoria: Zobacz Julka! Casting!

Julka: (wyjmuje z uszu słuchawki) Przeczytajmy!

W: (czyta pierwszą część ogłoszenia)

J: Może to coś dla nas?

W: Wymagania.: sympatyczna, utalentowana...

J: To coś dla mnie!

W: A to dla mnie: Zostań gwiazdą filmową! Ale, zobacz - dobra znajomość angielskiego, a co tam damy radę.

J: Wiki, czytaj dalej! Podpisane Wajdowicz i Hoffmanowicz

W: Wajdowicz... to ten co nakręcił Bonda?

J: Coś ty, on nakręcił „Listy do M 2”, nawet grali niedawno w kinie.
W: Idziemy na casting! *(ironicznie)* Ale co zrobisz, jak ja wygram?
J: A mnie interesuje twoja mina jak ja wygram. Zostanę gwiazdą u Wajdowicza.
W: A ja u Hoffmanowicza.

(Śmiejąc się, wychodzą. Na scenę wchodzi Madzia. Czyta ogłoszenie. Uśmiecha się i zastanawia. Idzie dalej.)

SCENA II

Na scenę wchodzi asystentka z teczką, długopisem i mikroportem na głowie. Podchodzi do stołu poprawia wizytówki, strzepuje pyłki.

Asystentka – Pani Ewa: *(do siebie)* No, wszystko gotowe.

Reżyser I – Wajdowicz: Pani Ewo, zaczynamy?

A: Za chwilę, jeszcze tylko sprawdzimy akustykę sali. *(Chodząc po scenie, mówi)* Jeden, jeden, dwa, dwa, jeden, jeden. Słyszać mnie? Ty! Sali mnie słyszy? *(Przechodzi na środek, pyta widzów z pierwszych rzędów)* Pierwsze rzędy mnie słyszą? Tak, czy nie?

Reżyser II – Hoffmanowicz: Wszystko w porządku, zaczynajmy!

(Zza kulis słychać głos asystentki)

A: Prosimy pierwszą kandydatkę.

W: Dzień dobry.

R II: Do you sapek English?

W: What? Wolę po polsku.

R I: W takim razie przedstaw się i powiedz co nam zaprezentujesz?

W: Nazywam się Wiktoria, mam 12 lat, mamusia mówi, że jestem śliczna i niezwykle utalentowana, i świetnie nadaję się do roli Nel. Aby zaprezentować swój wybitny talent wokalny zaśpiewam bijącą rekordy popularności piosenkę.

RI: Prosimy.

Wiktoria śpiewa piosenkę „Ona tańczy dla mnie”, tańczy w rytm piosenki.

Zapomina tekst, ale macha ręką i mówi

W: Trochę zapomniałam tekstu, ale to co zaśpiewałam było super.

RI: Dziękujemy.

A: Zadzwońmy do ciebie. *(na boku)* Albo i nie. Proszę następną kandydatkę.

Wchodzi Julka. Kiwa na powitanie głową

RI: Dzień dobry! Jak się nazywasz? Co lubisz?

J: Mam na imię Julia. Lat 12. *(myśli)* Lubię zagraniczne podróże, gram w tenisa. Mam wiele zainteresowań np. fejsbuk, i spaceruję po galeriach handlowych.

RII: Do you like dance?

J: You can dance. Tak, tak ja dance.

RII: No to zatańcz.

Julka tańczy hip hop.

RII: Tańczyć to ty umiesz, czekaj na telefon.

Julka wychodzi bardzo zadowolona z siebie, daje znaki pewności siebie i zadowolonia z przewidywanej wygranej.

Reżyserzy kręcą głowami. Są zrezygnowani.

RI: Mamy tam jeszcze kogoś?

A: Tak, zapraszamy!

Wchodzi Madzia, w rękę trzyma skrzypce.

RI: Witamy na castingu. Powiedz nam coś o sobie.

M: Dzień dobry! Nazywam się Magdalena, mam 11 lat. Chodzę do Szkoły Podstawowej nr 2 w Zamościu.

RII: Wiesz coś o postaci Nel?

M: Tak, wiem bardzo dużo. W mojej szkole każdy uczeń zna powieść *W pustyni i w puszczy* i inne utwory Litwosa, gdyż moja szkoła nosi imię noblisty i pisarza Henryka Sienkiewicza.

RI: O, to ciekawe. Co mam jeszcze powiesz o swojej szkole?

M: Moja szkoła jest wspaniała! Mam w niej wielu przyjaciół. Uczą u nas świetni nauczyciele, dzięki nim osiągamy wysokie wyniki w nauce. W ubiegłym roku podczas sprawdzianu szóstoklasisty uzyskaliśmy najwyższy wynik w województwie.

RI: To pięknie. Gratulujemy.

Reżyser II bije brawko.

RI: Do you know English very well?

M: Yes, I do. We learn English in school. Our Teachers are very good. We have native speakers from England. We correspondent with friends from Turkey, Ireland, Italy and Bulgary in Erasmus Plus.

A: Tłumaczę po polsku: Tak, mówię po angielsku. Angielskiego uczymy się w szkole. Nasi nauczyciele są bardzo dobrzy. Mamy lektorów z Anglii. Korespondujemy z przyjaciółmi z Turcji, Irlandii, Włoch i Bułgarii w ramach programu Erasmus+

R. I :Widzę, że przywiozłaś skrzypce. Co nam zagraasz?

M: Zagram

Gra

R.I: Wspaniale. Twoja osobowość i talent bardzo pasują do roli Nel. Zapraszamy do współpracy przy realizacji filmu.

M: Dziękuję, do zobaczenia.

RI: Pani Ewo, rola obsadzona. Proszę odwołać pozostałe kandydatki.

Joanna Kaczebura, Lucyna Daniłow, Szkoła Podstawowa nr 2

Rocznice literackie 2017

- wybór -

STYCZEŃ

- 1.01 80 rocz. ur. – ADAM WIŚNIEWSKI-SNERG (1937-1995), pol. pisarz
3.01 125 rocz. ur. – J.R.R. (John Ronald Reuel)TOLKIEN (1892-1973), pi-
sarz ang.
5.01 85 rocz. ur. – UMBERTO ECO (1932-2016), wł. pisarz i filozof
10.01 60 rocz. śm. – GABRIELA MISTRAL (1889-1957), chilijska poetka;
1945 – Nagroda Nobla
10.01 125 rocz. ur. – MELCHIOR WAŃKOWICZ (1892-1974), pol. pisarz,
publicysta
17.01 15 rocz. śm. – CAMILO JOSÉ CELA (1916 2002), hiszp. pisarz; 1989
– Nagroda Nobla
18.01 135 rocz. ur. – ALAN ALEXANDER MILNE (1882-1956), bryt. pisarz,
autor książek dla dzieci
20.01 95 rocz. ur. – JANUSZ PRZYMANOWSKI (1922-1998), pol. pisarz,
poeta, scenarzysta, dziennikarz
22.01 5 rocz. śm. – MAŁGORZATA BARANOWSKA (1945-2012), pol. po-
etka, pisarka, krytyk i historyk literatury, varsavianistka
23.01 10 rocz. śm. – RYSZARD KAPUŚCIŃSKI (1932-2007), pol. reportaży-
sta, publicysta, poeta i fotograf; 4.03 – 85 rocz. ur.
25.01 105 rocz. ur. – MARIAN BRANDYS (1912-1998), pol. pisarz, reportażysta
25.01 135 rocz. ur. – VIRGINIA WOOLF (1882-1941), ang. pisarka
28.01 15 rocz. śm. – ASTRID LINDGREN (1907-2002), szwedz. pisarka, au-
torka literatury dla dzieci; 14.11 – 110 rocz. ur.
30.01 10 rocz. śm. – SIDNEY SHELDON (1917-2007), amer. pisarz, scena-
ryzysta i autor sztuk teatralnych

LUTY

- 1.02 5 rocz. śm. – WISŁAWA SZYMBORSKA (1923-2012) – pol. poetka,
eseistka, tłumaczka, felietonistka; 1996 – Nagroda Nobla
2.02 135 rocz. ur. – JAMES JOYCE (1882-1941), pisarz irł.
2.02 30 rocz. śm. – ALISTAIR MACLEAN (1922-1987), pisarz bryt.; 21.04
– 95 rocz. ur.
3.02 20 rocz. śm. – BOHUMIL HRABAL (1914-1997), pisarz czes.
3.02 15 rocz. śm. – ARNOLD MOSTOWICZ (1914-2002), pol. pisarz
8.02 95 rocz. ur. – TADEUSZ GAJCY (1922-1944), pol. poeta
10.02 55 rocz. śm. – WŁADYSŁAW BRONIEWSKI (1897-1962), pol. poeta;
17.12 – 120 rocz. ur.
10.02 180 rocz. śm. – ALEKSANDER S. PUSZKIN (1799-1837), ros. poeta
11.02 45 rocz. śm. – MARIAN HEMAR (1901-1972), pol. poeta i satyryk

- 24.02 125 rocz. ur. – KONSTANTIN A. FIEDIN (1892-1977), ros. pisarz; 15.07 – 40 rocz. śm.
- 13.02 115 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ ZAGÓRSKI (1834-1902), pol. poeta, pisarz
- 16.02 110 rocz. śm. – GIOSUÈ CARDUCCI (1835-1907), wł. poeta; 1906 – Nagroda Nobla
- 16.02 260 rocz. ur. – JULIAN URSYN NIEMCEWICZ (1757-1841), pol. dramaturg, powieściopisarz, poeta i pamiętnikarz
- 19.02 65 rocz. śm. – KNUT HAMSUN, właśc. Knud Pedersen (1859-1952), norw. pisarz; 1920 – Nagroda Nobla
- 19.02 205 rocz. ur. – ZYGMUNT KRASIŃSKI (1812-1859), pol. poeta, dramaturg
- 22.02 115 rocz. ur. – ELŻBIETA JACKIEWICZOWA (1902-1976), pol. pisarka
- 24.02 105 rocz. ur. – ZOFIA CHĄDZYŃSKA (1912-2003), pol. pisarka i tłumaczka, autorka utworów dla młodzieży
- 25.02 310 rocz. ur. – CARLO GOLDONI (1707-1793), wł. komediopisarz
- 25.02 175 rocz. ur. – KAROL MAY (1842-1912), pisarz niem.; 30.03 – 105 rocz. śm.
- 25.02 100 rocz. ur. – ANTHONY BURGESS (1917-1993), pisarz bryt.
- 26.02 125 rocz. ur. – JULIAN EJSMOND (1892-1930), pol. pisarz i poeta
- 26.02 130 rocz. ur. – STEFAN GRABIŃSKI (1887-1936), pol. pisarz
- 27.02 35 rocz. śm. – MARIA KOWNACKA (1894-1982), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci
- 27.02 195 rocz. ur. – TEOFIL LENARTOWICZ (1822-1893), poeta pol.
- 27.02 115 rocz. ur. – JOHN STEINBECK (1902-1968), pisarz amer.; 1962 – Nagroda Nobla
- 28.02 205 rocz. śm. – HUGO KOŁŁĄTAJ (1750-1812), pol. polityk, pisarz i filozof

MARZEC

- 1.03 100 rocz. ur. – ROBERT LOWELL (1917-1977), amer. poeta; 12.09 – 40 rocz. śm.
- 2.03 35 rocz. śm. – PHILIP K. DICK (1928-1982), amer. pisarz
- 2.03 105 rocz. ur. – TADEUSZ FANGRAT (1912-1993), pol. poeta, satyryk
- 4.03 165 rocz. śm. – NIKOŁAJ W. GOGOL (1809-1852), ros. pisarz, dramaturg, poeta,
- 6.03 90 rocz. ur. – GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ (1927-2014), pisarz kolumb. 1982 – Nagroda Nobla
- 7.03 20 rocz. śm. – AGNIESZKA OSIECKA (1936-1997), pol. poetka, autorka tekstów piosenek, pisarka, reżyser, dziennikarka
- 9.03 110 rocz. ur. – MIRCEA ELIADE (1907-1986), rum. pisarz, eseista
- 10.03 190 rocz. ur. – JÓZEF BLIZIŃSKI (1827-1893), pol. dramaturg

- 10.03 80 rocz. śm. – JEWGIENIJ I. ZAMIATIN (1884-1937), pisarz ros.
 18.03 175 rocz. ur. – STÉPHANE MALLARMÉ (1842-1898), franc. poeta
 18.03 85 rocz. ur. – JOHN HOYER UPDIKE (1932-2009) amer. pisarz i poeta
 19.03 130 rocz. śm. – JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI (1812-1887), pol. pi-
 sarz i historyk; 28.07 – 205 rocz. ur.
 19.03 475 rocz. ur. – JAN ZAMOYSKI (1542-1605), hetman wielki koronny,
 kanclerz wielki koronny, założyciel Zamościa
 21.03 85 rocz. ur. – ANDRZEJ BURSA (1932-1957), pol. poeta i prozaik;
 15.11 – 60 rocz. śm.
 22.03 185 rocz. śm. – JOHANN WOLFGANG VON GOETHE (1749-1832),
 poeta niem.
 22.03 60 rocz. ur. – JACEK KACZMARSKI (1957-2004), pol. poeta i prozaik,
 kompozytor, piosenkarz, twórca tekstów piosenek
 23.03 175 rocz. śm. – STENDHAL, właśc. Marie-Henri Beyle (1783-1842),
 pisarz franc.
 25.03 5 rocz. śm. – ANTONIO TABUCCHI (1943-2012), wł. prozaik
 26.03 125 rocz. śm. – WALT WHITMAN (1819-1892), amer. poeta
 30.03 20 rocz. śm. – KRZYSZTOF NOWICKI (1940-1997), pol. prozaik, poeta
 30.03 160 rocz. ur. – GABRIELA ZAPOLSKA (1857-1921), pol. aktorka, dra-
 matopisarka, powieściopisarka i publicystka

KWIECIEŃ

- 1.04 115 rocz. ur. – JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985), pol. pisarz
 1.04 65 rocz. śm. – FERENC MOLNÁR (1878-1952), węg. pisarz, dramaturg
 2.04 85 rocz. ur. – JOANNA CHMIELEWSKA (1932-2013), pol. pisarka,
 autorka książek dla dzieci i młodzieży
 5.04 20 rocz. śm. – ALLEN GINSBERG (1926-1997), poeta amer.
 6.04 25 rocz. śm. – ISAAC ASIMOV (1920-1992), amer. pisarz pochodzenia ros.
 9.04 10 rocz. śm. – PIOTR KUNCEWICZ (1936-2007), pol. pisarz, poeta,
 krytyk literacki i teatralny, historyk literatury, publicysta
 9.04 25 rocz. śm. – ALFRED SZKLARSKI (1912-1992), pol. pisarz litera-
 tury młodzieżowej; 21.01 – 105 rocz. ur.
 10.04 190 rocz. ur. – LEWIS WALLACE (1827-1905), pisarz amer.
 11.04 30 rocz. śm. – ERSKINE CALDWELL (1903-1987), pisarz amer.
 11.04 40 rocz. śm. – JACQUES PRÉVERT (1900-1977), franc. poeta
 11.04 10 rocz. śm. – KURT VONNEGUT (1922-2007), amer. pisarz i publi-
 cysta; 11.11 – 95 rocz. ur.
 11.04 230 rocz. śm. – TOMASZ KAJETAN WĘGIERSKI (1756-1787), pol.
 poeta
 15.04 95 rocz. ur. – JAN SZTERN (1922-2013), pol. poeta, ur. w Zamościu
 16.04 45 rocz. śm. – YASUNARI KAWABATA (1899-1972), prozaik i poeta
 japoński; 1968 – Nagroda Nobla

- 19.04 185 rocz. ur. – JOSÉ ECHEGARAY Y EIZAGUIRRE (1832-1916), hiszp. matematyk, dramatopisarz, polityk; 1904 – Nagroda Nobla
- 20.04 210 rocz. ur. – WINCENTY POL (1807-1872), pol. poeta; 2.12 – 145 rocz. śm.
- 21.04 100 rocz. ur. – MIRA JAWORCZAKOWA (1917-2009), pol. pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- 22.04 310 rocz. ur. – HENRY FIELDING (1707-1754), ang. pisarz i publicysta
- 23.04 115 rocz. ur. – HALLDÓR KILJAN LAXNESS, właśc. Halldór Guðjónsson (1902-1998); pisarz isl.; 1955 – Nagroda Nobla
- 24.04 75 rocz. śm. – LUCY MAUD MONTGOMERY (1874-1942), kanad. pisarka

MAJ

- 3.05 40 rocz. śm. – KAROLINA BEYLIN (1899-1977), pol. pisarka, dziennikarka i tłumaczka
- 7.05 150 rocz. ur. – WŁADYSŁAW REYMONT, właśc. Stanisław Władysław Rejment (1867-1925), pol. pisarz; 1924 – Nagroda Nobla
- 9.05 40 rocz. śm. – JAMES JONES (1921-1977), amer. pisarz i nowelista
- 10.05 25 rocz. śm. – ANDRZEJ WALIGÓRSKI (1926-1992), pol. aktor, poeta, satyryk, dziennikarz
- 14.05 105 rocz. śm. – AUGUST STRINDBERG (1849-1912), szwedz. dramaturg i pisarz
- 15.05 5 rocz. śm. – CARLOS FUENTES MACÍAS (1928-2012), meksyk. pisarz, eseista, dramaturg i publicysta
- 16.05 35 rocz. śm. – JERZY KRZYSZTOŃ (1931-1982), pol. prozaik, dramaturg, reportażysta i tłumacz
- 18.05 145 rocz. ur. – BERTRAND ARTHUR WILLIAM RUSSELL (1872-1970); bryt. filozof, logik, matematyk, eseista; 1950 – Nagroda Nobla w dziedzinie literatury
- 19.05 105 rocz. śm. – BOLESŁAW PRUS właśc. Aleksander Głowacki (1847-1912), pol. pisarz, nowelista i publicysta, 20.08 – 170 rocz. ur.
- 20.05 135 rocz. ur. – SIGRID UNSET (1882-1949), norw. powieściopisarka; 1928 – Nagroda Nobla
- 23.05 175 rocz. ur. – MARIA KONOPNICKA (1842-1910), pol. poetka i nowelistka
- 24.05 45 rocz. śm. – MICHAŁ CHOROMAŃSKI (1904-1972), pol. pisarz i dramaturg
- 28.05 105 rocz. ur. – PATRICK WHITE (1912-1990), austral. prozaik, poeta i dramatopisarz; 1973 – Nagroda Nobla
- 31.05 130 rocz. ur. – SAINT-JOHN PERSE, właśc. Marie-René-Alexis Léger (1887-1975), franc. poeta i dyplomata; 1960 – Nagroda Nobla
- 31.05 60 rocz. śm. – LEOPOLD STAFF (1878-1957), pol. poeta

CZERWIEC

- 1.06 35 rocz. śm. – HENRYK WORCELL, właśc. Tadeusz Kurtyka (1909-1982), pol. prozaik i publicysta
- 2.06 160 rocz. ur. – KARL ADOLPH GJELLERUP (1857-1919), duń. poeta, dramaturg i powieściopisarz; 1917 – Nagroda Nobla
- 3.06 115 rocz. śm. – ADOLF DYGASIŃSKI (1839-1902), pol. pisarz
- 6.06 5 rocz. śm. – RAY BRADBURY (1920-2012), amer. pisarz
- 6.06 95 rocz. ur. – JERZY BROSZKIEWICZ (1922-1993), pol. pisarz, autor powieści dla młodzieży
- 7.06 65 rocz. śm. – ORHAN PAMUK (1952-), pisarz tur.; 2006 – Nagroda Nobla
- 7.06 50 rocz. śm. – DOROTHY PARKER (1893-1967), amer. poetka i pisarka
- 8.06 90 rocz. ur. – WIKTOR WOROSZYLSKI (1927-1996), pol. poeta, prozaik, tłumacz
- 19.06 80 rocz. śm. – JAMES MATTHEW BARRIE (1860-1937), pisarz szkoc.
- 21.06 5 rocz. śm. – HENRYK MIECZYŚLAW BEREZA (1926-2012), pol. krytyk literacki, eseista
- 26.06 125 rocz. ur. – PEARL S. BUCK (1892-1973), pisarka amer.; 1938 – Nagroda Nobla
- 26.06 60 rocz. śm. – MALCOLM LOWRY (1909-1957), bryt. pisarz i poeta
- 28.06 150 rocz. ur. – LUIGI PIRANDELLO (1867-1936); wł. dramaturg, powieściopisarz i nowelista; 1934 – Nagroda Nobla
- 29.06 220 rocz. ur. – JÓZEF LOMPA (1797-1863), śląski działacz, poeta, publicysta i prozaik, autor podręczników

LIPIEC

- 2.07 140 rocz. ur. – HERMANN HESSE (1877-1962); prozaik, poeta i eseista niem.; 1946 – Nagroda Nobla; 8.08 – 130 rocz. ur.
- 2.07 40 rocz. śm. – VLADIMIR NABOKOV (1899-1977), pisarz amer. pochodzenia ros.
- 5.07 110 rocz. ur. – MARIA WARDASÓWNA (1907-1986), pol. pisarka
- 6.07 55 rocz. śm. – WILLIAM FAULKNER (1897-1962), amer. pisarz, nowelista, poeta; 1949 – Nagroda Nobla; 25.09 – 120 rocz. ur.
- 6.07 85 rocz. śm. – KENNETH GRAHAME (1859-1932), ang. pisarz
- 6.07 140 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ PERZYŃSKI (1877-1930), pol. dramaturg, poeta, pisarz i nowelista
- 7.07 25 rocz. śm. – SEWERYNA SZMAGLEWSKA (1916-1992), pol. pisarka, prozaik i autorka literatury dziecięcej
- 10.07 60 rocz. śm. – SZALOM ASZ (1880-1957), żydowski prozaik, dramaturg i eseista piszący w jęz. jidysz

- 12.07 125 rocz. ur. – BRUNO SCHULZ (1892-1942), pol. prozaik, krytyk literacki, grafik i rysownik żydowskiego pochodzenia; 19.11 75 rocz. śm.
- 18.07 200 rocz. śm. – JANE AUSTEN (1775-1817), pisarka ang.
- 24.07 160 rocz. ur. – HENRIK PONTOPPIDAN (1857-1943), pisarz duń.; 1917 – Nagroda Nobla
- 29.07 50 rocz. śm. – ALEKSANDER WAT, właśc. Aleksander Chwat (1900-1967), pol. pisarz, poeta, tłumacz pochodzenia żydowskiego
- 30.07 95 rocz. ur. – MIRON BIAŁOSZEWSKI (1922-1983), pol. poeta, prozaik, dramaturg

SIERPIEŃ

- 1.08 55 rocz. śm. – LEON KRUCZKOWSKI (1900-1962), pol. dramaturg, pisarz
- 2.08 120 rocz. śm. – ADAM ASNYK (1838-1897), pol. poeta i dramaturg
- 2.08 20 rocz. śm. – WILLIAM S. BURROUGHS (1914-1997), amer. pisarz i poeta
- 4.08 225 rocz. ur. – PERCY BYSSHE SHELLEY (1792-1822), ang. poeta, dramaturg; 8.07 – 195 rocz. śmierci
- 5.08 lub 6.08 75 rocz. śm. – JANUSZ KORCZAK, właśc. Henryk Goldszmit (1878-1942), pol.-żyd. lekarz, pedagog, pisarz,
- 6.08 125 rocz. ur. – KAZIMIERA IŁŁAKOWICZÓWNA (1892-1983), pol. poetka, prozaik, dramaturg i tłumaczka
- 8.08 130 rocz. ur. – SZMUEL JOSEF AGNON, właśc. Szmuel Josef Czaczkes, (1887-1970), pisarz żyd. tworzący w jęz. hebr.; 1966 – Nagroda Nobla
- 10.08 105 rocz. ur. – JORGE AMADO (1912-2001), pisarz braz.
- 13.08 90 rocz. śm. – JAMES OLIVER CURWOOD (1878-1927), pisarz amer.
- 13.08 210 rocz. ur. – LUCJAN SIEMIENSKI (1807-1877), pol. poeta, pisarz, krytyk literacki i tłumacz
- 13.08 35 rocz. śm. – ADAM WAŻYK (1905-1982), pol. poeta, prozaik, eseista
- 14.08 150 rocz. ur. – JOHN GALSWORTHY (1867-1933), ang. pisarz, nowelista, poeta i dramaturg; 1932 – Nagroda Nobla
- 14.08 150 rocz. ur. – ARTUR OPPMAN (1867-1931), poeta pol.
- 15.08 135 rocz. śm. – KAROL MIARKA (1825-1882), pol. pisarz, publicysta, działacz narodowy
- 17.08 85 rocz. ur. – V. S. (Vidiadhar Surajprasad) NAIPAUL (1932-), bryt. prozaik i eseista; 2001 – Nagroda Nobla
- 18.08 80 rocz. ur. – EDWARD STACHURA (1937-1979), pol. poeta, pisarz
- 22.08 25 rocz. śm. – JAN DRZEŹDŻON (1937-1992), prozaik i poeta, tworzący w jęz. pol. i kaszubskim; 16.05 – 80 rocz. ur.
- 25.08 210 rocz. śm. – FRANCISZEK DIONIZY KNIAŻNIN (1750-1807), pol. poeta, dramaturg i tłumacz

- 29.08 410 rocz. śm. – SEBASTIAN FABIAN KLONOWIC (1545-1602), pol. poeta, kompozytor, wykładowca w Akademii Zamojskiej
- 29.08 155 rocz. ur. – MAURICE MAETERLINCK (1862-1949), belg. dramaturg, poeta, eseista; 1911 – Nagroda Nobla
- 31.08 150 rocz. śm. – CHARLES BAUDELAIRE (1821-1867), franc. poeta

WRZESIEŃ

- 1.09 130 rocz. ur. – BLAISE CENDRARS (1887-1961), szwajc. pisarz
- 5.09 200 rocz. ur. – ALEKSIEJ K. TOŁSTOJ (1817-1875), ros. poeta, dramaturg
- 6.09 110 rocz. śm. – SULLY PRUDHOMME (1839-1907), fr. poeta; 1901 – Nagroda Nobla
- 7.09 55 rocz. śm. – KAREN BLIXEN (1885-1962), duń. pisarka
- 7.09 5 rocz. śm. – KRYSZYNA SZKLARSKA (1915-2012), pol. pisarka
- 9.10 50 rocz. śm. – ANDRÉ MAUROIS, właśc. Émile Salomon Wilhelm Herzog (1885-1967), pisarz franc.
- 11.09 85 rocz. ur. – JERZY AFANASJEW (1932-1991), pol. pisarz, poeta
- 13.09 425 rocz. śm. – MICHEL DE MONTAIGNE (1533-1592), franc. pisarz, filozof
- 19.09 120 rocz. śm. – KORNEL UJEJSKI (1823-1897), pol. poeta, publicysta
- 21.09 185 rocz. śm. – WALTER SCOTT (1771-1832), szkocki poeta i pisarz
- 22.09 5 rocz. śm. – ROMAN ŚLIWONIK (1930-2012), pol. poeta, prozaik
- 27.09 405 rocz. śm. – ks. PIOTR SKARGA (1536-1612), pol. jezuita, teolog, pisarz i kaznodzieja
- 28.09 30 rocz. śm. – ROMAN BRANDSTAETTER (1906-1987), pol. pisarz, poeta, dramaturg i tłumacz
- 29.09 180 rocz. ur. – MICHAŁ BAŁUCKI (1837-1901), pol. pisarz, komedio-pisarz i publicysta
- 29.09 270 rocz. ur. – JÓZEF WYBICKI (1747-1822), pol. poeta, działacz polityczny; 10.03 – 195 rocz. śm.
- 29.09 115 rocz. śm. – ÉMILE ZOLA (1840-1902), pisarz franc.

PAŹDZIERNIK

- 4.10 95 rocz. ur. – ADAM HOLLANEK (1922-1998), pol. pisarz i publicysta
- 5.10 10 rocz. śm. – WŁADYSŁAW KOPALIŃSKI (1907-2007), pol. leksykograf, tłumacz i wydawca, twórca słowników; 14.11 – 110 rocz. ur.
- 5.10 100 rocz. ur. – MAGDA SZABÓ (1917-2007), węg. pisarka; 19.11 – 10 rocz. śm.
- 6.10 125 rocz. śm. – ALFRED TENNYSON (1809-1892), poeta ang.
- 8.10 125 rocz. ur. – MARINA CWIETAJEWA (1941), ros. poetka, pisarka
- 9.10 125 rocz. ur. – IVO ANDRIĆ (1892-1975), jugosl. powieściopisarz, nowelista i poeta; 1961 – Nagroda Nobla
- 11.10 50 rocz. śm. – HALINA POŚWIATOWSKA (1935-1967), pol. poetka

- 16.10 90 rocz. ur. – GÜNTER GRASS (1927-2015), niem. pisarz; 1999 – Nagroda Nobla
- 19.10 30 rocz. śm. – IGOR NEWERLY (1903-1987), pol. prozaik, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 27.10 85 rocz. ur. – SYLVIA PLATH (1932-1963), amer. poetka, pisarka

LISTOPAD

- 5.11 40 rocz. śm. – RENÉ GOSCINNY (1926-1977), franc. pisarz
- 5.11 10 rocz. śm. – TADEUSZ ZIMECKI, pseud. Tomasz Latecki (1929-2007), pol. prozaik, reportażysta, autor utworów dla młodzieży
- 6.11 95 rocz. ur. – ARTUR MIĘDZYRZECKI (1922-1996), pol. poeta, prozaik
- 8.11 100 rocz. ur. – TADEUSZ NOWAKOWSKI (1917-1996), pol. pisarz, publicysta
- 10.11 10 rocz. śm. – NORMAN MAILER (1923-2007), amer. powieściopisarz, eseista, dziennikarz, scenarzysta i reżyser filmowy
- 10.11 130 rocz. ur. – ARNOLD ZWEIG (1887-1968), niem. pisarz
- 12.11 95 rocz. ur. – TADEUSZ BOROWSKI (1922-1951), pol. poeta, prozaik, publicysta
- 12.11 10 rocz. śm. – IRA LEVIN (1929-2007), amer. pisarz
- 12.11 80 rocz. śm. – ZBIGNIEW UNIŁOWSKI (1909-1937), pol. pisarz
- 15.11 155 rocz. ur. – GERHART HAUPTMANN (1862-1946), niem. dramaturg, pisarz; 1912 – Nagroda Nobla
- 16.11 95 rocz. ur. – JOSÉ SARAMAGO (1922-2010), portug. pisarz; 1998 – Nagroda Nobla
- 18.11 190 rocz. śm. – WILHELM HAUFF (1802-1827), niem. pisarz
- 18.11 95 rocz. śm. – MARCEL PROUST (1871-1922), franc. pisarz
- 19.11 5 rocz. śm. – BORIS STRUGACKI (1933-2012), ros. pisarz
- 20.11 90 rocz. ur. – MIRIAM AKAVIA (1927-2015), izraelska pisarka
- 21.11 115 rocz. ur. – ISAAC BASHEVIS SINGER (1902-1991), pisarz żyd. tworzący gł. w jęz. jidysz, dziennikarz; 1978 – Nagroda Nobla
- 23.11 90 rocz. śm. – STANISŁAW PRZYBYSZEWSKI (1868-1927), pol. pisarz, poeta, dramaturg, nowelista
- 24.11 30 rocz. śm. – KAROL BUNSCH (1898-1987), pol. pisarz, tłumacz
- 24.11 10 rocz. śm. – JERZY OFIERSKI (1926-2007), pol. aktor, pisarz i satyryk
- 28.11 110 rocz. śm. – STANISŁAW WYSPIAŃSKI (1869-1907), pol. dramaturg, poeta, malarz, grafik, architekt, projektant mebli
- 29.11 5 rocz. śm. – JACEK WOŹNIAKOWSKI (1920-2012), pol. historyk sztuki, pisarz, eseista, publicysta
- 30.11 50 rocz. śm. – PATRICK KAVANAGH (1904-1967), irł. poeta, prozaik
- 30.11 200 rocz. ur. – THEODOR MOMMSEN (1817-1903), niem. historyk, poeta, prawnik; 1902 – Nagroda Nobla
- 30.11 350 rocz. ur. – JONATHAN SWIFT (1667-1745), pisarz ang.

GRUDZIEŃ

- 3.12 160 rocz. ur. – JOSEPH CONRAD, właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski (1857-1924), ang. pisarz pol. pochodzenia
- 4.12 110 rocz. ur. – KSAWERY PRUSZYŃSKI (1907-1950), pol. reporter, publicysta, literat, dyplomata
- 7.12 30 rocz. śm. – IRENA TUWIM (1898 lub 1899-1987), pol. poetka, tłumaczka, prozaik, autorka utworów dla dzieci
- 8.12 185 rocz. ur. – BJØRNSTJERNE BJØRNSON (1832-1910), norw. powieściopisarz, publicysta, polityk; 1903 – Nagroda Nobla
- 9.12 80 rocz. śm. – ANDRZEJ STRUG, właśc. Tadeusz Gałecki (1871-1937), pol. pisarz i publicysta
- 13.12 220 rocz. ur. – HEINRICH HEINE, właśc. Harry Chaim Heine (1797-1856), niem. poeta
- 13.12 110 rocz. ur. – JERZY ZAGÓRSKI (1907-1984), pol. poeta, eseista
- 16.12 55 rocz. śm. – TADEUSZ BOCHEŃSKI (1895-1962), pol. poeta, pisarz, eseista
- 16.12 100 rocz. ur. – ARTHUR C. CLARKE (1917-2008), bryt. prozaik
- 16.12 120 rocz. śm. – ALPHONSE DAUDET (1840-1897), pisarz franc.
- 21.12 100 rocz. ur. – HEINRICH BÖLL (1917-1985), niem. pisarz; 1972 – Nagroda Nobla
- 24.12 35 rocz. śm. – LOUIS ARAGON (1897-1982), franc. pisarz
- 24.12 160 rocz. śm. – STANISŁAW JACHOWICZ (1796-1857), pol. bajkopisarz, poeta i pedagog
- 26.12 75 rocz. ur. – LECH BORSKI (1942-2002), pol. pisarz
- 27.12 10 rocz. śm. – JANUSZ DOMAGALIK (1931-2007), pol. prozaik, dziennikarz, scenarzysta

Anna Kalniuk, Książnica Zamojska

Rocznice regionalne 2017

1. Bodes Bogusław (1942-) – malarz, grafik, rzeźbiarz (75 rocznica urodzin)
2. Bryk Aleksander (1905-1982) – kompozytor, dyrygent, pedagog, autor hejnału zamojskiego (35 rocznica śmierci)
3. Czernicki Tomasz (1886-1947) – adwokat, poseł, czołowy działacz polityczny i jeden z najbardziej wpływowych przedstawicieli życia publicznego w międzywojennym Zamościu (70 rocznica śmierci)
4. Dmیتroca Zbigniew (1962-) – poeta, bajkopisarz, satyryk, tłumacz (28 lutego - 55 rocznica urodzin)

5. Domaniewski Bogusław (1910-2002) – przyrodnik, podróżnik, krajoznawca (15 rocznica śmierci)
6. Duławska Maria (1942-) – poetka, nauczycielka (31 marca - 75 rocznica urodzin)
7. Duławski Rajmund (1937-) – poeta, nauczyciel, inżynier budownictwa (31 sierpnia - 80 rocznica urodzin)
8. Duńczewski, Stanisław (1701-1767) – profesor Akademii Zamojskiej, autor i wydawca słynnych kalendarzy (250 rocznica śmierci)
9. Ettinger Salomon (1802-1856) – lekarz, jeden z pionierów literatury w języku jidysz (215 rocznica urodzin)
10. Fronczek Zbigniew Włodzimierz (1947-) – poeta, prozaik, publicysta, krytyk literacki (8 marca - 70 rocznica urodzin)
11. Grzyb Czesław (1952-) – ksiądz prałat, proboszcz katedry zamojskiej (65 rocznica urodzin)
12. Guzowski Krzysztof (1962-) ksiądz, poeta, dr teologii, wykładowca KUL (13 stycznia - 55 rocznica urodzin)
13. Herbst Stanisław (1907-1973) – wybitny historyk wojskowości, miast i kultury (12 lipca - 110 rocznica urodzin)
14. Izrael Ben Mosze – Izrael Zamość (1700-1772) – pionier żydowskiego Oświecenia w Polsce, filozof (245 rocznica śmierci)
15. Jaśkiewicz Romuald (1857-1930) – organizator i pierwszy prezes Sądu Okręgowego w Zamościu (160 rocznica urodzin)
16. Kalinowski Teodor (1868-1922) – rejent, czołowa postać Zamościa w dwudziestoleciu międzywojennym (95 rocznica śmierci)
17. Kawalko Janusz (1957-) – dziennikarz, działacz sportowy (60 rocznica urodzin)
18. Kielbiński Czesław (1908-1922) – malarz, rzeźbiarz, autor polichromii sakralnych (25 rocznica śmierci)
19. Klonowic Sebastian (1545-1602) – poeta, tłumacz, autor poematów polskich i łacińskich (29 sierpnia - 415 rocznica śmierci)
20. Klukowski Tadeusz (1931-1952) - adoptowany syn Zygmunta Klukowskiego, żołnierz Podziemia (65 rocznica śmierci)
21. Kłossowski Karol (1817-1890) – aptekarz, działacz społeczny, przez 40 lat prowadził Aptekę Rektorską w Zamościu (200 rocznica urodzin)
22. Kondraciuk Piotr (1962-) – historyk sztuki, muzealnik, kustosz wielu wystaw muzealnych (55 rocznica urodzin)
23. Kozioł Hipolit (1907-1987) – nauczyciel, archiwista, działacz oświatowy, regionalista (110 rocznica urodzin i 30 rocznica śmierci)
24. Kucharska Wiera (1932-2006) – poetka (5 października - 85 rocznica urodzin)
25. Lelewel Jan Paweł (1796-1847) – inżynier wojskowy, projektant Nowej Bramy Lwowskiej, Lubelskiej i przebudowy bastionów (170 rocznica śmierci)
26. Leszczyński Mariusz (1957-) – biskup pomocniczy (3 kwietnia - 60 rocznica urodzin)

27. Leśmian Bolesław (1877-1937) – jeden z najwybitniejszych liryków polskich okresu międzywojennego (22 stycznia - 140 rocznica urodzin i 5 listopada - 80 rocznica śmierci)
28. Łempicki Stanisław (1886-1947) – wybitny historyk, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, badacz kultury i literatury renesansowego Zamościa (2 grudnia - 70 rocznica śmierci)
29. Madlerowa Wanda (1892-1969) – zasłużona nauczycielka i dyrektorka gimnazjum, działaczka społeczna (125 rocznica urodzin)
30. Malletski Jan (1777-1846) – inżynier wojskowy, generał, autor modernizacji twierdzy zamojskiej (240 rocznica urodzin)
31. Michalski Mieczysław (1912-1989) – ksiądz, długoletni rektor kościoła św. Katarzyny (105 rocznica urodzin)
32. Miler Stefan (1888-1962) – zasłużony profesor gimnazjów i liceów zamojskich, założyciel i długoletni opiekun ogrodu zoologicznego (14 lutego – 55 rocznica śmierci)
33. Misiura Władysława (1922-) – poetka (1 kwietnia – 95 rocznica urodzin)
34. Obst Grzegorz (1952-) – prezes i współzałożyciel Klubu Jazzowego im. M. Kosza (65 rocznica urodzin)
35. Oszajca Waclaw (1947-) – duszpasterz, poeta, prozaik, tłumacz, autor utworów dla dzieci (28 września – 70 rocznica urodzin)
36. Pańczyk Władysław (1942-) – pedagog, autor artykułów dotyczących kultury fizycznej (75 rocznica urodzin)
37. Perec Icchak Lejb (1852-1915) – światowej sławy pisarz, tworzący w języku jidysz (18 maja – 165 rocznica urodzin)
38. Piłsudski Józef (1867-1935) – polityk, Naczelnik Państwa, 5-krotnie odwiedził Zamość (5 grudnia - 150 rocznica urodzin)
39. Rogińska Halina (1884-1972) – nauczycielka, dyrektorka PLSP, animatorka życia teatralnego w Zamościu, poetka (45 rocznica śmierci)
40. Rudomicz Bazyli (ok. 1624-1672) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, prawnik, lekarz, kronikarz (345 rocznica śmierci)
41. Skotnicki Henryk Jakub (1898-1967) – zamojski okulista, lekarz medycyny, działacz kulturalny, czołowa postać powojennego życia kulturalnego (50 rocznica śmierci)
42. Skulski Leopold (1877-1945) – polityk, premier RP, minister (15 listopada - 140 rocznica urodzin)
43. Sochaniewicz Kazimierz (1892-1930) – historyk, archiwista, twórca „Kroniki Powiatu Zamojskiego” i „Teki Zamojskiej” (125 rocznica urodzin)
44. Splewiński Ryszard (1927-1994) – fotograf (90 rocznica urodzin)
45. Staniszewski Waclaw (1907-1979) – ksiądz, doktor teologii, w 1939 r. przechowywał „Hold Pruski” Jana Matejki (110 rocznica urodzin)
46. Sztern Jan (1922-2013) – poeta (15 kwietnia - 95 rocznica urodzin)

47. Urbański Andrzej (1957-) – archeolog, dyrektor Muzeum Zamojskiego (60 rocznica urodzin)
48. Ursinus Jan (1562-1613) – lekarz i filolog profesor Akademii Zamojskiej (455 rocznica urodzin)
49. Weremczuk, Stanisław (1932-2008) – poeta, prozaik, pisarz dramatyczny, publicysta (19 sierpnia - 85 rocznica urodzin)
50. Zamoyski Jan (1542-1605) – kanclerz i hetman wielki koronny, założyciel Zamościa i Ordynacji Zamojskiej (19 marca - 475 rocznica urodzin)
51. Zakrzewski Waldemar (1937-) – reżyser teatralny, scenarzysta, kierownik literacki, założyciel MTA, dyrektor PLSP w Zamościu (80 rocznica urodzin)
52. Zamoyski Jan (1912-2002) – szesnasty, ostatni ordynat (12 czerwca - 105 rocznica urodzin i 29 czerwca- 15 rocznica śmierci)
53. Zamoyski Marcin (1947-) – prezydent miasta Zamościa, wojewoda zamojski (30 października - 70 rocznica urodzin)
54. Zin Wiktor (1925-2007) – architekt, historyk sztuki, konserwator (17 maja - 10 rocznica śmierci)
55. Żubrowa Joanna (1786-1852) – pierwsza kobieta odznaczona krzyżem Virtuti Militari (165 rocznica śmierci)

W roku 2017 mija

- 245 rocznica I rozbioru Polski – Zamość dostaje się pod panowanie Austrii (1772)
- 210 rocznica utworzenia Księstwa Warszawskiego przez Napoleona Bonaparte. (Zamość od 1807 do 1815 roku znalazł się pod panowaniem francuskim)
- 195 rocznica powstania Nowej Osady, późniejszej dzielnicy Nowe Miasto (1922)
- 105 rocznica powstania „Centralki”- restauracji „Centralna” w Zamościu (1912)
- 100 rocznica utworzenia „Księgarni Polskiej” z inicjatywy Stefana i Zygmunta Pomarańskich (15.12.1917)
- 95 rocznica powołania w Zamościu Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami (1922)
- 90 rocznica wzniesienia Domu Czynszowego (ul. Piłsudskiego 18) – pierwszego w Zamościu komunalnego budynku mieszkalnego (1927)
- 75 rocznica likwidacji getta żydowskiego na Nowym Mieście w Zamościu (20.10.1942)
- 75 rocznica utworzenia Obozu Przesiedleńczego u zbiegu ulic Okrzei i Piłsudskiego (27.11.1942)
- 75 rocznica wybuchu Powstania Zamojskiego 1942-1944 (listopad/grudzień 1942)
- 55 rocznica powstania Młodzieżowego Teatru Aktualności (1.12.1962)
- 50 rocznica założenia Biura Wystaw Artystycznych (1967)
- 50 rocznica utworzenia Zamojskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (18.06.1967)

- 45 rocznica powstania nowego hejnału zamojskiego, skomponowanego przez Aleksandra Bryka (1972)
- 40 rocznica otwarcia Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki (10.01.1977-30.09.1996)
- 35 rocznica powstania Jazz Club im. Mieczysława Kosza - „Kosz” (31.05.1982)
- 30 rocznica otwarcia Muzeum Sakralnego Kolegiaty Zamojskiej (25.10.1987)
- 25 rocznica utworzenia Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej (bulla papieska z dn. 25.03.1992)
- 25 rocznica nadania Zamojskiej Kolegii miana kościoła katedralnego (1992)
- 25 rocznica wpisania Zamościa na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO (14.12.1992)
- 25 rocznica otwarcia Osiedlowego domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej im. J. Zamoyskiego „Okraglak” (2.11.1992)
- 25 rocznica powstania Szkoły Tańca Magdaleny i Janusza Myków (1992)
- 20 rocznica utworzenia Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji (13.08.1997)
- 20 rocznica utworzenia Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt (1997)
- 20 rocznica utworzenia Zamojskiej Korporacji Energetycznej (31.12.1997)

Anna Rychter, Książnica Zamojska

Alfreda Magdziak zestawienie bibliograficzne

Alfreda Magdziak ur. się 22 października 1926 r. w Dubience (nad Bugiem), w rodzinie chłopskiej. Dzieciństwo i młodość spędziła na Wołyniu. W czasie okupacji bandy UPA zamordowały jej ojca i siostry. W 1943 roku wstąpiła do AK na Wołyniu i pełniła funkcję łączniczki. Od 1944 r. mieszkała w rodzinnej Dubience, następnie we wsi Zagórnik na Zamojszczyźnie. Do 1993 r. zamieszkała w Sitańcu koło Zamościa, obecnie mieszka w Zamościu.

Wiersze zaczęła pisać jeszcze przed wybuchem wojny w 1939 r. W jej twórczości dominują cztery nurty tematyczne: liryka osobista, wiersze związane z ziemią i wiejskimi zwyczajami, liryka refleksyjna, wiersze okolicznościowe.

Debiutowała w 1968 r. wierszem pt. *Jesień* na łamach „Kultury i Życia” (dodatek do „Sztandaru Ludu”).

Była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana w konkursach: za tomik „Śpiewana tęsknota” została wyróżniona Laurem Poetyckim im. J. Czechowicza przez ZLP w Lublinie oraz nagrodami: artystyczną Wydawnictwa „Chłopska Droga” (1980), im. O. Kolberga (1991), Polskiego Radia („pod kogutkiem” 1995), MKiS (1974).

Cz. 1. Przedmiotowa

Twórczość

1. Liliowe dzwoneczki / Alfreda Magdziak ; oprac. i red. Maria Halina Górską. – Zamość : Wojewódzki Dom Kultury, 1992
2. Na brzegu lasu / Alfreda Magdziak ; wybór, oprac., posł. Antoni Śledziwski ; pisanki, wycinanki, pająki Aut. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1989
3. Rok obrzędowy mojego regionu : ginące obrzędy, zwyczaje, wierzenia i pieśni kresowej wsi polskiej z okolic Dubienki w południowo-wschodniej Lubelszczyźnie / Alfreda Magdziakowa ; wybór, oprac. i wstęp Donat Niewiadomski. – Lublin : Stowarzyszenie Twórców Ludowych, 2003
4. Roześmiany księżyc / Alfreda Magdziak. – Zamość : [nakł. aut.], 1996
5. Śpiewana tęsknota / Alfreda Magdziak. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1976
6. Tęczowe krople rosy / Alfreda Magdziak ; wybór, wstęp i oprac. Donat Niewiadomski. – Lublin : „Polihymnia”, 1996
7. W cieniu polnych grusz : ginące zwyczaje, obrzędy, rzemiosła / Alfreda Magdziak. – [Zamość : nakł. aut., 1996]

Utwory w czasopiśmie i antologiach

8. Do Buczyńskiego / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1995, nr 3, s. 64
9. Dożynkowa zabawa / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1986, nr 39, s. 13
10. Jesienny wieczór / Alfreda Magdziak // Twórczość Ludowa. – R. 18, nr 3 (2003), s. 35
11. Klania się nam jesień / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1989, nr 4, s. 46
12. Liryczne rymowanki / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 1, s. 9
13. Majenie krów, Zielone Świeta / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1993, nr 2, s. 40
14. Moje pole / Alfreda Magdziak // Twórczość Ludowa. – R. 27, nr 1/2 (2012), s. 7
15. Moje wiersze, Przyjdź Ziemi, Do chłopca / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1982, nr 16, s. 5
16. Narodziny wiersza / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1986, nr 10, s. 6
17. Nieotarte ły / Alfreda Magdziak // Twórczość Ludowa. – R. 28, nr 3/4 (2013), s. 55
18. Ojczyzna : antologia współczesnej poezji ludowej / wybór, oprac. Stanisław Weremczuk. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1987. – S. 30, 99, 140, 162
19. Pisanka / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1992, nr 1, s. 9
20. Polskie pieśni / Alfreda Magdziak // Twórczość Ludowa. – R. 29, nr 3/4 (2014), s. 15
21. Powiew szeptu... : z cyklu Listy do Matki / Alfreda Magdziak // Twórczość Ludowa. – R. 28, nr 1/2 (2013), s. 25
22. Siejba / Alfreda Magdziak // Siejba. – 1987, nr 15, s. 8-9
23. Spotkanie wiosny / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1999, nr 13, s. 8-9
24. Uchodzący dzień / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1990, nr 1, s. 26
25. W naszej chacie pachnie wiosną / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 13, s. 8-9
26. Wieś tworząca : antologia współczesnej poezji chłopskiej. T. 5 / wybór i oprac. Roman Rosiak. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1974. – S. 215-220
27. Wieś tworząca : antologia współczesnej poezji chłopskiej. T. 6 / wybór i oprac. Roman Rosiak. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1980. – S. 171-176
28. Wieś tworząca : antologia współczesnej poezji chłopskiej. T. 7 / wybór i oprac. Roman Rosiak. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1983. – S. 145-148, 232, 308-309

29. Wieś tworząca : antologia współczesnej poezji chłopskiej. T. 8 / wybór i oprac. Anna Brzozowska-Krajka. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1990. – S. 183-188
30. Zamojska Rotunda / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1990, nr 3, s. 3
31. Zamojszczyzna w poezji i obrazie : antologia / wybór i oprac. Elżbieta Gnyp, Maria Duławska, Zofia Piłat. – Zamość ; Lublin : Norbertinum ; Zamojskie Towarzystwo „Renesans”, 2004. – S. 29, 119
32. Ziarna wiecznej nadziei : antologia ludowej poezji metafizycznej i religijnej. – Lublin : nakł. Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki UW w Chełmie, 1994. – S. 114-118
33. Zielone Święta / Alfreda Magdziak // Tygodnik Zamojski. – 1987, nr 23, s. 9
34. Zielone święta / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1993, nr 2, s. 39-40
35. Zimowa noc / Alfreda Magdziak // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1987, nr 1, s. 57
36. Złote ziarna : antologia współczesnej poezji ludowej ziemi zamojskiej / wybór, oprac. Jan Adamowski. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1985. – S. 164-181

Cz. 2. Podmiotowa

37. Alfreda Magdziak : poetka ludowa z Sitańca / oprac. Maria Halina Górka ; fot. Marek Jawor, Andrzej Trzeźniowski. – Zamość : Wojewódzki Dom Kultury, [1986]
38. Cimek Edward Franciszek. Czerwone plamy : w 50 rocznicę masakry na Wołyniu // Tygodnik Zamojski. – 1993, nr 33, s. 10
m.in. wspomnienia Alfredy Magdziak
39. Klaczyński Adam. Alfreda Magdziak poetka ludowa z Sitańca // Sztandar Ludu. – 1977, nr 223, s. 1-2
40. Kozicka H. Poeci i pisarze ludowi. Alfreda Magdziak // Chłopska Droga. – 1982, nr 61, s. 7
41. Laureaci Wsi Tworzącej / Stanisław Weremczuk // Nasza Wieś. – 1981, nr 3, s. 4
42. Magdziak Alfreda. Pierwsze dni w Dubience // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 30, s. 1, 4
43. Magdziak Alfreda. Poetka z Sitańca // rozm. przepr. Edward Franciszek Cimek // Tygodnik Zamojski. – 1993, nr 26, s. 10 : fot.
44. Magdziak Alfreda. Wycinanki – pisanki – poezje // rozm. przepr. Józef Majkut // Słowo Powszechne. – 1989, nr 65, s. 11 : fot., rys.
45. Magdziak Alfreda. „Moc i piękno kultury polskiej mają korzenie w narodzie, wsi i życiu ludu” : z [...], poetką ludową z Zamojszczyzny / rozm. przepr. Barbara Zbyryt // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 2008, nr 3, s. 76-78

46. Magdziak Alfreda. Wspomnienie czerwonych nocy. Cz. 1-2 // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1991, nr 3, s. 39-43 ; nr 4, s. 47-52
47. Myk S. Jubileusz ludowców // Kurier Lubelski. – 1997, nr 25, s. 4
48. Niewiadomski Donat. Święta i zwyczaje doroczne w poezji Alfredy Magdziakowej // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1989, nr 4, s. 40-46
49. Pokazy międlenia lnu : w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem / Aleksandra Siołek // Biuletyn Samorządu Gminy Zamość. – 2011, nr 10, s. 9 : fot. kolor.

Na podst. opisu przygotowanego przez panią Alfredę Magdziak

50. Pytkowska Małgorzata. Moje wiersze - moje życie // Tygodnik Zamojski. – 1986, nr 39, s. 6
51. Rosiak Roman. Garść pszenicznych kłosów z pola Ci przyniosę // Tygodnik Zamojski. – 1982, nr 16, s. 5
52. Rosiak Roman. Laureatka z Sitańca // Kurier Lubelski. – 1981, nr 126, s. 2
53. Rosiak Roman. Wiersze moje jak parcianka chłopska // Kurier Lubelski. – 1975, nr 121, s. 3 : fot.
54. (WK). Poetka z Sitańca // Zielony Sztandar. – 1983, nr 39, s. 9
55. W cieniu polnych grusz : popołudniowe spotkanie z Alfredą Magdziak i jej poezją / Magda Misztal // Biuletyn Samorządu Gminy Zamość. – 2009, nr 4, s. 29

Renata Ożgo, Książnica Zamojska

Nabytki regionalne książki zamojskiej

kolekcja styczeń – czerwiec 2016

1. A duch wieje kędy chce... : almanach poezji religijnej / [aut.] Maria Alicja Augustynowicz [et al. ; teksty wybrał, oprac. i wstępem opatrzył Marian Stanisław Hermaszewski]. - Lublin : [s.n.], 1998
2. Bieleń, Zdzisław: Bohaterki w czarnych sukienkach / Zdzisław Bieleń. - Lublin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, 2015
3. Bordzań, Tomasz: Wykaz miejsc pamięci narodowej w powiecie biłgorajskim 1939-1956 / [tekst Tomasz Bordzań, Dorota Skakuj]. - Biłgoraj : Muzeum Ziemi Biłgorajskiej : ZP Helvetica, 2015
4. Borowski, Janusz: Gimnazjum i liceum franciszkanów - bernardynów w Radeczniczy 1920-1950 / Janusz Borowski. - Stalowa Wola : Oficyna Wydawnicza Fundacji Uniwersyteckiej, 2015

5. Czarniawski, Henryk: Aleja kompozytorów polskich : muzyczni patroni osiedli lubelskiej dzielnicy Czechów / Henryk Czarniawski. - Lublin : Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”, 2015
6. Czyżewski, Waclaw: Jastrząb / Waclaw Czyżewski. - [Wyd. 2]. - Warszawa : Varsovia, 1989
7. Dmitroca, Zbigniew: Geoglify / Zbigniew Dmitroca. - Lublin : Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”, 2014
8. Drewniany skarb - chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość / [koncepcja książki Tomasz Pietrasiewicz ; aut. tekstów Józef Czechowicz, Paulina Kowalczyk, Łukasz Kowalski, Tomasz Pietrasiewicz, Tadeusz Przystojecki, Joanna Zętar, Wiktor Zin]. - Lublin : Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”, 2015
9. Drewniany skarb - chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość : podsumowanie projektu = Wooden treasure - preserving heritage, design future : project conclusion / [red. prowadzący Paulina Kowalczyk ; tł. z jęz. pol. Gina Kuhn, tł. z jęz. ang. Magdalena Dziaczkowska, Magdalena Wróblewska, Wojciech Szwedowski]. - Lublin : Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”, [2015]
10. Drozda, Mieczysław: Kronika Bródka : ...tak to zapamiętałem / Mieczysław Drozda ; [red. Piotr Piela, Bogdan Szykuła, Renata Jastrzębska] ; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, Urząd Gminy Łabunie. - Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2015
11. Dulik, Leszek: Świat utracony : Żydzi polscy : fotografie z lat 1918-1939 / Leszek Dulik, Konrad Zieliński. - Lublin : Boni Libri ; Warszawa : Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, 2015
12. Duławska, Maria: Twój zakaz jak nakaz / Maria Duławska. - [Warszawa] : IBiS ; [Zamość : Nauczycielski Klub Literacki], cop. 1995
13. 10 lat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu : 2005-2015 / [red. i korekta Ewa Kołtun, Milena Galant-Niezgoda, Mateusz Sawczuk]. - Zamość : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 2015
14. Edukacja na ścieżkach Poleskiego Parku Narodowego / [teksty: Zbigniew Giemza et al. ; zdj.: Marek Brzozowiec et al.]. - Urszulin : Poleski Park Narodowy, 2012
15. Funkcjonariusze powiatowego urzędu bezpieczeństwa publicznego w Kraśnymstawie w latach 1944-1956 : słownik biograficzny / Rafał Dmoszyński, Grzegorz Joniec, Daniel Piekaruś, Jacek Romanek ; Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział w Lublinie. - Lublin : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział, 2015

16. Herbst, Stanisław: Miasta i mieszczaństwo Renesansu polskiego / Stanisław Herbst ; Polska Akademia Nauk. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1954
17. Kalinowski, Wojciech: Rynek w Zamościu / Wojciech Kalinowski. - Warszawa : Instytut Urbanistyki i Architektury, 1954
18. Kamiński, Ireneusz Jan: Okolice sztuki / Ireneusz J. Kamiński. - Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1983
19. Kania, Janusz: Sanktuarium Matki Bożej Kębelskiej w Wąwolnicy / oprac. Janusz Kania. - Lublin : Wydawnictwo Kurii Biskupiej, 1986
20. Kawski, Tomasz: Żydowskie gminy wyznaniowe w II Rzeczypospolitej : studium historyczno-administracyjne / Tomasz Kawski. - Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2014
21. Kiełb, Zbigniew: Herby urzędników polskich i litewskich na monetach oraz liczmanach emitowanych w latach 1479-1707 / Zbigniew Kiełb. - Puławy : nakł. aut., 2015
22. Kołtun, Krzysztof: Procesja pod koniec wieku / Krzysztof Kołtun. - Kraków : Fall, 2000
23. Kołtun, Krzysztof: Trzy grosze do wykupu / Krzysztof Kołtun. - Chełm : Drukarnia Kresowa, 2013
24. Kołtun, Krzysztof: Wołyńska litania / Krzysztof Kołtun. - Biały Dunajec ; Ostróg : Wołanie z Wołynia, 2001
25. Kołtun, Krzysztof: Wołyńska litania / Krzysztof Kołtun ; [Instytut Badań Kościelnych w Łucku]. - Biały Dunajec ; Ostróg : Wołanie z Wołynia, 2012
26. Koziół, Urszula: Postoje pamięci / Urszula Koziół. - Wyd. 2. - [Warszawa] : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973
27. Koziół, Urszula: Postoje słowa / Urszula Koziół. - Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 1994
28. Koziół, Urszula: Smuga i promień / Urszula Koziół ; [oprac. graf. Józef Hałas]. - Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, dr. 1965
29. Koziół, Urszula: W rytmie słońca / Urszula Koziół. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1974
30. Koziół, Urszula: Wiersze niektóre / Urszula Koziół ; [w wyborze aut.]. - Warszawa : Bis, cop. 1997
31. Koziół, Urszula: Żalnik / Urszula Koziół. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1989
32. Kulik, Zbigniew: Bł. Stanisław Kostka Starowieyski 1895-1941 : działacz Akcji Katolickiej : cztery tajemnice zwykłego człowieka / Zbigniew Kulik. - Sandomierz : Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia, 2005
33. Kwiatkowski-Cugow, Tadeusz: Kiedyś puszczą lody, ziemia wysłucha wszystkich / Tadeusz Kwiatkowski Cugow. - Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1982

34. Majdanek : rozprawa przed specjalnym sądem karnym w Lublinie. - ZSRR : [s.n., non ante 1945]
35. Miazga, Zbigniew: Portowe opowieści / Zbigniew Miazga. - Lublin : Polihymnia, 2016
36. Misiewicz, Bernarda: Pragnę... / Bernarda Misiewicz ; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, Zgromadzenie Sióstr FMM, Gmina Łabunie. - Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2015
37. Młodzi dla Samorządności : 25 lat Samorządności / [wybór, oprac. materiałów i red. tekstu Małgorzata Kitka, Monika Rebizant-Siwiło; projekt okł. Waldemar Leszczyński, Aleksander Prokopowicz]. - Chełm : Wydawnictwo TaWa Taurogiński Waldemar ; Zamość : na zlec. Bursy Międzyszkolnej nr 2, 2015
38. Nadleśnictwo Józefów : walory przyrodnicze / tekst i fot. Wiesław Lipiec. - Zwierzyniec : Wydawnictwo Lipiec, 2015
39. Nadleśnictwo Tomaszów : walory przyrodnicze / [aut. fot. Wiesław Lipiec et al. ; aut. tekstu Wiesław Lipiec, Daria Łata]. - Zwierzyniec : Wydawnictwo Lipiec, 2015
40. Nasiadka, Marek: Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie : przewodnik dla zaawansowanych / Marek Nasiadka, Paweł Wład. - Rzeszów : Wydawnictwo Turystyczne Paweł Wład, 2012
41. Nasiadka, Marek: Powiat puławski : leksykon krajoznawczy / Marek Nasiadka. - Puławy : Powiat Puławski, 2012
42. Natura Powiatu Biłgorajskiego / tekst Marian Kurzyna ; zdjęcia Paweł Czop i in. - Biłgoraj : Meritum, 2015
43. Ochrona Zabytków : kwartalnik wydawany przez Zarząd Główny Związku Zawod. Historyków Sztuki i Kultury w Warszawie. R. 10 z. 1 (36). - Warszawa : Centralny Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki, 1957
44. Orłowski, Stanisław: Mój Zamość = My Zamość 1960-1980 / Stanisław Orłowski. - Zamość : GREENart, 2016
45. Pająk, Henryk: Za cieniem cień / Henryk Pająk. - Lublin : Retro, 1997
46. Panasiewicz, Janusz: Człowiek i dzieło : Stanisław Staszic i Towarzystwo Rolnicze Hrubieszowskie / Janusz Tadeusz Panasiewicz. - Kraków : Stowarzyszenie Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica, 2015
47. Parafia Matki Bożej Pocieszenia w Krasnymstawie wczoraj i dziś. - Krasny-staw : Parafia Matki Bożej Pocieszenia ; Lublin : Polihymnia, [2001]
48. Pelcowa, Halina: Słownik gwar Lubelszczyzny. T. 3, Świat zwierząt / Halina Pelcowa. - Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015

49. Piela, Piotr: Listki laurowe / Piotr Piela ; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, Urząd Gminy Łabunie. - Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2015
50. Pizun, Zdzisław: Łaskami słynący obraz Matki Boskiej Różańcowej w Lubiczu Królewskiej / Zdzisław Pizun. - Lubicz Królewski : nakł. Parafii Rzymsko-Katolickiej, 1997
51. Polska gospodarka - rozwój regionów / [tł. D. Coleman] ; fot. arch. UMWL, P. Maciuk et al. ; Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego]. - Bydgoszcz : Unitex ; Lublin : Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, cop. 2013
52. Pomorska, Karina: Miłosne zwierzenia Barbary S. / Karina Pomorska. - Krosno : Armagraf, 2012
53. Pomorska, Karina: Wioletta J. : pamiętnik nigdy niekochanej kobiety / Karina Pomorska. - Krosno : Armagraf, 2012
54. Pomorska, Karina: Zimna lady Mona Lisa / Karina Pomorska ; [oprac. graf. Maciej Penar]. - Krosno : Armagraf, 2014
55. Powiat Hrubieszowski / oprac. Ryszard Brykowski, Ewa Rowińska ; inwentaryzację przeprowadzili Tadeusz Chrzanowski, Marian Kornecki, Jan Samek. - Warszawa : Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, 1964
56. Powstanie styczniowe w biografii wpisane : sześć pamiętników z Lubelszczyzny / zebr. i oprac. Zdzisław Bieleń. - Lublin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, 2015
57. Poznajemy nasz region : statystyczny portret województwa lubelskiego / [aut. oprac.: Zofia Dymek, Andrzej Jakubowski, Aleksandra Jangas-Kurzak, Aneta Olszewska-Welman, Łukasz Poszepczyński, Magdalena Rosołowska, Elżbieta Sochacka, Magdalena Ściborek-Rycyk]. - Lublin : Urząd Statystyczny, 2015
58. Prace Studenckich Kół Naukowych / Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu ; oprac. i wybór tekstów Mieczysław Kowerski, Andrzej Pakuła. - Zamość : WSZiA, 2015
59. Radio Swoboda : współczesna poezja rosyjska / [wybór wierszy, przekł., oprac. i posł.] Zbigniew Dmitroca. - Wrocław : Biuro Literackie, 2015
60. Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w latach 2006-2007 / [oprac. pod kierunkiem Leszka Żelaznego ; red. Arkadiusz Iwaniuk, Elżbieta Piebiak; aut. Zuzanna Balcerek et al.] ; Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie. - Lublin : Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, 2008
61. Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2014 roku / [oprac. pod kierunkiem Leszka Żelaznego ; red. Alicja Roguska] ; Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. - Lublin : Inspekcja Ochrony Środowiska, 2015

62. Rąkowski, Grzegorz: Wołyń / Grzegorz Rąkowski ; [zdj.: Grzegorz Rąkowski]. - Pruszków : Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, 2005
63. Rebizant-Siwiło, Monika: Dziki rozmaryn / Monika Rebizant-Siwiło. - Zakrzewo : Replika, cop. 2016
64. Rocznik Chełmski. T. 19 / Stowarzyszenie Rocznik Chełmski ; Biblioteka Publiczna im. M. P. Orsetti w Chełmie ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie ; [Emil Horoch red. nac.]. - Chełm : Stowarzyszenie Rocznik Chełmski, 2015
65. Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego 2015 = Statistical Yearbook of Lubelskie Voivodship / Urząd Statystyczny w Lublinie = Statistical Yearbook of Lubelskie Voivodship / Statistical Office in Lublin ; [kom. red. przewodn. Krzysztof Markowski]. - Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2015
66. Rynek pracy w województwie lubelskim w 2014 r. / oprac. Anna Olszewska-Welman. - Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2015
67. Samorządowa Gmina Zamość : rozwój i współpraca pierścieniowych gmin Polski wschodniej. - Zamość : Gmina Zamość, 2014
68. Sanktuaria województwa lubelskiego : sanktuaria, modlitwy, miejsca święte, zabytki / [oprac. red. Jolanta Koziej-Choździńska]. - [Szczepreszyn] : Wydawnictwo Jut, dr. 2015
69. Sanktuarium Świętego Antoniego Padewskiego w Radecznicy : informator / [red. Sylwester Skirliński ; tekst Mariusz Lepianka et al.]. - Kraków ; Radecznicza : Wydawnictwo OO. Bernardynów Calvarianum, 2010
70. Sandberg-Mesner, Miła: Światło w mroku / Miła Sandberg-Mesner, tł. Krystyna Sokołowska. - Lublin : Stowarzyszenie „Studnia Pamięci”, 2015
71. Skowron, Małgorzata: Bajkowy kuferek / Małgorzata Skowron ; [il. Zdzisława Tracz-Mardofel]. - Hrubieszów : Małgorzata Skowron, 2011
72. Skowron, Małgorzata: Drzwi do przygody / Małgorzata Skowron ; [il. Zdzisława Tracz-Mardofel]. - Hrubieszów : Małgorzata Skowron, 2015
73. Skowron, Małgorzata: Marzenia nie mieszczące się w tornistrze / Małgorzata Skowron ; [il. Zdzisława Tracz-Mardofel]. - Hrubieszów : Małgorzata Skowron, 2013
74. Słonopas, Paweł: Pokrewne dusze / Paweł Słonopas. - Zamość : [s.n.], 2008
75. Słonopas, Paweł: Spotkałem dobrych ludzi / Paweł Słonopas. - Zamość : [s.n.], 2008
76. Staniszewski, Grzegorz: Pejzaże wieczorne / Grzegorz Staniszewski. - Opole : Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2014
77. Stätten des Kampfes und des Martyrertums : 1939-1945 : Jahre des Krieges in Polen : guide / Schutzrat für Kampf- und Märtyrerdenkmäler ; ins Deutschen übersetzt von Maria Wolczacka, Małgorzata Bester]. - Warschau : „Sport i Turystyka”, 1965

78. Szczupak, Michalina: Miejsce na ziemi. - Siennica Różana : Romar s.c., 2014
79. Szczurek, Piotr: Dzieje ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy Sułów / Piotr Szczurek. - Zamość : Piotr Szczurek, 2014
80. Sztochel, Marek: Piłkarska Zamojszczyzna : podsumowanie sezonu 2014 /2015 / Marek Sztochel. - Biłgoraj : Wydawnictwo Izamarka, 2015
81. Szykuła-Żygawska, Agnieszka: Wokół dworu i pałacu w Łabuńkach 1771-1944 / Agnieszka Szykuła-Żygawska. - Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2015
82. 30 lat Zespołu Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna” : 1985-2015 / [red. Anna Polska, Anna Majzer, Jolanta Kalinowska-Obst; fot. Jerzy Cabaj [et all.]. - Zamość : GreenArt - Jacek Kąrdasz, [2015]
83. Tyszka, Paweł: W cieniu wielkiego kanclerza : Barbara z Tarnowskich Zamojska / Paweł Tyszka. - Warszawa : Polskie Towarzystwo Historyczne : Wydawnictwo Neriton, 2015
84. Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze” / pod redakcją Tadeusza Grabowskiego. - Zwierzyniec : Roztoczański Park Narodowy, 2015
85. Vuure, Cis van: From kaikan to konik : facts and perceptions surrounding the European wild horse and the Polish konik / Cis van Vuure ; [transl. Gail Hellowell and Cis van Vuure]. - Warszawa : Semper, 2015
86. Wawryniuk, Anna: Rowerem po Roztoczu : przewodnik po trasach rowerowych / [tekst: Anna Wawryniuk, Paweł Wład]. - Rzeszów : Wydawnictwo Turystyczne Paweł Wład, 2015
87. Wielokulturowość gminy Łaszczów i miasta Żółkiew = Multiculturalism of the municipality of Łaszczów and Zhovkva city = Multikulturalizm gminy Łaszczów i miasta Żółkiew / fot. Jerzy Cabaj; tekst i tł. na j. uk. Mariusz Skorniewski, Yaroslawa Popovych, Igor Hawor; tł. j. ang. Igor Hawor. - Zamość : Fotpress, 2014
88. Województwo lubelskie 2015 = Lubelskie voivodship 2015 : podregiony, powiaty, gminy = subregions, powiats, gminas / Red. Krzysztof Markowski [et al.]. - Lublin : Urząd Statystyczny, 2015
89. Wolczyk, Tadeusz: Tarnoszyn w ogniu / Tadeusz Wolczyk. - Chełm : Gmina Ulhówek, 2014
90. Zamojska, Dorota: Akademicy i urzędnicy : kształtowanie ustroju państwowych szkół wyższych w Polsce 1915-1920 / Dorota Zamojska ; Polska Akademia Nauk. Instytut Historii Nauki. - Warszawa : Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2009

Anna Rychter, Książnica Zamojska

Radek Knapp *Podróż do Kalina*

W maju bieżącego roku w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego została ogłoszona książka miesiąca Biblioteki Austriackiej we współpracy z Instytutem Austriackim w Polsce. Tym razem uhonorowano książkę Radka Knappa *Lekcje pana Kuki*, autora polskiego pochodzenia, zamieszkałego w Wiedniu. Na naszym rynku ukazały się jeszcze dwie propozycje twórczości tego ciekawego pisarza: *Franio* i *Podróż do Kalina*. Właśnie na tę ostatnią pragnę zwrócić uwagę czytelników. Na obwolucie książki wydawcy umieścili napis *pachnie Lemem* i trzeba im tu przyznać rację. Knapp w swoich wywiadach potwierdza, iż był zaprzyjaźniony z synem Lema i z nim samym: *Poznałem Lema, gdy miałem 25 lat, znaliśmy się do końca jego życia*. Niewątpliwie Stanisław Lem miał wpływ na Knappa, gdyż był jego pierwszym recenzentem.

Radek Knapp urodził się w 1964 r. w Warszawie. W 1974 r. wyjechał wraz z matką do Wiednia, tam też ukończył szkołę średnią i studia na Uniwersytecie Wiedeńskim. Zadebiutował na początku lat 90. na rynku austriackim książką *Ein Bericht*. Jego następna powieść *Franio* została wyróżniona nagrodą literacką Aspekte, niemieckiej telewizji publicznej ZDT, za najlepszy debiut na obszarze niemieckojęzycznym. Od tego czasu jego kariera nabrała tempa, a kolejne powieści również okazały się bestsellerami.

Do nich zalicza się *Podróż do Kalina* – powieść futurystyczna, o zabarwieniu sensacyjnym. Kalino to zamknięte miasto, zarządzane przez kontrowersyjnego założyciela Osmosa. W całkowicie odciętym, wysokim murem od świata zewnętrznego mieście, żyją szczęśliwie istoty, dużo lepiej rozwinięte od przeciętnych ludzi. Kalinianie nigdy się nie starzeją, są wiecznie młodzi i nie znają chorób, myślą wręcz, że są nieśmiertelni. Bardzo dobrze im się powodzi i nie mają trosk, gdyż wszelkie problemy rozwiązuje za nich sam założyciel miasta, który jest najwyższym autorytetem. Pewnego dnia jednak, dochodzi tam do nieprzewidzianego wydarzenia – do pierwszego śmiertelnego przypadku.

O rozwiązanie zagadki (Jak mogło do tego dojść?!), poproszono Juliusza Werkozego, detektywa starej daty. Jest on zainteresowany nie tylko sprawą, ale szczególnie samym Kalinem, wyrusza więc w podróż do tajemniczego miasta. Na miejscu zauważa, że założyciel Osmos, nie mówi mu całej prawdy o mieszkańcach i wiele rzeczy stara się ukryć przed jego wnikliwym wzrokiem. Powieść Knappa to typ kryminału z elementami fantastyki, ale jest to także powieść społeczna z przesłaniem politycznym. *Podróż do Kalina* przestrzega przed konsumpcyjnym stylem życia, który prowadzi do odwrócenia uwagi od najistotniejszych

wartości: prawa do godnego życia i godnej śmierci oraz prawa człowieka do własnych wyborów. Mieszkańcy za obietnicę wiecznej młodości dają sobą manipulować, w każdej dziedzinie swojej egzystencji, wedle woli założyciela miasta, który dobiera im nawet partnerów. Za przywilej życia w luksusie, pozwalają zamknąć się i odizolować od reszty świata. Bezwolnie podporządkowują się wszelkim nakazom, nie są nawet zdolni do jakiegokolwiek sprzeciwu.

Mamy tu klasyczny przykład kultu jednostki i systemu totalitarnego. Lekka fabuła powieści i jej intryga są tylko zachętą do głębszych refleksji. Książka Radka Knappa ukazuje realne zagrożenia dzisiejszego świata, w którym człowiek w pogoni za zaspokajaniem coraz większych potrzeb, traci poczucie rzeczywistości i naraża się na niebezpieczeństwo ulegania manipulacji.

Agnieszka Szewczuk

Knapp, Radek: Podróż do Kalina. - Warszawa: Wydawnictwo Sonia Draga, 2014.

◆ ◆ ◆

Magdalena Gruca *Sprzątam po zabawie*

Czy można polubić sprzątanie? Czyż nie lepiej porobić coś bardziej przyjemnego?

Mały Fenek i grupa jego przedszkolnych przyjaciół próbują ciekawie i wesoło spędzić czas na zabawie, jednak wiele dzieci jest dziś bardzo smutnych i zdenerwowanych. Gdzie się podziały zabawki? W ferworze poszukiwań nic nie można znaleźć. Może ktoś je ukradł? Nie, to tylko do dziecięcej sali zabaw wkradł się nieproszony gość, a na imię mu bałagan. Jak go przegonić? Z pomocą przychodzi pani Panda – przedszkolanka, która daje dzieciom dokładne wskazówki i już po chwili zagubione kredki wracają do kubeczka na półkę, bębenek do szuflady z instrumentami, a czerwone autko do dużego pudła z samochodami. Teraz już nikt nie będzie miał problemu z ich odnalezieniem. W sali zapanował ład i porządek, dzieci są zadowolone, a pani Panda bardzo dumna ze swoich podopiecznych.

Bardzo ciekawa i pouczająca książeczka z serii przygód Fenka dotycząca dobrego zachowania. Oprócz bardzo istotnych treści odnoszących się do utrzymania porządku i sprzątanego po zabawie, zawiera szereg fachowych wskazówek dla rodziców dotyczących sposobów spędzania czasu z dzieckiem – tak by łatwiej było maluchowi ten porządek zachować. Dodatkowo na każdej ze stron znajdują się pytania odnośnie zawartych w książce ilustracji. Dzięki temu, dzieci mogą brać aktywny udział w czytaniu, poszukując literek, zabawek, licząc, wskazując kolory, cyfry czy nazwy przedmiotów. Na końcu książeczki znajdziemy też odnośnik do strony internetowej www.fenek.pl, gdzie najmłodszy miłośnicy przygód

głównego bohatera znajdują: kolorowanki, wyrazy do nauki czytania, pamiętnik Fenka, a rodzice, nauczyciele i bibliotekarze ciekawe scenariusze zajęć i karty pracy dostosowane odpowiednio do poszczególnych książeczek i zawartych w nich problemów. Książka bardzo ciekawa i godna polecenia zarówno dla dzieci, rodziców jak i nauczycieli.

Joanna Grabczak, Książnica Zamojska

Gruca, Magdalena: Sprzątam po zabawie. - Bielsko Biala: Wydawnictwo Edukacyjne Sobik, 2016

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego II półrocze 2015 roku (wybór)

ZAMOŚĆ

styczeń

lipiec /sierpień

- Uruchomienie Pracowni digitalizacji z dn. 1 lipca – Książnica Zamojska
- Spotkanie autorskie z Ewą Koper realizowane w ramach ZFF *Spotkania z Historią* – Książnica Zamojska
- Spotkanie autorskie z Beatą Kozaczyńską realizowane w ramach ZFF *Spotkania z Historią* – Książnica Zamojska
- *Każda ofiara ma swoje imię* – wystawa ze zbiorów Muzeum - Miejsca Pamięci w Belźcu – Książnica Zamojska
- *Moskiewskie życie nocne* – wystawa fotografii Nikity Shokhova, realizowana w ramach Międzynarodowego Festiwalu Fotografii „Wschodnia” – Książnica Zamojska, Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne
- *Michał Pieszko (1890-1969) – nauczyciel, badacz, popularyzator dziejów Zamościa* – wystawa rocznicowa – Książnica Zamojska
- *Kolory Roztocza* – wystawa pokonkursowa XV edycji regionalnego konkursu ekologicznego – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Nasze widzenie świata* – wystawa prac plastycznych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – realizowane przez cały rok zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich opiekunów; w programie głośne czytanie, zajęcia plastyczne, zabawy ruchowe, edukacyjne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Z książką zwiedzamy świat* – wakacyjny cykl spotkań dla uczniów szkół zamojskich w ramach programu *Uzależnieni od czytania*, propagującego zdrowy styl życia. Gośćmi zajęć byli regionalni twórcy literatury dziecięcej: Jarosław Siek i Zbigniew Dmitroca. Program dofinansowany przez Miasto Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Wędrująca estrada – postaw na rodzinę* – udział w imprezach plenerowych organizowanych przez ZDK na os. Rataja, Św. Piątka, Partyzantów i Zamiczysko – Książnica Zamojska, FB nr 1, 3, 6
- *Wystawa prac malarских Piotra Rudnika* – FB nr 3

- Wymiana sprzętu bibliotecznego (dofinansowanie z programu Infrastruktura kultury MKiDN) – FB nr 4
- *Urlop z książką – nowości – ciekawości* – wystawa – FB nr 5

wrzesień

- Narodowe czytanie 2015. *Lalka* Bolesława Prusa – zamojska edycja ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo, z udziałem m.in. Prezydenta Miasta Zamość, słuchaczy ZUTW, mieszkańców ul. B. Prusa, młodzieży szkolnej oraz przewodników turystycznych – Książnica Zamojska
- Książnica Zamojska otrzymała wyróżnienie *Miejsce Przyjazne Dzieciom 2015*
- Zamojska Biesiada Literacka z udziałem Małgorzaty Soja, autorki książki *Kochałam Ksawerego* – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone opowiadaniom Stefana Dardy *Opowiem ci mroczną historię* – Książnica Zamojska
- *Non omnis moriar – literacka twórczość Karola Wojtyły* – wystawa rocznicowa – Książnica Zamojska
- *Kresy sentymentalne – utracone dziedzictwo* – wystawa w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa – Książnica Zamojska
- Spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko – duszpasterz robotników* – wystawa z okazji 35 rocznicy powstania NSZZ Solidarność – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Nasze widzenie świata* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Tarcze szkolne* – wystawa ze zbiorów prywatnych – ODM Książnicy Zamojskiej
- Wycieczka Zespołów Rewalidacyjnych „Krok za krokiem” w Zamościu – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci i młodzieży realizowane w czasie roku szkolnego; w programie m.in. głośne czytanie książek, konkursy, gry, zabawy, zajęcia plastyczne realizowane w oparciu o czytane teksty – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia biblioteczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Książki do czytania uczestniczącego z dziećmi niemówiącymi* – wystawa ODM Książnicy Zamojskiej, ZNSS „Krok za krokiem”
- *Rozczytane „Słoneczko”* – głośne czytanie w Przedszkolu „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Mity i fakty o dopalaczach i marihuanie* – warsztaty profilaktyczne prowadzone przez I. Kwiatkowską i A. Górską w ramach programu *Uzależnieni od czytania* – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 3, 4
- *Stawiam na... Mój bohater literacki* – ogłoszenie konkursu plastycznego w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Biblioteka czeka* – realizowane pod wspólnym hasłem cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży, łączące różne formy: głośne czytanie, konkursy, zajęcia plastyczne, gry i zabawy – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Poznajemy pracę statystyka* – zajęcia dla dzieci młodszych prowadzone przez pracowników Urzędu Statystycznego w Zamościu – FB nr 1, 3, 4
- *Zapraszamy. Tu czytamy* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach nr 1, 15, Przedszkolu Językowym „For Kids” i filii Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko” – FB nr 1
- *Bajki na każdą porę roku* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Wycieczka z Przedszkola nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi* – FB nr 2
- *Źródła informacji* – lekcja biblioteczna dla uczniów ZSZRR – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 7, 14 i SP nr 9, w grupie przedszkolnej Dwujęzycznej Szkoły Smart School oraz w Punkcie Przedszkolnym „Zuza” – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 5 i 12 – FB nr 4
- *Uruchomienie punktu bibliotecznego na Os. Zamczysko* – FB nr 4, Stowarzyszenie „Otwarte serca”
- *Światowy Dzień Pierwszej Pomocy* – wrzesień – wystawa – FB nr 5
- *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6

październik

- *CzytaMy!* – zamojska edycja ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnicтво; w programie 2 spotkania (dla dzieci i dla dorosłych) z Anetą Todorczyk-Perchuć i Pauliną Holtz, prowadząca Dorota Koman, redaktor książek, krytyk literacki, animator kultury – Książnica Zamojska, Fundacja Teraz Książka, Księgarnie Matras
- *Księgozbiory rodziny Zamojskich* – sesja naukowa; w programie: *Stanisław Kostka Zamojski, twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej* - dr hab. K. Ajewski, prof. Akademii Humanistycznej im. A. Gieysztora w Pułtusku; *Prace z dziedziny historii w księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamojskich* - dr J. Feduszka, Muzeum Zamojskie; *Popisy publiczne szkół, z okresu działalności publicznej Stanisława Kostki Zamojskiego na polu oświaty, w zbiorach klemensowskich* - E. Wójcik, Książnica Zamojska; *Czasopisma polskie w XIX-wiecznych zbiorach klemensowskich rodziny Zamojskich* - D. R. Kawalko, Książnica Zamojska; *Księgozbiór klemensowski w projekcie Lubelska Biblioteka Wirtualna* - A. Kalniuk, Książnica Zamojska; prowadzenie - prof. dr hab. Maria Juda, UMCS Lublin – Książnica Zamojska
- *Stanisław Kostka Zamojski (1775-1856). Życie i działalność* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Cymelia w księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamojskich* – wystawa – Książnica Zamojska

- *Na kredowym papierze* – spotkanie poetycko-muzyczne z udziałem Chełmskiej Grupy Literackiej „Lubelska 36” w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej, połączone z podsumowaniem konkursu *Życie i twórczość Jana Pawła II* – Książnica Zamojska
- Spotkanie z redaktorem Alojzym Leszkiem Gzellą, autorem *Leksykonu dziennikarzy i redaktorów Lubelszczyzny* – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki nt. książki *Perelka* Patricka Modiano – Książnica Zamojska
- *Dysleksja, dysgrafia i dysortografia* – seminarium z cyklu *Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych*; w programie: *Dysleksja jako zaburzenie neurorozwojowe* – A. Bałka, SOSW w Zamościu; *Od diagnozy do interwencji. Rola rodziców dziecka dyslektycznego* – Ewa Borkowska-Sowa, SOSW w Zamościu; *Dysleksja rozwojowa u dorosłych: ćwiczenia* – Ewa Misiuta, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Zamościu; występ drużyny ZHP „Nieprzetarty Szlak” z SOSW w Zamościu – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko – duszpasterz robotników* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Jesień na Roztoczu* – wystawa fotografii – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Tarcze szkolne* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Historia książki* – lekcja biblioteczna dla 5-latków z Przedszkola nr 8 w Zamościu – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci i młodzieży – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia biblioteczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Czytam i rysuję z energią* – VII edycja akcji czytelniczej promującej czytelnictwo i edukację z zakresu bezpiecznego użytkowania energii elektrycznej wśród dzieci w wieku 5-6 lat. Program pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Zamość wspierany jest przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość – ODM i FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Rozczytane „Słoneczko”*; *Zapraszamy. Tu czytamy*; *Bajki na każdą porę roku*; *Bajeczka dla przedszkolaka*; *Godzina na historyjkę*; *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Bilet do raju; Uwierz w siebie* – spektakle profilaktyczne w wykonaniu Teatru „Kurtyna” – ODM, FB nr 2 Książnicy Zamojskiej
- Spotkanie autorskie z Renatą Piątkowską w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – ODM, FB nr 1, 6 Książnicy Zamojskiej
- Spotkanie z pisarką Ewą Nowak w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – FB nr 2, 3, 4

- *Literacka Pani Jesień* – cykl zajęć bibliotecznych – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Źródła informacji* – lekcja biblioteczna z kl. IIa ZSZRR – FB nr 2
- *Jesień w parku i ogrodzie* – wycieczka z Przedszkola nr 13 w Zamościu – FB nr 2
- *Nie daj się skusić dopalaczom; Zdrowy styl życia – bez tytoniu, alkoholu i dopalaczy* – prelekcje prozdrowotne prowadzone przez p. J. Poświatowską w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – FB nr 2, 3
- Wycieczka 5-latków z Przedszkola nr 14 w Zamościu – FB nr 3
- *Tydzień Książek Zakazanych* – spotkanie w Klubie Seniora z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 4
- *Światowy dzień Hospicjów i Opieki Paliatywnej* – wystawa – FB nr 5
- *Poezja jest dobra na wszystko* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6
- *Poznajemy pracę statystyka* – warsztaty dzieci z Przedszkola nr 6 – FB nr 6
- *Fakty i mity o dopalaczach i marihuanie* – warsztaty profilaktyczne – FB nr 6

listopad

- *Demografia a czytelnictwo* – seminarium pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Prezydenta Miasta Zamość; w programie: *Prezentacja wydawnictwa „Przemiany demograficzne w podregionie chełmsko-zamojskim w latach 2000-2014”* - Marek Tatarski, Urząd Statystyczny w Lublinie Oddział w Zamościu; *Biblioteki w Polsce na początku XXI wieku w świetle danych GUS* - dr Marcin Marczuk, Urząd Statystyczny w Lublinie; *Wpływ demografii na kształtowanie nowego modelu współczesnej biblioteki publicznej* – Małgorzata Pieczykoła, WBP Lublin; *Demografia a czytelnictwo w XXI wieku w świetle rozwoju elektronicznych i cyfrowych nośników informacji* - Ewa Hadrian, WBP w Lublinie; *Jak demografia kształtuje czytelnictwo w bibliotekach samorządowych powiatu zamojskiego* - Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska; *Czy demografia jest odpowiedzialna za nieczytanie? Fakty i mity* - Halina Zielińska, Książnica Zamojska; prowadzenie dr Krzysztof Markowski - Urząd Statystyczny w Lublinie – Książnica Zamojska, Urząd Statystyczny w Lublinie
- *Przemiany demograficzne w podregionie chełmsko-zamojskim* – wystawa – Książnica Zamojska, Urząd Statystyczny w Lublinie Oddział w Zamościu
- *Poznajemy pracę statystyka* – zajęcia edukacyjne dla najmłodszych – wystawa – Książnica Zamojska, Urząd Statystyczny - Oddział w Zamościu
- *Zamojska Biesiada Literacka*; w programie promocja książki *Michał Żymierski 1890-1989* i spotkanie z dr. Jarosławem Pałą, współautorem publikacji, oprawa muz. zespół Ofensywa Brunetów; prowadzenie Piotr Orzechowski – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce Michała Cichego *Zawsze jest dzisiaj* – Książnica Zamojska

- *Wojenko, wojenko cóżeś ty za pani...* – konkurs literacko-wokalny o tematyce patriotycznej Świątlice PZN – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko - duszpasterz robotników* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Dlaczego nie warto kłamać; Ze złością na pewno sobie poradzę* – warsztaty biblioterapeutyczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Owoce i warzywa to zdrowie* – teatryk w wykonaniu uczniów kl. II i III ze Szkoły Podst. w Borowinie Sitanieckiej – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia biblioteczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Rozczytane „Słoneczko”; Zapraszamy. Tu czytamy; Bajki na każdą porę roku; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Zdrowy styl życia bez alkoholu, tytoniu i dopalaczy* – prelekcje prozdrowotne prowadzone przez p. J. Poświatowską w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – ODM, FB nr 1 Książnicy Zamojskiej
- *Listopad – liść opadł* – cykl zajęć bibliotecznych – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Symbole narodowe* – wycieczka 3- i 4-latków z Przedszkola nr 13 – FB nr 2
- *Mój przyjaciel miś* – konkurs plastyczny – FB nr 2
- Wycieczka przedszkolaków z Przedszkola nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi – FB nr 3
- *Twórcy regionalni* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 4
- *Stefan Żeromski – 90 rocznica śmierci* – wystawa – FB nr 5
- *„Misie” w bibliotece* – wycieczka dzieci z Przedszkola nr 6 – FB nr 6
- *Poezja śpiewana* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6

grudzień

- *Warsztaty z zakresu fotografii i Zmiany w ustawie o ochronie danych osobowych* – Książnica Zamojska
- *Dyskusyjny Klub Książki poświęcony książce Jamesa Bowena *Kot Bob i ja** – Książnica Zamojska
- *Czas radości i pokoju* – wystawa prezentująca twórczość osób z niepełnosprawnością i osadzonych oraz publikacje nt. ludowych obrzędów świątecznych – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Spotkanie z pisarzem Jarosławem Siekiem* – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Święta w wiejskiej zagrodzie* – wystawa – ODM
- *Przyjaźń – jedna z najważniejszych wartości w naszym życiu* – warsztaty biblioterapeutyczne dla dzieci z Niepublicznego Przedszkola Słoneczko w Zamościu – ODM

- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia biblioteczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży – ODM Książnicy Zamojskiej
- Finał VII edycji akcji *Czytam i rysuję z energią*. W programie m.in. podsumowanie konkursu plastycznego, otwarcie wystawy pokonkursowej oraz sztuka *Czerwony kapturek* krakowskiego teatru Edu Artis – Książnica Zamojska – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Rozczytane „Słoneczko”*; *Zapraszamy. Tu czytamy*; *Bajki na każdą porę roku*; *Bajeczka dla przedszkolaka*; *Godzina na historyjkę*; *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Uzależnieni od czytania* – uroczyste podsumowanie projektu edukacyjno-kulturalnego *Uzależnieni od czytania*. W programie podsumowanie konkursu plastycznego *Stawiam na... Mój bohater literacki* oraz wręczenie nagród i wyróżnień laureatom, zwiedzanie wystawy pokonkursowej, poczęstunek. Zadanie dofinansowane przez Miasto Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6 Książnicy Zamojskiej
- *Stawiam na... Mój bohater literacki* – wystawa pokonkursowa realizowana w ramach projektu *Uzależnieni od czytania* – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Cudowne święta* – cykl zajęć bibliotecznych – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Kontrola zbiorów bibliotecznych (7-11 grudnia 2015) – FB nr 1
- Wizyta zuchów i harcerzy w bibliotece z Betlejemskim Świątecznym Pokojem – FB nr 4
- *Książka pod choinkę – nowości i nie tylko...* – wystawa – FB nr 5
- *Jasne pogodne dni z Grechutą* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6

ADAMÓW

lipiec/sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – wakacyjne zajęcia biblioteczne
- *Nasza Mała Biblioteka* – udział w międzynarodowym autorskim projekcie wydawnictw Słowenii, Polski i Litwy, realizowanym przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu *Kreatywna Europa*

październik

- *Dzikie zwierzęta wokół człowieka* – spotkanie autorskie z Sebastianem Sobowcem, ornitologiem i pisarzem

grudzień

- *Najpiękniejszy list do św. Mikołaja* – konkurs dla dzieci
- Spotkanie integracyjne poświęcone tradycji świąt Bożego Narodzenia; przygotowywanie stroików i ozdób choinkowych, strojenie choinki

GRABOWIEC

lipiec/sierpień

- *Bibliowakacje* – w programie m.in.: warsztaty teatryku japońskiego kamishibai, wizyta u pszczelarza, wakacyjny pokaz mody, wyjazd do Magicznych Ogrodów, zajęcia plastyczne, kulinarne, zabawy ruchowe i integracyjne

wrzesień

- *Narodowe Czytanie Lalki B. Prusa* – udział w akcji ogólnopolskiej pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej

październik/ listopad

- *Wypisy z Żeromskiego* – lubelska wystawa z okazji 150 rocznicy pisarza
- *E-motywacja* – ogólnopolski projekt dla seniorów, w ramach którego zorganizowano 5 interaktywnych konferencji z ciekawymi ludźmi
- *Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia* – imprezy biblioteczne z udziałem przedszkolaków
- *Kraszewski. Komputery dla bibliotek* – dotacja ministerialna pozyskana na nowe komputery do biblioteki

grudzień

- *Dekoracje świąteczne* – warsztaty plastyczne dla dzieci

KOMARÓW - OSADA

sierpień

- *95 rocznica Bitwy pod Komarowem* – UG, SOK, Stowarzyszenie „Bitwa Pod Komarowem”

wrzesień

- *Dożynki* – uroczystość gminno-parafialna

grudzień

- *Magia świąt Bożego Narodzenia* – warsztaty plastyczne – FB Zubowice

KRASNOBRÓD

lipiec/sierpień

- *Odjazdowy Bibliotekarz* – rajd rowerowy z czytelnikami, gry i zabawy oraz ognisko
- *Zwiedzaj grając, graj zwiedzając!* – gra miejska w której nagrodą był dukat krasnobrodzki

wrzesień

- *Narodowe Czytanie Lalki B. Prusa* – akcja plenerowa połączona z podsumowaniem *Letniego Konkursu Czytelniczego* oraz zajęciami plastycznymi dla dzieci *ph. Lalki, laleczki, kukieleczki*
- *Lalka* – konkurs czytelniczy

październik

- *Czytam sobie w bibliotece* – cykl warsztatów twórczych dla 5-8 latków
- *Zielone gry* – cykl popołudniowych zajęć z zakresu edukacji ekologicznej w oparciu o grę planszową *Ropa Catanu*
- *Przedszkolna wypożyczalnia* – w każdy piątek cotygodniowe spotkania z dziećmi w przedszkolu lub w bibliotece przez cały rok szkolny

listopad/grudzień

- *Ocalić od zapomnienia* – wernisaż wystawy fotografii członków Młodzieżowego Klubu Miłośników Ziemi Krynickiej
- *W kapciach do biblioteki* – przysposobienie biblioteczne uczniów szkoły podstawowej w Majdanie Wielkim w zakresie korzystania z katalogu online
- *Mikołaj w bibliotece* – impreza środowiskowa
- *Boże Narodzenie w moim domu* – konkurs plastyczny
- *Bombki choinkowe* – warsztaty plastyczne

ŁABUNIE

lipiec/sierpień

- Wizyta w bibliotece delegacji z zaprzyjaźnionej gminy węgierskiej
- *Nie bo Rak* – podsumowanie konkursu plastycznego
- 95 rocznica bitwy z bolszewikami pod Komarowem – wystawa

wrzesień

- Narodowe Czytanie *Lalki B. Prusa* w łabuńskiej gorzelni
- *W hołdzie bohaterom 1939-1945* – apel o tematyce historycznej w Gimnazjum w Łabuńkach Pierwszych

październik/listopad

- *Dzień Papięski* – wystawa biograficzna
- *Gminny Przegląd Pieśni Żołnierskich w Barchaczowie* – współudział biblioteki w wydarzeniu
- *W roku św. Jana Pawła II* – konkurs i wystawa pokonkursowa

grudzień

- 73 rocznica wysiedleń mieszkańców gminy Łabunie przez niemieckich okupantów – wystawa

MIĄCZYN

lipiec

- *Wakacje w bibliotece* – cykl wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci

wrzesień

- *Cała Polska czyta dzieciom* – we współpracy ze Szkołą Podstawową
- *Wieczory bajek dla dzieci* raz w miesiącu przez cały rok szkolny

listopad

- Spotkanie autorskie z Edytą Zareńską
- *Moja ulubiona baśń* – finał konkursu

grudzień

- *Warsztaty wykonywania ozdób świątecznych*
- *Spotkanie opłatkowe* w Bibliotece

NIELISZ

lipiec/sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – cykl wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci

wrzesień/grudzień

- *Zielone gry* – cykl zajęć z edukacji ekologicznej w oparciu o gry planszowe
- *Galeria przeszłości Gminy Nielisz* – internetowy album starych zdjęć systematycznie uzupełniany

RADECZNICA

lipiec/sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – cykl zajęć dla dzieci
- *Portret św. Jana Pawła II* – konkurs plastyczny FB Gorajec
- *Wiersze ks. Jana Twardowskiego* – konkurs plastyczny FB Gorajec

listopad

- Promocja książki ks. dr. Janusza Borowskiego *Gimnazjum i liceum franciszkanów-bernardynów w Radecznicy 1920-1950*
- Spotkanie z Reginą Smoter Grzeszkiewicz - czytanie wierszy z tomiku *Za mgłą jest inny świat*
- *Talenty małych ojczyzn* – finał gminnego konkursu literackiego
- Promocja tomiku poetyckiego Feliksa Kuny *Bardziej żartem niż serio, czyli wierszowany świat Feliksa*

MOKRE (GBP ZAMOŚĆ i FILIE)

lipiec/sierpień

- Wakacje w Bibliotece ph. *Nasza Ziemia – Nasza Mała Ojczyzna* – trzygodzinne zajęcia 3 razy w tygodniu w GBP. Filie wakacyjne zajęcia organizowały wg własnych harmonogramów, zaś zakończenie akcji było wspólne w Bibliotece w Mokrem
- *Wakacje odkrywców* – program zajęć wakacyjnych w FB w Wysokiem
- Uroczystość finałowa wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci z całej gminy w GBP w Mokrem (21.08). W programie, m.in.: inscenizacje ph. *W Królestwie Neptuna* wg scenariusza M. Duławskiej, przygotowywane podczas spotkań bibliotecznych

- Udział bibliotek w Dożynkach Gminy Zamość w Lipsku Polesiu

wrzesień/październik

- Narodowe czytanie *Lalki* B. Prusa w bibliotece gminnej
- *E-motywacja* – cykl kilkunastu spotkań online (m.in. z: Emilią Krakowską, Krystyną Koftą, Tomaszem Kozłowskim, Heleną Norowicz, Ewą Nowicką-Rusek, Zofią Czerwińską) w formie wideokonferencji dla seniorów – udział w projekcie Fundacji Orange
- *Cała Polska czyta dzieciom* – inauguracja całorocznej akcji w bibliotekach – FB Kalinowice, Lipsko, Sitaniec, Wysokie, Zawada, Żdanów
- *Halloween w bibliotece* – FB Sitaniec

listopad/grudzień

- Obchody *Światowego Dnia Pluszowego Misia* – zajęcia biblioteczne dla dzieci w bibliotekach gm. Zamość
- *Odkrywamy talenty poetyckie* – finał V edycji konkursu literacko-poetyckiego
- *Skarby Gminy Zamość* – podsumowanie konkursu fotograficznego połączone ze spotkaniem opłatkowym w bibliotece
- *Ozdoby bożonarodzeniowe* – warsztaty w bibliotekach gm. Zamość

SITNO

lipiec

- *Wakacyjny tydzień z kulturą* – wycieczka po urokliwych zakątkach ziemi hrubieszowskiej, ognisko, gry i zabawy sportowe dla dzieci – GBP i FB Czestniki

wrzesień/październik

- *Dożynki gminne* – współudział Biblioteki
- *Wypisy z Żeromskiego* – objazdowa wystawa z okazji 150 rocznicy urodzin pisarza

grudzień

- *Mikołajkowe spotkanie* – impreza o zasięgu gminnym dla 60. dzieci

SKIERBIESZÓW

lipiec/sierpień

- *Bo fantazja jest od tego, aby bawić się na całego* – tygodniowy cykl wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci
- *Wakacyjny czytelnik roku 2015* – konkurs czytelniczy

wrzesień

- *Gra terenowa z udziałem Klubu Seniora i innymi instytucjami gminy*
- *Święto pieczonego ziemniaka* – impreza integracyjna w Dębowcu

- *Skacze, broi, miny stroi, obcych wcale się nie boi* – konkurs fotograficzny z okazji światowego Dnia Psa

październik/listopad

- *Senioriada 2015* – biblioteczne spotkanie seniorów (w tym z krioterapeutą Zbigniewem Kołbą)
- Zajęcia czytelnicze i plastyczne z dziećmi organizowane we współpracy z przedszkolem i szkołami na terenie gminy przez cały rok szkolny

grudzień

- *Czytelnik Roku 2015* – finał konkursu czytelniczego dla dorosłych
- *Czy jutro, czy dziś wszystkim jest potrzebny miś; Spotkanie z Kurą Adelą* – zajęcia integracyjne z książką
- *Świąteczne witraże* – konkurs plastyczny

STARY ZAMOŚĆ

lipiec/sierpień

- *Letnisko dla dzieci* – tygodniowe wakacyjne zajęcia dla dzieci – GBP, GOK, FB Udrycze
- *Dożynki gminno-parafialne* – współudział w imprezie środowiskowej
- *XVI Igrzyska LZS* – współorganizacja z innymi instytucjami
- Spotkanie integracyjne członków Gminnego Koła Emerytów i Rencistów

wrzesień/październik

- Obchody 76 rocznicy wybuchu II wojny światowej
- Rajd rowerowy czytelników po okolicy (wspólnie z GOK)
- *Zdobienie techniką decoupage* – warsztaty rękodziela dla dorosłych
- *Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Starszych* połączone ze świętem pieczonego ziemniaka (we współpracy z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów)
- Cykl spotkań czytelniczych z przedszkolakami – FB Udrycze

listopad/grudzień

- Spotkanie autorskie z krioterapeutą Zbigniewem Kołbą
- *Obchody Święta Niepodległości* – uroczystość środowiskowa mieszkańców gm. Stary Zamość
- *Smaki różnych kuchni* – warsztaty kulinarne dla dorosłych
- *VII Gminny Konkurs Recytatorski*
- Spotkanie autorskie dla dzieci ze Zbigniewem Dmitrocią
- Teatrzyk Kamishibai przedstawia – spotkania dla dzieci
- *Z wizytą w smerfowym lesie* – przedstawienie krakowskiego teatru Edu-Artis dla dzieci
- *Tradycje i zwyczaje świąt Bożego Narodzenia* – warsztaty dla przedszkolaków i ich rodziców

SUŁÓW

lipiec/sierpień

- .. *Wakacje w bibliotece* – cykl spotkań dla dzieci w bibliotece – GBP, FB Sąsiadka
- *Festyn Rodzinny w Sułowie* – współorganizacja wydarzenia GBP i filie
- *Jak zrozumieć świat* – zabawa z powiedzeniami – FB Sąsiadka
- *Moja interpretacja wiersza* – konkurs recytatorski dla dzieci – FB Michałów
- Wyjazdy zespołów śpiewających z Sułowa i Sąsiadki na Zamojskie Dni Folkloru do Zwierzynicy i na Dożynki gminne do Żrebiec oraz powiatowe do Jacni - przygotowania i organizacja GBP i FB Sąsiadka

wrzesień/październik

- *Czas dzieci: FUNtastyczny konkurs* – udział w ogólnopolskim konkursie – FB Sąsiadka
- Wycieczki uczniów do biblioteki i zajęcia biblioteczne – GBP i filie

grudzień

- *Mikołajki w Bibliotece* – FB Sąsiadka
- *Magia Świąt Bożego Narodzenia* – konkursy plastyczne – FB w Michałowie i Sąsiadce
- *II Gminne Spotkanie Opłatkowe w Sułowie*

SZCZEBRZESZYN

wrzesień/grudzień

- *Cała Polska czyta dzieciom* – głośne czytanie książek dzieciom z Przedszkola Samorządowego w Bodaczowie i Szczebreszynie oraz Szkoły Podstawowej w Wielączy raz w miesiącu przez cały rok
- *Czytam sobie w bibliotece* – 5 spotkań czytelniczych dla dzieci w ramach akcji ogólnopolskiej
- Comiesięczne spotkania dyskusyjnego *Koła Przyjaciół książki*
- *E-motywacja* – ogólnopolski projekt dla seniorów, w ramach którego zorganizowano 5 interaktywnych wideokonferencji z ciekawymi ludźmi
- *Jesienny Kiermasz Książek*
- Cykl zajęć z przysposobienia bibliotecznego dla uczniów Szkoły Podstawowej w Szczebreszynie

ZWIERZYNIEC

wrzesień

- Narodowe Czytanie *Lalki* B. Prusa – udział w akcji ogólnopolskiej

grudzień

- Spotkanie autorskie z Leszkiem Wójtowiczem i promocja książki *Wózkiem do nieba*.

Anna Kalniuk, Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Spotkanie autorskie
z Barbarą Rybałtowską

foto Marek Sadio

„Małe światy babci Irenej” – wystawa

Shirin Kader i zespół Tamburino podczas „Nocy Bibliotek” w BPG Zamość

